

GOVERNMENT OF INDIA  
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA  
ARCHAEOLOGICAL  
LIBRARY

---

ACCESSION NO. 37/27

CALL No. 913.005/Pra



26

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (*Athenais*)

## ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903



ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1906



# ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

---

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ  
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ  
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ  
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ  
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ  
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ  
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ  
DUC DE LUYNES  
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΝΑΡΔΑΚΗΣ  
ΑΡΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ  
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ  
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ  
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ  
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ  
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ  
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ  
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ  
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΠΑΤΡΩΝ  
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ  
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ  
HILARION ROUX  
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ  
HEINRICH SCHLIEMANN  
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ  
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ  
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ  
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ  
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ  
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ  
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ  
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ  
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ  
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ  
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ  
BENIAMIN ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ  
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ  
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ  
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΡΗΣ

## ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Α. Β. Υ' Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Αντιπρόεδρος

**Α. Γαθανόπουλος**

Β' Αντιπρόεδρος

**Γ. Νικολαΐδης**

Γραμματεὺς

**Π. Καθολιδίας**

Σύμβουλοι

**Στ. Ἀνδρόπουλος**

**Ν. Καζάξης**

**Π. Καρολίδης**

**Β. Λεονάρδος**

**Θθ. Λύδερς**

**Α. Μακκᾶς**

**Γ. Μιστριώτης**

**Γ. Παπαθασιλείου**

**Α. Ρωμάνος**

**Αν. Σκιᾶς**

**Β. Στάης**

**Γ. Στράτζ**

**Χ. Τσουντας**

## ΕΠΙΤΙΜΙΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΤΟΥ SAX-MEININGEN

Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΟΥ HESSEN

Ὁ Σ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόκλητος.

Friederich Adler. Berlin.

Otto Benndorf. Wien.

Max. Bonnet. Montpellier.

Max Collignon. Paris.

Domenico Comparetti. Firenze.

Alexander Conze. Berlin.

Alfred Croiset. Paris.

Θεόδωρος Δηλιγιάννης. Ἀθήνησι.

Wilhelm Dörpfeld. Ἀθήνησι.

Joseph Durm. Karlsruhe.

Sir John Evans. London.

Paul Foucart. Paris.

Adolph Furtwängler. München.

Ernst Gardner. Cambridge (England).

Percy Gardner. Oxford.

B. L. Gildersleeve. Baltimore, U. S. America.

Will. Watson Goodwin. Cambridge, U. S. America.

Hamdy Bey. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

B. Haussoulier. Paris.

L. Heuzey. Paris.

Th. Homolle. Ἀθήνησι.

R. C. Jebb. Cambridge (England).

K. Καραπάνος. Ἀθήνησι.

R. Kekulé. Berlin.

Adolph Kirchhoff. Berlin.

† Ul. Köhler. Berlin.

Lucien Magne. Paris.

Adolph Michaelis. Strassburg.

L. A. Milani. Firenze.

A. S. Murray. London.

Charles Eliot Norton. Cambridge U. S. America.

† F. G. Penrose. London.

G. Perrot. Paris.

W. M. Ramsay. Aberdeen (Scotland).

S. Reinach. Paris.

La Comtesse de Riencourt. Ἀθήνησι.

Rufus B. Richardson. Ἀθήνησι.

G. Schlumberger. Paris.

Th. D. Seymour. New-Haven U. S. America.

Gr. G. Tocilescu. Bucarest.

G. Treu. Dresden.

Charles Waldstein. Cambridge (England).

Th. Ouspensky. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ulrich von Wilamowitz-Moellendorf. Berlin.

Paul Wolters. Würzburg.

Henri Weil. Paris.



# ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

## ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1902

Οἱ ἑταῖροι, ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε τετυπωμένα διὰ κυρτῶν γραμμάτων, εἶνε ἑταῖροι ἰσῶδιοι.

Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος Θρ.	Γκιών Ἀνδρέας
Ἀγγελόπουλος Ἥλλας	Graef B.
Ἀθηνογίνης Γ.	Γρηγοράκης Γρ.
Ἀνδρόπουλος Στ.	Γρηγορίου Ἀπόστ.
Ἀνέζης Δ.	
Anthes Ed.	Δαμδέργης Α.
Ἀντωνιάδης Δ.	Δαμδέργης Ν.
Ἀντωνόπουλος Κ.	Δάσιος Σπ.
Ἀξελός Ἴω.	Δελακοβίαις Ν.
Ἀξελός Μιλτ.	Δεληγεώργης Δ.
Ἀραβαντινός Ι.	Διμερτζής Α.
	Δημητριάδης Χ.
Βακράτσας Εἰρ.	+ Δήμιτσας Μ.
Βαλαωρίτης Ι.	Διγενῆς Μ.
Βαλλιώσης Δ.	Δικλαράκος Γ.
Βαλτατζής Π. Γ.	Dörpfeld W.
Βαρβαρίσος Π. Μ.	Δραγάτης Ἰάκ.
Βάσης Σπυρ.	Δραγούμης Μ.
Βάσσης Ἀλέξ.	Δραγούμης Στ.
Βάσσης Τιμ.	Δουδουνιώτης Γ.
Βαφειαδάκης Ν.	
Βεκούσης Δ.	Ἐλευθεριάδης Σωκ.
Βικέλας Δ.	Εὐαγγελίδης Μ.
Bissing Fr.	Εὐκλείδης Ι.
Βλαστός Γ.	Εὐταξίας Ἀθ.
Βλάχος Γ.	Εὐταξίας Ι.
Bosanquet R. C.	
Βούκρας Δ.	Ζαρίφης Γ.
Βουλπιώτης Δ.	Ζατῆς Ἀλ.
+ Βούρος Ζ. Α.	Ζητουνιάτης Π.
Burguet Em.	Ζυγομαλάς Α.
Βυζαντινός Γ.	
Γαζέκης Γ.	Ἠλιάπουλος Χρ.
Γενοβέλης Π.	
Γεωργακάκης Δ.	Θεοδωρακάκης Στυλ.
Γεωργακόπουλος Ε.	Θεοδωράκης Γ.
Γεωργιάδης Ἀθ.	Θεοδωρόπουλος Β.
v. Gärertringen Hiller	Θεοφανόπουλος Δ.
+ Γιαννούλης Β.	Ἰορδανόπουλος Μ.

Jackson Frank  
Judeich Walther  
Ἰωαννίδης Π.

Καββαδίας Π.  
Καζάκης Ν.  
Καλαποθάκης Μ.  
Κελάρκος Κ.  
Καλδοκορέσης Ν.  
Καλλιγᾶς Πέτρος  
Καλλιωνεζῆς Εὐάγ.  
† Καλογερόπουλος Θ.  
Καλογερόπουλος Ν.  
Καπλάνογλους Κ. Π.  
Καραβασίλης Σπ.  
Καρέλης Α.  
Καραθεοδωρῆς Στέφ.  
Καραπάνος Κ.  
Καρκούλιας Ἡλ.  
Καρολίδης Π.  
Καστόρχης Δ.  
Καττριώτης Π.  
Κατριβάνος Α.  
Καυταντζόγλους Ἰω.  
Κεοάλας Γ.  
Kinch Fr.  
Κλοντηρόπουλος Γ.  
Ooad P. A.  
Κολυβάς Α.  
† Κομνηνός Π.  
Κόντος Κ.  
Κοντόπουλος Κ.  
Κοντισταυλος Α.  
Κορομάντας Ἐπ.  
Κουλομόπουλος Κ.  
Κουρουσιώτης Κ.  
Κοφιγιώτης Ἰω.  
Κριεζῆς Ἀντ.  
Κρίνος Π.  
Κόρης Μ.  
Κωνσταντινίδης Ἀν.  
Κωνσταντινίδης Π.  
Κωνσταντινίδης Μιχ.  
Κωνσταντινέπουλος Κ.

Λαμπρόπουλος Ἀλ.

Λαμπρινίδης Μ.  
† Λάππας Ι. Α.  
Λάππας Ι. Γ.  
Λεονάρδος Β.  
Λεονάρδος Δ.  
Λιόλιος Γ.  
Λόντος Ἰω.  
Λύδερς Ὁθ.  
Λυκάκης Ἀλ.  
Λυκούδης Ἐμ.  
Λύρης Ἰωάν.

Μαγγιώρος Σπ.  
Μαγιάσης Ἰωάν.  
Μακκᾶς Δ.  
Μακκᾶς Κ.  
Μακκᾶς Ν.  
Μανδραπήλιας Α.  
Μανέτας Π.  
Μανιάκης Κ.  
Μαντζάκος Χ.  
Μαντζούφας Ἀνδρ.  
Μανωλίδης Σωκρ.  
Μαρκόπουλος Ἰω.  
Μαρούδης Μ.  
Μάτσης Α.  
† Μαυροκορδάτος Ν.  
Μαυρομυχάλης Π. Κυριακούλης  
Μελᾶς Δ.  
† Milchehoffer Arthur  
Μελισσοουργός Γ.  
Μητσόπουλος Κ.  
Μιστριώτης Γ.  
Μομφερράτος Ἀντ.  
Μουντάκης Ἀντ.  
Μούσης Ἰωάν.  
Μουτσόπουλος Ἀθ.  
Μπαλῆς Θ.  
Μπαλάνος Ν.  
Μπάρτ Γουλ.  
Μπενῆς Ψάλτης Δ.  
Μυλωνᾶς Κ.

Νεγρεπόντης Μ. Μ.  
Νικολαΐδης Γ.  
Νικολαΐδης Δ.

Νικολαΐδης Ι.	Σκουζῆς Π.
Νικολαΐδης Λουδ.	Σκουλούδης Σ.
Νικολόπουλος Σ.	Σοφούλης Θ.
Noack F.	Στάης Β.
Ξανθάκης Π.	Σταμούλης Ἀναστ.
Οικονόμος Π.	Σταυρόπουλος Δ.
Πάλλης Ἀγ.	Steele Daniel
Παναγιωτόπουλος Ἀν.	Στέφανος Κλών
Πανταζῆς Μιτ.	Στεφανάκος Φιλόθεος
Παντελίδης Ἐμμ.	Στρέιτ Γ.
Παπαβασιλείου Γ.	Στρέιτ Στ.
Παπαμυχαλόπουλος Κ.	Studniczka F.
Παπαδημητράκοπουλος Θ.	Σρακιανάκης Π.
Παπαδιαμαντόπουλος Ι.	Schiff Alfred
Παπαδόπουλος Β.	Σχλίμαν Ἀγ.
Παπαναστασίου Π.	Σωμερίτης Δ.
Παπανδρέου Π.	Σωτηριάδης Γ.
Παπαχρήστου Γ.	Τραπάντζαλης Γ.
Παπούδωφ Ἀρ.	Τριανταφυλλάκος Ν.
Περερῆς Π.	Τσάτσος Ἰω.
Περερῆς Σ.	Τσιβανόπουλος Δ.
Πεσματζίόγλου Ἰωάν.	Τσίλλερ Ἐρν.
Πολυγίνης Κ.	Τσούντας Χρ.
† v. Prott Hans.	Τυπάλδος Μπασιῶς Ἀθ
Πρωτοπαπαδάκης Π.	Φιλαδελφεύς Δ.
Πρωτοπαπαδάκης Δ.	Fabricius E.
Robert K.	Φιράδης Γ. Λουδ.
Ραγκαβῆς Κλ.	Φίλιος Δ.
Ροσάτος Ἀλ.	Φωτίου Ἰω.
Ράλλης Δ.	† Φωστηρόπουλος Κ.
Ράλλης Στ.	Χατζηγεωργαντοῦλ Δ.
Ρωμαΐδης Ἀρ.	Χατζηδάκης Γ.
Ρωμάνος Ἀθ.	Χατζηδάκης Ι.
Ρωμάνος Ἐκτωρ.	Heermance T. W.
Σακελλαρόπουλος Σωτ.	Χρυσανθόπουλος Η.
Schrader H.	Ψαλτήρας Γ.
Σημάπουλος Ἰω.	Ψάλτης Ἰδκ.
Σκιῶς Α.	Wide Sam.
Σκουζῆς Ἀλ.	Wiegand Theodor
Σκουζῆς Κ.	Wilhelm Ad.
	Zahn Robert
	Zingerle J.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1903

*συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ἑταιρείας Π. Καβαδία καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει τῶν ἐταίρων τῇ 25 Ἰανουαρίου 1904.*

Κύριοι.

...Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1903 τὰ μὲν ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας προϋπελογίσθησαν εἰς δρ. 357,060, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δρ. 427,762 25, προϋπελογίσθησαν δηλαδὴ ἔξοδα περισσότερα τῶν ἐσόδων κατὰ δρ. 70,702.25. Τοῦτο ἐγένετο διότι ἡ Ἑταιρεία εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νέον ἔργον, μέγα καὶ πολυδάπανον, τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ λείοντος τῆς Χαιρωνείας καὶ διότι ἔμελλε νὰ ἀναλάβῃ καὶ τινὰς τῶν δαπανῶν τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου, δι' ἃς δὲν προέβλεπε πλέον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἐν ᾧ τοιαύτας ὑποχρεώσεις ἀνελάμβανεν ἡ Ἑταιρεία, ἔμελλε νὰ προβῇ ἐξ ἄλλου εἰς αὔξησιν τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου, ὥστε τὰ ἔσοδα θὰ ἦσαν πολὺ μεγαλύτερα ἢ ὅσον προϋπελογίζοντο. Τοιαύτη ὁμῶς αὔξησις τοῦ λαχείου δὲν ἐγένετο, κατ' ἀκολουθίαν ὁ προϋπολογισμὸς, ὅστις ἦτο ἀνισοσκελὴς κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἔμεινε τοιοῦτος καὶ μέχρι τέλους τοῦ

έτους. Τούτων ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα τῶν ἐξόδων. Τὰ ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς δρ. 363,158.15. Τὰ ἔξοδα προϋπολογίσθησαν εἰς δρ. 427,762.25· ἐδαπανήθησαν ὅμως δρ. 421,765.79, ἤτοι ἐδαπανήθησαν ὀλιγώτερον τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ δραχμαὶ 5,996.46, καὶ περισσότερον τῶν εἰσπραχθέντων ἐσόδων δρ. 58,607.64. Ἐκ τῆς χρήσεως ἄρα τοῦ ἔτους 1903 προκύπτει ἔλλειμμα, εἰς βάρος τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας, δρ. 58,607.64. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὰ ἔξοδα τοῦ λήξαντος ἔτους σημειωτέον καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 80,000 δρ. τῶν προωρισμένων διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις ἀνασκαφικὰ καὶ μουσειακὰ ἔργα ἐδαπανήθησαν μόνον πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν δρ. 55,217.25, ὑπολείπονται ἄρα νὰ δαπανηθῶσιν ἐπὶ πλεόν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δρ. 24,782.75, αἵτινες, ἐννοεῖται, θὰ δαπανηθῶσι κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἀρξάμενον ἔτος θὰ δαπανηθῇ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ 1902 ἐν παρακαταθήκῃ κείμενον ποσὸν δρ. 74,654.15, ὥστε προστιθεμένου τούτου τοῦ ποσοῦ καὶ τῶν διὰ τὸ 1904 δρ. 80,000, τὸ ὅλον δαπανητέον ποσὸν κατὰ τὸ 1904 διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις ἀνασκαφικὰ καὶ μουσειακὰ ἔργα καὶ διὰ τὴν ἀρξάμενην ἐπαύξησιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου θὰ ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν δρ. 179,436.90.

Τρέποντες νῦν τὸν λόγον εἰς τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, ἀναφέρομεν ἐν πρώτοις τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ *Ἡραίου* τῆς Σάμου, ἣν συνέχισεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν Καββαδία καὶ Σοφούλη. Ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους ἐλέγομεν ὅτι «ὁ ναὸς οὗτος τῆς Ἥρας φαίνεται ὅτι εἶναι ὅλως ιδιόρρυθμος καὶ ὅτι ἡ πρόσδος τῶν ἀνασκαφῶν ἐπιφυλάσσει ἰσως ἡμῖν ἐκπλήξεις». Ἡ τότε ἐξενεχθεῖσα αὕτη εἰκασία ἐβεβαιώθη διὰ τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀνασκαφῶν, διότι ὁ ναὸς ἐφάνη

ὦν ἀληθῶς ιδιόρρυθμος, παράδοξος δὲ καὶ σπουδαιότατος διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁ ναὸς ἔχει μῆκος 112 μέτρων καὶ πλάτος 56,25, ἦτο δὲ δίπτερος. Κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς εἶχε 24 κίονας, κατὰ δὲ τὰς μικρὰς πλευρὰς, κυρίως εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν μικρὰν πλευράν, δὲν εἶχεν οὔτε δώδεκα οὔτε δέκα, ἀλλὰ μόνον ὀκτὼ κίονας. Εἶχε δὲ τρεῖς κατὰ τὴν πλευράν ταύτην σειρὰς κιόνων. Πῶς ὅμως εἶχεν ὁ ναὸς κατὰ τὴν δυτικὴν πλευράν, δὲν ἐξηκριβώθη ἀσφαλῶς μέχρι τοῦδε, διότι δὲν φαίνεται ὅτι καὶ ἐκεῖ εἶχεν ὀκτὼ κίονας. Παράδοξον δὲ εἶνε ὅτι οἱ κίονες τοῦ ναοῦ διαφέρουσι καὶ κατὰ τὴν διάμετρον καὶ κατὰ τὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, ποῦ μὲν δηλ. ὁ ναὸς εἶνε πυκνόστυλος ποῦ δὲ ἀραιόστυλος. Τοιαῦται δὲ ἀνωμαλῖαι ὄχι μόνον ἐν ταῖς διαφόροις πλευραῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πλευρᾷ παρατηροῦνται. Καὶ ἄλλα δὲ παράδοξα καὶ διδακτικώτατα φαινόμενα παρατηρεῖ τις ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, ὅστις φαίνεται ὅτι μεγίστην ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸν ἐν Ἑφέσῳ παλαιὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, πρὸς τὸ περίφημον δηλαδὴ Ἀρτεμίσιον, ὅπερ ἐπυρπόλησεν ὁ Ἡρόστρατος. Ἐδαπανήθησαν δρ. 10,724.96.

Καὶ περὶ ἐκτελέσεως ἀνασκαφῶν ἐν Κρήτῃ ἐφρόντισε τὸ Συμβούλιον καὶ προέβη εἰς τὰς ἀναγκαίας προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας δι' ἀρχαιολογικῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν κατὰ τὴν νῆσον, ἐζήτησε δὲ καὶ ἔλαβε παρὰ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας τὴν ἄδειαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς ἐν τινι θέσει παρὰ τὰ Μάλια Πεδιάδος.

Τρέπομεν τώρα τὸν λόγον εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους ἀνασκαφικὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας. Τὸ Συμβούλιον λυπεῖται ὅτι δὲν εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγεῖλῃ ὑμῖν τὴν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀποφασισμένην καὶ ὑπεσχημένην ἐναρξιν τῶν ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς παλαιᾶς Ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ἀνασκαφῶν δηλ.

ἐκείνων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων προωρίσθησαν καὶ εἰδικαὶ πόροι διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1901 Β. Διατάγματος. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐζήτησε τὸ Συμβούλιον ὅπως ἀπαλλοτριωθῶσιν αἱ ἀμέσως παρὰ τὸ Θησεῖον, ὅθεν μέλλει νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνασκαφή, κείμεναι ἰδιωτικαὶ οἰκίαι. Ἐγένετο δὲ ἡ προσωρινὴ τούτων ἐκτίμησις καὶ τὸ Συμβούλιον κατέθηκεν ἐν τῷ ταμείῳ Ἀττικῆς τὸ ἐκ δρ. 47,263.25 τίμημα τῇ 28 Μαΐου 1903. Ἀλλ' εἰ καὶ τοσοῦτος χρόνος ἔκτοτε παρήλθε, δὲν κατωρθώθη νὰ γείνη μέχρι τοῦδε καὶ ἡ ὀριστικὴ τῶν οἰκιῶν ἐκτίμησις, ὅπως οὕτω πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπαλλοτριώσεισις. Ἡ ἔναρξις ἄρα τοῦ μεγάλου καὶ πολλὰ ὑποσχομένου τούτου ἔργου δὲν ἐξαρτᾶται πλέον ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς προθυμίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας, ἀλλ' ἐκ τῆς προθυμίας τῶν δημοσίων ἐκείνων ὑπαλλήλων, εἰς οὓς εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως νόμου, δηλ. τοῦ Νομάρχου, τοῦ Νομομηχανικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀττικῆς.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπανέλαθεν ἡ Ἑταιρεία τὰς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνεργηθείσας καὶ διακοπείσας ἀνασκαφὰς ἐν τῷ Ἱερωῖ τοῦ Ἀμφιαράου παρὰ τὸν Ὀρωπὸν, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ προτάσεως τοῦ τότε ἐνεργήσαντος τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Β. Λεονάρδου. Κατὰ τὴν ἐκθεσιν δ' αὐτοῦ, διευθύναντος καὶ ταύτας τὰς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνασκαφὰς, ἀνευρέθη τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνάρξεως τῶν ἀνασκαφῶν ἐξαφανισθὲν ὕδωρ τῆς ὑπὸ τοῦ Πausανίου ἀναφερομένης πηγῆς, ἀπεκαλύφθη ἱκανὸν μέρος τοῦ κοίλου τοῦ θεάτρου καὶ ἐξηρευνήθησαν τὰ τῆς διοχετεύσεως δι' ὑπονόμου καὶ σήραγγος τῶν εἰς τὴν ὀρχήστραν καταρρεόντων ὑδάτων. Ἐντὺς τῆς σήραγγος εὐρέθη χρυσῇ ἄλυσος πλεκτὴ λεπτῆς τέχνης ἀπολήγουσα ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἄκρων εἰς κεφαλὴν λέοντος κε-

ρασφόρου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἀνασκαφὴ ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὄχθης τοῦ χειμάρρου καὶ ἀπεκαλύφθησαν ἐκεῖ συμπλέγματα τεσσάρων οἰκοδομημάτων παντοίων χρόνων, ἐν οἷς καὶ δύο δωματία ἔχοντα ψηφιδωτὶν ἔδαφος. Τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα ἦσαν καταλύματα πιθανῶς τῶν εἰς τὸ ἱερόν προσερχομένων ξένων. Ἐνταῦθα εὐρέθη στήλη μαρμαρινὴ φέρουσα ψήφισμα τῆς 3<sup>ης</sup> π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, δι' οὗ Καλλίνους Θεώνος Μεγαρεὺς ὀνομάζεται πρόξενος Ὀρωπίων, ἔτι δὲ εὐρέθησαν δύο χαλκαὶ πόρπαι, λείψανα ἀγγείων, ἐν οἷς τεμάχιον Παναθηναϊκοῦ ἀμφορέως, καὶ νομίσματά τινα, ὧν ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε, χάριν τῆς χρονολογίας, νόμισμα Κωνσταντίνου τοῦ νεωτέρου ἀποθανόντος ὡς γνωστὸν τῷ 340 π. Χ. Ἐγένοντο δὲ καὶ ἀνασκαφικαὶ ἔρευναι ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς, ἔνθα εὐρέθησαν διάφοροι τάφοι κεραμοστεγεῖς καὶ ἐνεπίγραφα τεμάχια δύο βάθρων ἀγαλμάτων ἀνακειμένων τῷ Ἀμφιαράῳ. Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 10,407.40.

Ἐν *Σουνίῳ* ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ ληξαν ἔτος αἱ ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Β. Στάη, οὗτινος ἡ ἔκθεσις περιληπτικῶς ἔχει οὕτως:

α' Ἐνήργησα ἀνασκαφὴν εἰς διάφορα τοῦ φρουρίου μέρη σκοπὸν ἔχουσαν κυρίως τὴν ἐκπόνησιν σχεδιαγράμματος τοῦ φρουρίου, τὸ ὅποτον πλὴν τῆς ἱστορικῆς αὐτοῦ σημασίας ἔχει καὶ τὸ πλεονέκτημα, ὅτι σώζεται εἰς πολλὰ αὐτοῦ μέρη θαυμασίως. Καὶ πρῶτον ἐνήργησα ἀνασκαφὴν κατὰ τὸν μικρὸν λιμένα προσπαθήσας κυρίως νὰ ἀποκαλύψω τὴν ἐκ τοῦ λιμένος τούτου ἄνοδον εἰς τὸ ἱερόν. Εὐρέθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ βάθρα τινὰ καὶ τεμάχια ἀγγείων, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ ἑτέρα εἰσοδος εἰς νεώσοικον, πλὴν τῆς τῷ 1904 ἀποκαλυφθείσης, λελαξευμένη ἐν τῷ βράχῳ. Ἐπὶ πλέον ἀνέσκαψα εἰς διάφορα μέρη τοῦ τει-



χοι, ὅπως ἀποκαλυφθῇ τοῦτο ὅσον οἶόν τε πληρέστερον, εὗρον δὲ τεμάχια ἐπιγραφῶν ἐν οἷς καὶ βάθρον ἀγάλματος μετ' ἐπιγραφῆς *Αφροδιτη ποντια*. Πρὸς τῇ ἀνασκαφῇ τῶν τευχῶν ἐνήργησα καὶ δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς εἰς ἄλλα τοῦ φρουρίου μέρη, ὅπου ἐφαίνοντο λείψανα κτιρίων καὶ κυρίως οἰκημάτων, ἐν ἐνὶ τῶν ὑποίων ἀποτελουμένων ἐκ τριῶν διαμερισμάτων εὐρέθη πηλίνη λεκάνη ἐπιμήκης, παρὰ τῇ ὑποίᾳ ἔκειτο βάθρον φέρον τετράγωνον μικρὸν ἀνάγλυφον μετ' ἐμβόλου εἰκονίζον γυναῖκα κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐπὶ τοῦ στήθους, παῖδα, καὶ ἐρειδομένην διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ κίονος. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ὑπάρχει κατοικίδιον πτηνόν, πιθανῶς νῆσσα. Τὸ ἔργον φαίνεται, ὅτι προέρχεται ἐκ τῶν μακεδονικῶν ἢ ρωμαϊκῶν χρόνων. Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν καὶ ἀλλαχοῦ εὐρέθησαν λατρευτικὰ εἰδώλια ἐντὸς οἰκίας, τὸ προκείμενον ὁμῶς παράδειγμα εἶνε ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, διότι δυνατόν νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τούτου τὸ συμπέρασμα, ὅτι λατρευτικὰς εἰκόνας θεῶν εἶχον καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν». Ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 1,887.20.

Πρὸς ταῖς ἀνασκαφικαῖς ταύταις ἐργασίαις ἐγένετο καὶ ἀναγκαιοτάτῃ ἐπισκευὴ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐστερεώθησαν δηλ. οἱ ἐννέα κίονες τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς, οἵτινες ἐκινδύνευον ἀφευκτον πτῶσιν ἐκ τυχαίου τινὸς συμβάματος. Ἐπίσης ἐπεσκευάσθη μέρος τοῦ σιτοβολείου καὶ μέρος πύργου τινὸς τοῦ φρουρίου. Ἐδαπανήθησαν δρ. 1887.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐνηργήθησαν καὶ μικραὶ τινες δοκιμαστικαὶ ἀνασκαφαὶ ἐν *Ἰσθμῷ*. Περὶ τούτων ἔκθεσις αὐτοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μετά τὴν διακοπὴν τῶν ἐν Σουνίῳ ἀνασκαφῶν περὶ τὰ τέλη παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἐνήργησα ἐπὶ δεκαπενθήμερον δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς ἐν *Ἰσθμῷ*, ἵνα κυρίως ἐξακριβωθῇ, ἐὰν αἱ πρὸ εἰκοσαετίας ἐνεργηθεῖσαι ἐκεῖ ἀνασκα-

φαί ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς Σχολῆς, διὰ τοῦ ἑταίρου κ. Monceaux εἶχον ὄντως ἐξαντλήσει πᾶσαν ἐλπίδα ἀποκαλύψεως καὶ ἐνὸς μόνου τῶν πολλῶν οἰκοδομημάτων, ἅπερ ἀναφέρει ὁ Πausanias, ἢ καὶ λειψάνου τινὸς τῶν πολυαρίθμων ἔργων τῆς τέχνης, ὧν μνεῖαν ποιεῖται ὁ ἀρχαῖος περιηγητής.

Ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος, ὁ ἀποκαλύψας, ὡς γνωστόν, μόνον τὴν ῥωμαϊκὴν εἰσοδὸν εἰς τὸ φρούριον, τὸ περικλείον τοὺς ναοὺς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Παλαίμονος, γράφει ἐν τῇ περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐκθέσει αὐτοῦ, «ὅτι μετὰ πολυαρίθμους δοκιμὰς ἐπέισθη, ὅτι ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος δὲν ὑπάρχει ἰχνος καὶ ἀρχαίου οἰκοδομήματος». Τὴν ἀλήθειαν τῆς κρίσεως ταύτης τοῦ Γάλλου ἀρχαιολόγου θελήσαντες νὰ βεβαιώσωμεν ἐπεχειρήσαμεν μικρὰς δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Ἰσθμίᾳ, διότι ἀληθῶς παρατηρεῖται ἐκεῖ τι τὸ πρωτοφανὲς καὶ παράδοξον. Ἐν ᾧ δηλ. ἀναγνωρίζει τις εὐχερῶς καὶ διακρίνει πάντα τὰ κύρια σημεῖα τῆς ἀρχαίας ἐκείνης χώρας καὶ ἀναγινώσκων τὸν Pausanias δύναται μετὰ πιθανῆς ἀκριθείας νὰ τοποθετήσῃ ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτοῦ μνημονευομένων οἰκοδομημάτων καὶ μνημείων, εὐρίσκεται αἶψης, κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν, πρὸ τῆς ἐντελοῦς αὐτῶν ἐξαφανίσεως. Καὶ ἐν ᾧ διακρίνει τὸν μικρὸν σχετικῶς περίβολον, τὸν περικλείοντα τοὺς δύο προμνημονευθέντας ναοὺς καὶ κάτωθεν τούτου τὸ στάδιον, τὸ θέατρον, περαιτέρω τὴν ἀγορὰν κτλ. ἡ σκαπάνη δὲν προσκρούει οὐδ' εἰς ἕνα καὶ κατὰ χώραν κείμενον ἀρχαῖον λίθον. Τοσαύτῃ ἐγένετο ἐκεῖ καταστροφὴ τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ μεσαιωνικοὺς χρόνους. Ἀνωρύξαμεν παμπληθεῖς τάφρους πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ ἐσκάψαμεν λάκκους πανταχοῦ, ὅπου τὸ ἔδαφος ἐδείκνυτο κατάλληλον πρὸς ἀποδοχὴν κτιρίου τινός, ἐξετάζοντες μετὰ προσοχῆς τὴν ἐπίχωσιν· ἀλλ' οὐ μόνον ἰχνη

οὐδαμοῦ σχεδὸν εὗρομεν ἀρχαίου οἰκοδομήματος, ἀλλ' οὐδὲ θραύσματα ἀγγείων παρατηρήσαμεν ἐν τῇ ἐπιχώσει ἀρχαιοτέρα τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ τῷ καὶ ὡς φρούριον χρησιμεύσαντι, ὅπου ἐνηργήσαμεν τὰς περισσότερας δοκιμὰς, εὗρομεν παντοῦ Βυζαντινὰ μόνον οἰκήματα καὶ Ἐκκλησίας. Ἐννέα τὸν ἀριθμὸν ἀπεκαλύφθησαν τοιαῦτα ἐπὶ ἐκτάσεως 200 περίπου μέτρων μήκους καὶ πλάτους ποικίλλοντος ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος εἰς τὸ τρίτον τοῦ μήκους, κάτωθεν δὲ τούτων στερεὸν ἔδαφος. Μόνον Β Δ. τοῦ σημερινοῦ Ἐκκλησιδίου τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου καὶ ἐν τῇ θέσει περίπου, ἔνθα εἰκαστικῶς τοποθετεῖ ὁ κ. Monceaux τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, εὗρομεν Ἰχνη οἰκοδομήματος, ἅτινα ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς τὰ Ἰχνη ἀρχαίου ναοῦ, ἀλλὰ ταῦτα διεκόπτοντο οὕτως, ὥστε οὐδεμία συνοχὴ αὐτῶν παρατηρεῖτο, καὶ ἐπομένως οὐδὲ σχέδιον καὶ τοῦ κτιρίου θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐκπονηθῇ, ἐὰν μὴ ἅπας ἀνεσκάπτετο ὁ χώρος ὁ ἐγκλείων τὰ Ἰχνη ταῦτα, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐδεῖτο δαπάνης μεγάλης, ἀλλ' ἅμα καὶ περιττῆς.

Ἀνεσκάψαμεν ἀκολούθως δοκιμαστικῶς ἐν τῷ σταδίῳ «τῷ ἐκ λευκοῦ λίθου» κατὰ Πausανίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ οὐδαμοῦ ἀπεκαλύφθησαν Ἰχνη καὶ ἐλάχιστα τούτου.

Ἐσκάψαμεν καὶ ἐν τῷ λεγομένῳ Ῥωμαϊκῷ Θεάτρῳ καὶ τὴν ὑπερβεν αὐτοῦ κειμένην ἀγοράν, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς ἀπεκαλύφθη τι ἄξιον λόγου.

Αἰτία δὲ τῆς ἐπισυμβάσης ἐξαφανίσεως ἐν Ἰσθμίᾳ παντός ἀρχαίου κτιρίου εἶνε, νομίζομεν, οὐ μόνον ἡ τῶν ἐχθρικών ἐπιδρομῶν, ὡς φρονεῖ ὁ κ. Monceaux, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπιχώσεως ἱκανῆς τοῦ μέρους. Ἐν τῷ φρουρίῳ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ, τὸ στερεὸν ἔδαφος ἀνευρίσκετο μετὰ ἐπίχωσιν 1-2 μέτρων καὶ ἡ ἐπίχωσις αὕτη ἦτο φυσικῶς εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς ὀλιγωτέρα, ἐπομένως τὰ ἀρχαῖα οἰκοδομήματα ὑπῆρξαν μέχρι θεμελίων σχε-

δὸν ἐκτεθειμένα εἰς τὴν προχειροτέραν καταστροφὴν». Ἐδ-  
πανήθησαν δρ. 671,30.

Ἐν Θεσσαλίᾳ ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος  
αἱ ἀνασκαφαὶ διὰ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ  
Συμβουλίου Χρ. Τσούντα, ὅστις ἀνακοινοῖ ἐν ἐκθέσει του  
τὰ ἐξῆς:

«Ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς κυρίους ἐταίρους, ὁ συνάδελ-  
φός μου κ. Στάης ἀνεκάλυψε τὸ 1901 παρὰ τὸ Διμῆνι τῆς  
ἐπαρχίας Βόλου καὶ ἀνέσκαψε προϊστορικὴν ἀκρόπολιν,  
ἣτις ἔνεκα τῶν πολλαπλῶν τειχῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων περι-  
εβάλλετο, καὶ ἔνεκα τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ γενομένων εὐρη-  
μάτων ἀπεδείχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι εἶχε μεγάλην σπου-  
δαιότητα. Ὁ κ. Στάης ἀπεκάλυψε τότε τρεῖς περιβόλους  
καὶ μέρη τινὰ τετάρτου, ἀλλὰ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουρ-  
γείου εἰς Ἀθήνας δι' ἄλλην ὑπηρεσίαν ἠναγκάσθη νὰ δια-  
κόψῃ τὰς ἀνασκαφάς, πρὶν ἀποπερατώσῃ αὐτάς ἐντελῶς.  
Τὸ ἐπόμενον δὲ ἔτος ἀπασχολημένος ὢν ἐν τῷ Μουσείῳ  
καὶ ἀλλαγῇ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ, καὶ ἐπειδὴ  
προέβλεπεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1903 θὰ ἐκωλύετο, διὰ τοῦτο  
ὅταν ἀπεφασίσθῃ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐταιρείας νὰ  
μεταβῶ εἰς Θεσσαλίαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἰδίων ἐμοῦ  
ἀνασκαφῶν, ἐδέχθην ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κ. Στάη νὰ  
συμπληρώσω καὶ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ Διμηνίου· διότι ὑπε-  
θέτομεν ἀμφότεροι, ὅτι ἡ ὑπολειπομένη ἐργασία δὲν ἦτο  
πολλή. Κατὰ τὴν πρόσδον δμως αὐτῆς ἀπεδείχθη, ὅτι εἰ-  
χομεν ἀπατηθῇ καὶ ὅτι ἡ ἀκρόπολις εἶχε μεγαλειτέραν ἐκ-  
τασιν τῆς παρ' ἡμῶν ὑπολογισθείσης. Οὕτω ἠναγκάσθην  
νὰ παραμείνω ἐν Διμηνίῳ τὸν πλεῖστον χρόνον τῆς ἐν Θεσ-  
σαλίᾳ διατριβῆς μου.

«Κατὰ τὰς συμπληρωτικὰς ταύτας ἀνασκαφάς ἀπεκαλύ-  
φθησαν τρεῖς ἄλλοι περιβόλοι, ὧν σώζονται μόνον τμή-

ματα μᾶλλον ἢ ἦσαν μεγάλα· οὕτω πάντες οἱ περιβόλοι τῆς ἀκροπόλεως ἀνῆλθον εἰς ἕξ. Ἄλλα οἰκοδομήματα ἄξια λόγου δὲν ἔφερον εἰς φῶς ἢ ἀνασκαφή, διότι, φαίνεται, τὰ σπουδαιότερα ἔκειντο ἐντὸς τῶν ἐσωτέρων περιβόλων, τοὺς ὁποίους ἀνέσκαψεν ὁ κ. Στάης. Εὐρήματα ὅμως εἰχομεν πολλὰ καὶ διάφορα, ἥτοι πήλινα ἀγγεῖα, εἰδῶλια πήλινα καὶ μαρμάρινα, ἐργαλεῖα λίθινα καὶ ὀστεῖνα καὶ ἄλλα. Τὰ πλεῖστα ἐκ τούτων ἀνήκουσιν, ὅπως καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Στάη ἀνακαλυφθέντα εἰς τὴν λιθίνην ἐποχὴν, εὐρέθησαν ὅμως καὶ πολλὰ λείψανα τῆς χαλκῆς ἐποχῆς, ἥτις οὕτω διεκρίθη νῦν σαφέστερον καὶ ἐγνώσθη ἀκριβέστερον. Καθόλου δὲ τὰ ἀποτελέσματα μοὶ φαίνονται πολλοῦ λόγου ἄξια καὶ ἄλλως καὶ ὑπὸ χρονολογικὴν ἔποψιν». Μετὰ τὸ Διμήνιον ὁ κ. Τσουντας ἐνήργησε καὶ συμπληρωτικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Σέσκλῳ τῆς Θεσσαλίας καὶ μικράν τινα δοκιμαστικὴν σκαφήν ἐπὶ τινος γηλόφου παρὰ τὴν Λάρισαν. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 3,389.20.

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αἱ ἐν *Μυκῆναις* ἐργασίαι περιορισθεῖσαι εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἐξω τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως χωμάτων. Ἐδαπανήθησαν δρ. 2,215.25.

Ἐν *Χαλκίδι* καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Βάθειας ἐγένοντο διὰ τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου Γ. Παπαβασιλείου μικραὶ τινες ἀνασκαφαὶ τάφων, εἰς ἃς ἐδαπανήθησαν δρ. 1070,35. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνονται καὶ δαπάναι γεγόμεναι πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τὴν Καρυστίαν ἀρχαιοτήτων.

Ἐν *Χαιρωνείᾳ* ἐξηκολούθησε διὰ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Γ. Σωτηριάδου ἡ περαιτέρω σκαφή καὶ ἔρευνα τοῦ τύμβου τῶν Μακεδόνων· ἐγένετο δὲ ἀνασκαφή καὶ τύμβου παρὰ τὸν Ὀρχομενόν, ἥτις ὅμως δὲν ἤχθη εἰς πέρας ἕνεκα τῆς ἀναβλύσεως κατὰ τὸ κέντρον τοῦ τύμβου ἀφθόνου ὡς

ἐκ τῆς πολυομθρίας ὕδατος. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 4,905.90.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐξηκολούθησαν καὶ αἱ ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν *Θέρμῳ* τῆς Αἰτωλίας, αἵτινες ὁμῶς δὲν ἐδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσιν ἐπὶ μακρόν ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης βραδύτητος ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν ἐντὸς τοῦ τεμένους ἰδιωτικῶν ἀγρῶν. Διακόψας ἕνεκα τούτου τὰς ἀνασκαφὰς ὁ κ. Σωτηριάδης προέβη εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τύμβου παρὰ τὸ χωρίον Γαδαλοῦ τοῦ δήμου Μακρυνείας, ἐνθα τὸ ἀρχαῖον Τριχώνιον. Ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη ἔσγεν ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Διὰ βαθείας τάφρου ἀχθείσης διὰ τοῦ τύμβου ἀπεκαλύφθη ἀσύλητος κάλλιστα διατηρούμενος θαλαμοειδὴς λιθόκτιστος τάφος, περὶ οὗ ὁ ἐνεργήσας τὴν ἀνασκαφὴν ἀναφέρει ἐν ἐκθέσει του τὰ ἑξῆς :

« Ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἐλάχιστα μόνον ὅστ᾽ ἐσώθησαν. Εἰς τὴν θέσιν δὲ τοῦ κρανίου εὐρέθη ἀκέραιος μέγας χρυσοῦς στέφανος καὶ ἀργυροῦν δίδραχμον αἰτωλικόν. Παρὰ τοὺς δακτύλους εὐρέθη μέγας χρυσοῦς δακτύλιος, οὗ ὁ λίθος φέρει παράστασιν ἐγγεγλυμμένην τῆς Μελομένης. Ἡ τραγικὴ Μοῦσα στηρίζει τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα εἰς κιονίσκον καὶ κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ θύρσον καὶ ἐν τῇ προβαλλομένη δεξιᾷ προσωπεῖον, πρὸς ὃ ἀτενίζει. Τοῦ νεκροῦ τὸ ἐνδυμα ἦτο, ὡς φαίνεται, χρυσοκέντητον, διότι εὐρέθησαν πολλὰ τεμάχια χρυσῶν κλωστῶν. Εἰς δὲ τὸ μέρος τοῦ τάφου τὸ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ ἵστατο κατὰ χώραν χαλκοῦς λυχνοστάτης φέρων λύχον πῆλινον. Ἐν τῷ τάφῳ εὐρέθησαν καὶ τινὰ σκεύη ἀργυρᾷ ἐπιτραπέζια, οἷον παροψίδες, πυξίδες, χύτρα, κοχλιαρίον, κύπελλα, φιαλίδια ». Ἐν τῷ αὐτῷ τύμβῳ ἀπεκαλύφθη καὶ ἄλλος τάφος σεσυλημένος καὶ ἐγένοντο καὶ ἄλλα εὐρήματα, ἐντὸς χωμάτων καὶ λίθων κείμενα, οἷον δύο χαλκοὶ πτερνιστήρες, δύο ἀργυρᾷ πλακίδια ἐπίχρυσα, ἐφ' ὧν εἰκονίζονται ἐν ἐκτύπῳ ἀναγλύ-

φω πτερυγοφόροι Νίκαι, ἔλασμα σιδηροῦν καλυπτόμενον ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπὸ ἀργυροῦ λεπτοῦ ἐλάσματος φέροντος πρόστυπον παράστασιν ἵππομαχίας· δύο δηλ. ἱππόται ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων πάλλοντες τὰ δόρατα· πεζὺς δὲ παρὰ τὸν ἕνα ἱππότην ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ἱππέως γυμνὸν κρατῶν τὸ ἐγχειρίδιον. Ἀνεσκάφη δὲ καὶ ἄλλος τύμβος κείμενος πλησίον τοῦ χωρίου Μουστιάνου τοῦ παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Ἀγγελοκάστρου. Ἐν αὐτῷ ἀπεκαλύφθη τάφος, ἐν ᾧ ἐσώζετο ὁλόκληρος ὁ τοῦ νεκροῦ σκελετός. Τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ περιέβαλλε μικρὸς χρυσοῦς στεφανος, οὔτινος τὰ φύλλα ἔχουσι σχῆμα φύλλων δρυός. Παρέκειντο δὲ τῷ σκελετῷ ἀργυρᾷ τινα πινάκια, αἰχμὴ δόρατος καὶ σπλεγγίς, πῆλινά τινα δοχεῖα καὶ πλῆθος χρυσῶν κλωστῶν ἐκ τοῦ χρυσοκεντήτου ἐνδύματος τοῦ νεκροῦ».

Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις δρ. 4663.05.

Ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐξηκολούθησαν αἱ σκαφικαὶ ἐργασίαι δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ἀνεσκάφη ὁ παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ σταδίου χώρος καὶ οὕτως ἐπερατώθη ἡ τοῦ Σταδίου ἀνασκαφή. Ἀνεκαλύφθη δὲ ἐκεῖ, ὑπὸ μεταγενέστερον ῥωμαϊκὸν κτίριον, στωϊκὸν οἰκοδόμημα σχετιζόμενον, ὡς φαίνεται, πρὸς τὸ Στάδιον καὶ τὴν εἰσοδὸν αὐτοῦ. Παρὰ τὸ ἀνάλημμα τοῦ σταδίου παρὰ τὴν εἰσοδὸν, εὐρέθησαν 90 νομίσματα κομισθέντα εἰς Ἀθήνας καὶ κατατεθέντα ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ, τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ τὰ πλεῖστον, τῶν μακεδονικῶν καὶ ἐφεξῆς χρόνων <sup>(1)</sup>. Ἀνεσκάφη δὲ καὶ ὁ

(1) Κατὰ τὴν πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας ἔκθεσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου, τὰ νομίσματα ταῦτα εἶνε τὰ ἑξῆς:

1-3 Ἀρ. Θράκη, Δυσίμαχος. Τρία τετράδραχμα συνήθους τύπου.

4-19 Ἀρ. Μακεδονία, Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας. Δέκα ἑξ. τετράδραχμα συνήθους τύπου.

20-40 Ἀρ.       "               "               "       Εἴκοσι μία δραχμαὶ συνήθους τύπου.

41 Ἀρ.       "       Φίλιππος ὁ Γ'. Ἐν τετράδραχμον συνήθους τύπου.

42 Ἀρ.       "       Δημήτριος ὁ Πολιορκητής. Τετράδραχμον. Κεφ. Δη-



πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀδάτου χώρος. ἔνθα ἀπεκαλύφθη μεταγενέστερον ρωμαϊκὸν οἰκοδόμημα, καὶ ἐγένοντο πολλαχοῦ τοῦ τεμένους συμπληρωτικαὶ ἀνασκαφαὶ πρὸς σύνταξιν τῶν σχεδίων τῶν διαφόρων οἰκοδομημάτων, συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων ἅτινα ἔχουσιν ἤδη δημοσιευθῇ, διότι ἐπάναγκες τοῦτο ἐθεωρήθη, ἀφ' οὗ νέα πράγματα πολλαχοῦ παρουσιάζονται. Γενομένων δὲ ἐκτὸς τοῦ τεμένους δοκιμαστικῶν ἀνασκαφῶν πρὸς σύνταξιν τοῦ τοπογραφικοῦ σχεδίου τοῦ ὅλου Ἱεροῦ, πολλὰ καὶ περιέργα οἰκοδομήματα ἀνεφάνησαν, ἐν οἷς μέγα οἰκοδόμημα ἔχον μῆκος 200 περίπου μέτρων καὶ κρηπίδωμα ἀγνώστου ναοῦ παρὰ τὴν δεξιameνήν, τὴν μεταξὺ τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ Κυνορτίου Ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Κατηδαφίσθησαν δὲ καὶ τινὰ τῶν εὐτελῶν ἐκείνων τὴν κατασκευὴν μεταγενεστέρων οἰκοδομημάτων καί, γενομένης ὑπ' αὐτὰ ἀνασκαφῆς, ἀνεκαλύφθησαν ἀρχαῖα ἐλληνικῶν χρόνων οἰκοδομήματα. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς καὶ ἐργασίαις ταύταις δρ. 15,598.25.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπανελήφθησαν καὶ αἱ ἀπὸ πολλῶν

μητρίου. — Ποσειδῶν ἐπὶ βράχου καθήμενος.

43 Ἀρ. Μακεδονία. Δημήτριος ὁ Πολιορκητής. Τετράδραχμον. Κεφ. Δημητρίου — Ποσειδῶν Ἰσθμῖος.

44 Ἀρ. " " " " Τετράδραχμον. Πρῶτα ἐφ' ἧς Νίκη σαλπίζουσα — Ποσειδῶν διαβεβηκὺς πάλλων τρίαῖναν.

45 Ἀρ. " " " Δραχμὴ ὁμοία.

46-57 Ἀρ. Ἀττικὴ, Ἀθῆναι. Δώδεκα τετράδραχμα Ἀθηνῶν συνήθους τύπου μακεδονικῶν χρόνων.

58-61 Ἀρ. Ἀργολίς, Ἐπίδαυρος. Τέσσαρες δραχμαί. Κεφ. Ἀσκληπιοῦ — Εἰ ἐν στεφάνῳ δάφνης.

62-63 Χαλ. " " Δύο χαλκᾶ νομίσματα ὁμοίου τύπου.

64 Χαλ. " " Ἐν χαλκοῦν μετὰ κεφαλῆς τοῦ Καρακάλλα

65-66 Χαλ. " Ἀργος. Δύο χαλκᾶ. Κεφ. Λόκου — Α, ὑφ' ὃ κρᾶνος.

67 Χαλ. " Φλιοῦς. Ταῦρος — Φ.

68 Χαλ. Λήμνος, Μύρινα. Κεφ. Ἀθηνᾶς — γλαυξ.

69-90 Χαλ. Εἴκοσι δύο ἐφθαρμένα.

Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἐν συνόλῳ 90, ὧν 61 ἀργυρᾶ, 29 δὲ χαλκᾶ.



ἐτῶν ἐνεργηθεῖσαι καὶ διακοπεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκοσοῦρᾳ. Τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων καὶ ἄλλων σκαφικῶν ἐργασιῶν ἀνά τὴν Ἀρκαδίαν ἀνέθηκε τὸ Συμβούλιον εἰς τὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων Ὀλυμπίας Κ. Κουρουنيώτην, ὅστις ἀνακοινοῖ ἐν ἐκθέσει του τὰ ἑξῆς: «Κύριος σκοπὸς τῆς εἰς Λυκόσουραν μεταβάσεώς μου ἦτο ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ Μεγάρου, ὅπερ εἶχεν ἀνευρεθῆ κατὰ τὰς προηγουμένας ἐν Λυκοσοῦρᾳ ἀνασκαφάς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀποκαλυφθῆ. Δι' ὧν ἐνήργησα ἀνασκαφῶν ἐδείχθη ὅτι τοῦτο ἦτο βωμὸς πολυτελῶς ἐκτισμένος, συνέκειτο δὲ ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κυρίως βωμοῦ μετὰ μικρᾶς στοᾶς ἐκ δωρικῶν ἡμικιονίων κατὰ τὸ βάθος αὐτοῦ καὶ ἐξ ἐνὸς τετραγώνου ὀψοματίου ὅπισθεν τοῦ βωμοῦ. Εὐρέθησαν ἐν τῷ Μεγάλῳ μόνον ὀλίγα πῆλινα εἰδῶλια κριόμορφα καὶ τινα πῆλινα πλακίδια μετ' ἀναγλύπτου κηρυκείου». Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 2,000,65.

Ἀλλην ἀνασκαφὴν ἐνήργησεν ἡ Ἑταιρεία διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους. Περὶ ταύτης ὁ κ. Κουρουنيώτης ἐκθέτει τὰ ἑξῆς: «Κατ' ἀρχὰς ἐξήτασα τὴν ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τοῦ Λυκαίου βωμόν τοῦ Λυκαίου Διός, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖται ἐκ τεχνητοῦ ἐκ γῆς ὑψώματος. Ἐν τούτῳ ἔσκαψα διαγωνίους τάφρους, δι' ὧν διέκρινα ὅτι τὸ ὑψωμα ἀπετελέσθη ἐξ ὑπολειμμάτων μεγάλων θυσιῶν, ἥτοι τεμαχίων κεκαυμένων ὁστῶν μεμιγμένων μετὰ σποδοῦ καὶ χώματος. Παρὰ τὴν βάσιν τοῦ βωμοῦ ἀνέσκαψα ὀλίγον ἐνθα σώζονται αἱ βάσεις τῶν δύο κιόνων, οἵτινες ἔφερον τοὺς χρυσοὺς ἀετούς, εὖρον δὲ ἐκεῖ δύο καλὰ χαλκᾶ ἀγαλμάτια τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἄλλα τινὰ μικρὰ χαλκᾶ ἀντικείμενα. Ἐνήργησα δὲ ἀνασκαφὴν καὶ ἐν τῇ θέσει τοῦ ἀρχαίου ἵπποδρόμου καὶ ἐξήγαγον, ὅτι οὗτος κατὰ τὸ νότιον ἰδίως ἄκρον σώζεται παρ' ἐλπίδα ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐν τῷ περίῳ δὲ χώρῳ, ἐν ἐρεῦνῃ πρὸς

ἀνακάλυψιν τοῦ ναοῦ τοῦ Πανός, εὑρον δύο μαρμαρίνους στήλας περιεχούσας ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων ἀθλητῶν νικησάντων ἐν τοῖς Λυκαίοις. Οἱ ἀγῶνες χρονολογοῦνται διὰ τοῦ ἐκάστοτε ἱερέως τοῦ Πανός. Ἄξιον δὲ ἰδιαιτέρως μνείας εἶναι, ὅτι ἐν τοῖς νικηταῖς τῶν ἀγῶνων τούτων ἀναφέρεται καὶ Λάγος, ὁ υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου, ἐξ οὗ καὶ ἡ χρονολογία τῶν ἐπιγραφῶν δύναται νὰ ὀρισθῇ». Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις δρ. 1512,15

Τέλος ἐνήργησεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ ληξάν ἔτος καὶ ἀνασκαφὰς προϊστορικῶν τάφων ἐν Νάξῳ διὰ τοῦ κ. Κλωνός Στεφάνου, διευθυντοῦ τοῦ ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου, τοῦ καὶ ἄλλοτε, ὡς γνωστόν, ἐκτελέσαντος ἀρχαιολογικὰς ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας. Ἐξ ἐκθέσεως τοῦ κ. Στεφάνου περιγραφούσης τὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀνακαλυφθέντων τάφων καὶ τὰ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, ἀνακοινοῦμεν συνοπτικῶς τὰ ἐξῆς περὶ τῶν γενομένων εὐρημάτων. Ἐν τῷ νεκροταφείῳ ὅπερ καλεῖται «Καρδουνόλακκοι» τὰ κτερίσματα εἶναι ὅλης ποικίλης. Τῶν μαρμαρίνων μνημονευτέα 2 κανδυλοειδῆ ἀγγεῖα, πυξίς, καὶ τρία εἰδῶλια γυναικεῖα, ὧν τὰ μὲν δύο τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, τὸ δὲ ἕτερον ἄχειρ, ἄπουν, ὀξύληκτον πρὸς τὰ κάτω. Πήλινον εὐρημα ἄξιον λόγου εἶναι κυλινδρικός δίσκος κεκοσμημένος διὰ σπειροειδῶν γραμμῶν καὶ φέρον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας χαρακτὴν ἐξάκτινον ἀστέρα. Εὐρέθησαν δὲ καὶ λεπίδες τινὲς ὀψιανοῦ λίθου καὶ μέγα χαλκοῦν ἐγχειρίδιον παρεμφερὲς τοῖς ἐν Ἀμοργῷ εὐρεθεῖσι. Σιδήρου οὐδὲν ἔχνος εὐρέθη. Σπουδαιότερα καὶ πλουσιώτερα εὐρήματα ἐγένοντο ἐν ἄλλῃ νεκροταφείῳ, ἐν θέσει *Σπεδῶ*. Ἐνταῦθα ὁλ. εὐρέθησαν ἄλλα τε μαρμάρινα πράγματα καὶ δέκα γυναικεῖα εἰδῶλια τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, δύο μεγάλα πήλινα εὐρύστομα ἀγγεῖα μετὰ χαρακτῶν κοσμημάτων καὶ πήλινος λύχνος τριπλοῦς ἐρειδόμενος ἐπὶ βάσεως ἐχούσης σχῆμα τρίποδος,

ἐπικαθημένης, ὡς φαίνεται, ἐπὶ μαρμαρίνου τριγωνικοῦ ὑποθέματος· ἶχνος μετάλλου οὐδὲν εὐρέθη ἐνταῦθα, ἐργαλεῖα δὲ μόνον ἐξ ὀψιανοῦ 10 λεπίδες κατὰ τὸ πλεῖστον τεθραυσμέναι. Ἐν ἄλλῃ δὲ νεκροταφείῳ, ἐν θέσει *Ἀϊλᾶ*, εὐρέθησαν 1 φιάλη λοπαδοειδής, 2 πυξίδες πήλιναι, πρίων χαλκοῦς, ὁ ἀρχαιότατος πιθανῶς τῶν ἄχρι τοῦδε ἐν ἐλληνικῇ χώρᾳ ἀνακαλυφθέντων, τρία ἄλλα μικρότερα χαλκᾶ ἐργαλεῖα, ὧν ἐν καινοφανέσι ἐν ταῖς νήσοις, 11 πήλινα ἀγγεῖα κατεσκευασμένα διὰ τροχοῦ καὶ ἄλλα τινὰ πράγματα. Ἐκ τῶν σκαφῶν τούτων ἐπιχέεται φῶς ἐφ' ἱκανῶν σημείων τοῦ προμηκυναϊκοῦ νησιωτικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ κατασκευὴ τῶν τάφων διευκρινίζεται καὶ τὸ μακρὸν τῆς περιόδου, καθ' ἣν αὕτη ἐπεκράτει μετὰ κτερισμάτων ἀνηκόντων εἰς χρόνους μακροῦς, εἰλημμένων δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. Πιστοῦται δέ, πλὴν ἄλλων, ἡ τέως ὑποθετικὴ συνύπαρξις γραπτῶν κοσμημάτων μετὰ τῶν νησιωτικῶν μαρμαρίνων εἰδωλίων. Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 498.

Τοσαῦτα περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ λήξαντος ἔτους. Μεταβαίνομεν τώρα εἰς τὰ μεγάλα καὶ δαπανηρὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, δηλ. εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν μνημείων. Εὐλόγως δὲ ἐν τοῖς πρώτοις δέον νὰ ἀναφέρωμεν τὰς πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ *λέοντος τῆς Χαιρωνείας* ἐργασίας, αἵτινες ἐξηκολούθησαν δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ἐπερατώθη ἡ κατασκευὴ τοῦ βάθρου, ἐφ' οὗ θὰ ἀνιδρυθῇ ὁ λέων, κατεσκευάσθησαν γύψινα ἐκμαγεῖα τῶν σωζομένων τεμαχίων τοῦ *λέοντος*, συνηρμολογήθησαν δὲ ταῦτα ὑπὸ τοῦ κ. Σώχου καὶ συνεπληρώθησαν καὶ οὕτως ὁ λέων συνεκροτήθη ὅλος ἐκ γύψου. Τὸ δυσχερέστερον ἄρα καὶ δαπανηρότερον μέρος τοῦ ἔργου ἐξετελέσθη. Ὑπολείπεται πλέον ἢ ἐν μαρμάρῳ κατασκευὴ τῶν ἐλλειπόντων τεμαχίων, τῶν ἐν γύψῳ πεπλασμένων, καὶ μετὰ τοῦτο ἡ συναρμολόγησις τῶν τεμαχίων καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοποθέτησις τοῦ *λέοντος*. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς

ἐργασίαις ταύταις δρ. 43,806.90. Σημειωτέον δέ ἐστι ἐν Χαιρωνείᾳ, παρὰ τὸ μνημεῖον τῶν Ἱερολοχιτῶν, κτίζει ἡ Ἑταιρεία καὶ Μουσεῖον, εἰς ὃ θέλουσι συγκεντρωθῇ τὰ τε ἐκ Χαιρωνείας καὶ τὰ ἐκ τοῦ λοιποῦ περίξ χώρου εὐρήματα.

Ἐν Ἀθήναις ἐγένοντο μικραὶ ἐργασίαι ἐν τῷ *Παρθενῶνι*, ἐν αἷς ἐδαπανήθησαν δρ. 1389,75. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐξηκολούθησαν αἱ ἐν τῷ *Ἐρεχθεῖῳ* ἐργασίαι, δι' ὧν ἐπερατώθη ἡ ἀνέγερσις τῆς ἀρκτικῆς αὐτοῦ προστάσεως. Οὕτως ὄχι μόνον τὸ οἰκοδόμημα συνεπληρώθη καὶ ἀνεκτῆσατο μέρος τῆς παλαιᾶς αὐτοῦ λαμπρότητος, ἀλλὰ καὶ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, ἅτινα ἔκειντο κατὰ γῆς, ἐσώθησαν πλέον ἀπὸ πάσης φθορᾶς τοποθετηθέντα ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δραχμαὶ 30,222.05. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπερατώθησαν καὶ αἱ ἐργασίαι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς *στοᾶς* τοῦ *Ἀπιάλου* διὰ δαπάνης δρ. 9,413.20. Ἐν τῷ *Ὀλυμπεῖῳ* συνεπληρώθη τὸ τεῖχος τοῦ περιβόλου ἐπιτεθεισῶν ἐπ' αὐτοῦ κορωνίδων διὰ δαπάνης δρ. 11,965.50.

Ἐν *Φιγαλίᾳ* ἐξηκολούθησαν τακτικῶς αἱ πρὸς ἀνέγερσιν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ ναοῦ ἐργασίαι. Ἀντὶ τοῦ ἐνὸς σωζομένου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡμικίονος, βλέπομεν σήμερον πέντε, ἐπὶ πλέον βλέπομεν ἀνιδρυμένους κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοὺς δύο κίονας τοῦ προνάου καὶ τοὺς δύο καταπεπτωκότας κίονας τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας τῆς περιστάσεως. Οἱ τοῖχοι δὲ τοῦ σηκοῦ ἀνηγέρθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ὄψος 3 καὶ 4 μέτρων. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 15,215.80.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπερατώθησαν καὶ τὰ οἰκοδομούμενα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μουσεία ἐν *Θήρᾳ*, ἐν *Χαλκίδι* καὶ ἐν *Ναυπλίῳ*. Νέον Μουσεῖον οἰκοδομεῖται νῦν ἐν *Χαιρωνείᾳ* εἰς ὃ ἐδαπανήθησαν δρ. 14,878. Προέβη δὲ ἡ Ἑταιρεία καὶ εἰς ἐπισκευὴν τοῦ Μουσείου *Ὀλυμπίας*, εἰς τοποθέτη-

σιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων καὶ εἰς οἰκοδομὴν μεγάλου παρὰ τὸ Μουσεῖον φυλακείου. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὰ ἔργα ταῦτα δρ. 14,817,55. Κατέβαλε δὲ ἡ Ἑταιρεία καὶ τὴν εἰσφορὰν αὐτῆς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κτιρίου τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ, κατέβαλε δηλ. δρ. 15,000.

Ἐν Κορίνθῳ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ Κ. Μαζαράκη ἐργασίαι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου, ἐποπτεύοντος τοῦ κ. Σχιᾶ. Ὅμοιαι ἐργασίαι ἐγένοντο καὶ ἐν Μυκῆναις ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ κ. Ἰωάννου Μακρυκιάστα, ἐποπτεύοντος τοῦ κ. Τσουντα.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς ἐξηκολούθησεν ἐκδιδομένη τακτικῶς. Ὡσαύτως ἐξεδόθησαν καὶ τὰ Πρακτικά τῆς Ἑταιρείας.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἡ Ἑταιρεία ἀπέστειλε δύο ἐφόρους ἀρχαιοτήτων εἰς Ἑσπερίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιολογικῶν Μουσείων. Ἀπέστειλεν ἐπὶ πλέον διὰ διαγωνισμοῦ καὶ δύο διδάκτορας τῆς φιλοσοφίας, τὸν Γεώργιον Οἰκονόμου καὶ Εὐστράτιον Πελεκίδην, πρὸς εἰδικὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαιολογίας.

Τέλος ρητέον ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος συνήλθεν ἐν Ρώμῃ διεθνὲς ἱστορικὸν συνέδριον, εἰς ὃ κληθεῖσα ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία ἀντεπροσωπεύθη διὰ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καρολίδου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Τοσαῦτα εἶνε τὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, πολλὰ ἐξ ἀνάγκης καὶ ποικίλα, λίαν δὲ δαπανηρά. Διὰ τοῦτο, εἴπερ καὶ ἄλλοτε, εἶνε ἀναγκαῖα σήμερον ἡ ἐπαύξησις τῶν ἐκ τοῦ λαχείου πόρων. Ἄν μὴ τοῦτο γείνη, τὸ συμβούλιον θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ περιορίσῃ τὰ ἔργα του. Ἐκ τούτου δὲ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἡμῶν πράγματα, ἅτινα ἱκανῶς ἕως τῶρα ἔχουσι προαχθῆ, θὰ ὀπισθοχωρήσωσι, διότι οὐδὲ εἶνε δυνατόν ἱσως νὰ προσέλθῃ ἀρωγός, ὅπως ἄλλοτε, ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα τῶν σήμερον οἰκονομικῶν περιστάσεων.

## ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

### Α' Τακτική συνέλευσις.

Τῇ 25ῃ Ἰανουαρίου 1901, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10 <sup>1</sup>/<sub>2</sub> π. μ. συνήλθον οἱ ἑταῖροι εἰς γενικὴν συνέλευσιν, ἵνα κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 τοῦ Ὁργανισμοῦ ἐκθέσωσι τὸ Προκείμενον τῆς συνέλευσεως καὶ τὴν τριμελῆ Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἀκούσωσι τὴν περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἔτος 1903 λογαρολόγιον τοῦ Συμβουλίου. Παρήσαν ἑταῖροι 31.

Διενεμήθη εἰς τοὺς παρόντας ἑταίρους ὁ Γενικὸς Ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1903 μετ' ἀναλυτικῶν πινακῶν (δρα αὐτὸν δημοσιευόμενον ὡς παράρτημα τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους, σελ. I-XXVIII).

Γενωμένης ψηφοφορίας ἐξελέγησαν καμψήφει Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ὁ κ. Δ. Βικέλας, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Θρ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνιος, Α' Γραμματεὺς ὁ κ. Δ. Καστόρχης καὶ Β' Γραμματεὺς ὁ κ. Λουδ. Νικολαΐδης.

Ἀκολουθεῖς ἐξελέγησαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς οἱ κ. κ. Δ. Ἀνέζης, Β. Θεοδορόπουλος καὶ Μ. Λαμπρινίδης.

Εἶτα δὲ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καββαδίας ἀνέγνω τὴν ἐν τοῖς προηγούμενοις (σελ. 9-26) ἐκθέσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἐταιρείας.

### Β' τακτικὴ συνέλευσις.

Τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1904, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10 <sup>1</sup>/<sub>2</sub> π. μ. συνήλθον εἰς δευτέραν τακτικὴν συνέλευσιν οἱ ἑταῖροι. Τῆς συνέλευσεως προήδρευεν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θρ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνιος. Παρήσαν 8 ἑταῖροι εἰκοσιεννέα.

Ὁ Β' Γραμματεὺς τῆς συνέλευσεως κ. Λουδ. Νικολαΐδης ἀνέγνω τὴν ἐν σελίσαι 28 30 ἐκθέσιν τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους 1903.

Ἡ συνέλευσις ἐνέκρινεν ὁμοθυμῶς τὴν γενομένην διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1903 καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐπρέκειάν τῆς πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἐταιρείας.

Ἀκολουθεῖς ἐξελέγη πενταμελὴς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Βαλατζῆ, Ν. Καλογροπούλου, Β. Λυκούδη, Κ. Μητσοπούλου καὶ Γ. Πισμαζόγλου.

## ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῶν Ἑταίρων τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας.

Ἐκτελέσαντες τὴν ἀνατεθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν περὶ ἐξελέγξεως τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1903, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν τὸ πόρισμα τῆς ἐξελέγξεως ταύτης, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Λογιστηρίου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1903 συμφώνως μὲ τὰ βιβλία τοῦ Λογιστηρίου αἱ μὲν εἰσπράξεις ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς . . . . . Δρ. 1.041.724.60

Προερχόμεναι 1) ἀπὸ τοῦ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902 . . . . . Δρ. 1,424.75

2) ἀπὸ ἔσοδα προϋπολογισμοῦ 1903 . . . . . » 23,673.35

3) » προκαταβολὰς . . . . . » 31,465.45

4) » ἀνάληψιν ἐντόκων καταθέσεων ἐκ τῆς Τραπεζῆς Γ. Π. Σκουζέ . . . . . » 352,348.80

5) » ὀφειλὴν Γιαννοπούλου . . . . . » 30,502 —

6) » χρεώστας διαφόρους . . . . . » 30.50

7) » ἐκποιήσιν ἀκινήτων . . . . . » 2,279 75

8) » εἰδικὸν προϋ-ολογιζμὸν Λαχείου . . . . . Δρ. 600.000.— Δρ. 1.041.724.60

Αἱ δὲ πληρωμαὶ εἰς . . . . . Δρ. 1.038.603.24

κατανεμόμεναι ὡς ἑξῆς:

1) εἰς ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ . . . Δρ. 386,342.19

2) » προκαταβολὰς . . . . . » 49,574.85

3) » ἐντόλους καταθέσεις παρὰ τῇ Τραπεζῇ Σκουζέ . . . . . » 340,348.80

4) » διαφόρους πιστωτάς . . . . . » 50,782.50

5) » εἰδικὸν προϋπολογ., τοῦ Λαχείου . . . Δρ. 241,554.90 Δρ. 1.038.603.24

καὶ ὑπόλοιπον ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 . . . Δρ. 3,121.36

\*Ἐσοδα καὶ ἔξοδα καθαρὰ.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 αἱ μὲν ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς . . . Δρ. 363,158.15

τὰ δὲ ἔξοδα εἰς . . . . . » 421,765.79

\*Ἦτοι τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν τὰ ἔσοδα κατὰ . . . Δρ. 58.607.64

### Τ α μ ε ῖ ο ν .

Χρέωσις.

1) Τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβ. 1902 Δρ. 1,424.75

2) αἱ καθ' ὅλον τὸ 1903 ἐνεργ. εἰσπράξ. » 1.040.299.85 Δρ. 1.041.724.60

## Πίστωσις.

Αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθεῖσαι πληρωμαὶ . . .	Δρ.	1,038,603.24
Τὸ ἐν τῷ Ταμείῳ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου 1903 . . .	Δρ.	3,121.36
	Δρ.	<u>1,041,724.60</u>

## Περιουσία τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1902		
ἀνήρχετο εἰς . . . . .	Δρ.	513,694.74
κατὰ δὲ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 εἰς . . . . .	»	455,087.10
ἧτοι ἐμειώθη κατὰ . . . . .	Δρ.	<u>58,607.64</u>

Ἀποτελεῖται δὲ αὕτη :

1) ἀπὸ μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ . . . . .	Δρ.	3,121.36
2) » 56 μετοχὰς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς . . . . .	»	131,320.—
3) » 700 ὁμολογίας Ἑθν. Δανείου ἐνοποιημένου τοῦ 1898 . . . . .	»	71,837.75
4) » 36 ὁμολογ. Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000 . . . . .	»	45.—
5) » ἀπόδειξιν καὶ ἓνα ὀριστικόν τίτλον Ἑθν. Δαν. Κεφαλαιοποιήσεως . . . . .	»	640.—
6) » προκαταβολάς. . . . .	»	19,917.90
7) » ἔντοκον κατάρθαισιν παρὰ τῇ Τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζῆ. . . . .	»	73,000.—
8) » χρεώστας Γραμ. Δαχ. 1897-1900 . . . . .	»	1,331.60
9) » χρεώστας ἐξ ἀκυρώσεως χρηματ. ἐνταλμάτων. . . . .	»	452.65
10) » ἀκίνητα κτήματα . . . . .	»	65,170.24
11) » τὸ Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας . . . . .	»	259,863.80
	Δρ.	<u>626,700.30</u>

Ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς ἐξῆς :

1) εἰς ἐγγυοδοσίαν τοῦ ταμίου Π. Χρυσανθοπούλου . . . . .	Δρ.	5,000.—
2) » ὁμοίαν τοῦ ἐργολάβου Ν. Μασχοῦ . . . . .	»	1,500.—
3) » ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις . . . . .	»	99,436.90
4) » ἀνεκκαθαρίστους λ/σμούς τοῦ 1902 . . . . .	»	2,935.45
5) » μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελ. 1903 . . . . .	»	2,430.—
6) » ἀνεκκαθαρίστους λ/σμούς τοῦ 1903 . . . . .	»	8,210.85
7) » ὀφειλομένας ἀμοιβὰς Δαχείου 3ης τριμηνίας τοῦ 1903. . . . .	»	2,100.—
8) » ὁμοίας ἀμοιβὰς 4ης τριμην. 1903. . . . .	»	50,000.—
Ἦτοι καθαρὰ περιουσία κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903. . . . .	Δρ.	<u>171,613.20</u>
	Δρ.	<u>455,087.10</u>



Τούτων οὕτως ἐγένοντο ἡ Ἐπιτροπὴ καθήκον ἐαυτῆς θεωρεῖ νὰ ποτεῖνῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1903 καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειάν της πρὸς τε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς μερίμνης τοῦ ὁποίου προάγονται τὰ τῆς Ἑταιρείας καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων διὰ τὸν ζῆλον, τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν τάξιν, μεθ' ἧς ἐργάζεται καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία κλπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1904

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ  
 Β. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ  
 Μ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ  
 Δ. ΑΝΕΖΗΣ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ



## ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Αἱ ἐν Ἀμφιαρείῳ τοῦ Ὠρωποῦ ἐφ' ἑτος ἐπαναληφθεῖσαι ἀνασκαφαὶ διήρκεσαν ἀπὸ τῆς 30ῆς Ἰουλίου μέχρι Δεκεμβρίου μεσοῦντος. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνηυρέθη τὸ μετὰ τὸ 1890 ἐξαφανισθὲν ὕδωρ τῆς καὶ ὑπὸ Παυσανίου ἀναφερομένης πηγῆς, ἐπειτα ἐπανελήφθη ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ θεάτρου καὶ συνετελέσθη ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μεταξὺ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς στοᾶς διήκοντος ὕδραγωγείου· ἀνασκαφὴ δ' ἐτι ἐγένετο ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ χειμάρρου καὶ ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς πλησίον τε καὶ μακρὰν τοῦ Ἀμφιαρείου.

Καὶ παρὰ μὲν τὴν πηγὴν ἠύρεθη σκέλος δεξιὸν μαρμαρίνου ἀγάλματος, μείζονος τοῦ φυσικοῦ, στρατηγοῦ ἢ αὐτοκράτορος φέροντος θώρακα καὶ ὑποδήματα ἀναγλύπτῳ κεφαλῇ λεοντῆς κεκοσμημένα· ἠύρεθη δὲ καὶ πούς ἀναλόγου μεγέθους ἐπὶ βάσειως.

Ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ ἀπεκαλύφθη ἱκανὸν μέρος τοῦ κοίλου· ἐνταῦθα ἀνεφάνησαν θεμέλιαι τινα ἰδωλίων ἐπὶ τῆς μιᾶς πτέρυγος, ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας τὸ ἰδαφὸς εἶνε βραχῶδες. Τὰ ὕδατα τῆς ὀρχήστρας διωχετεύοντο ἐν ἀρχῇ μὲν δι' ὑπονόμου μεγάλου πωροστεγοῦς, τὸ δὲ λοιπὸν διὰ σήραγγος ἀνοιγομένης πρὸς τὸν προειρημένον ὕψισθεν τῆς στοᾶς χώρον. Τὰ ἐνταῦθα στόμιον τῆς σήραγγος ἔχει ὕψος μὲν ἐνὸς μέτρου, πλάτος δὲ 0.60. Τὸ τοίχωμα τῆς σήραγγος ἦτο ἐπενδεδυμένον διὰ πηλίνων σωλῆνων κυλινδρικών, ὧν ἕκαστος (διαμέτρου 0.91, ὕψ. ἢ μῆκ. 0.65) συνέκειτο ἐκ τριῶν τμημάτων καὶ ἔφερεν ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἐγγάρακτα στοιχεῖα τῆς ἀλφαβήτου χάριν τῆς προσαρμογῆς. Οἱ σωλῆνες οὗτοι δὲν ἦσαν ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὸν ὀχετὸν τοῦτον προωριμένοι, ἀλλὰ χάριν φρέατος· διότι φέρουσιν ἡμικύκλια τρήματα, χρήσιμα ὄντα, ὡς γνωστόν, ἐν τοῖς φρέασι πρὸς κατάβασιν. Καὶ ὁ

μὲν πλινθουργός, ὡς ἐκ τῶν πλαγίων χειλέων τῶν τμημάτων συναίγεται, ἐπλαττεν ὅλον τὸν κύλινδρον ἕκαστον ἐπὶ τῆς μήτρας καὶ ἐκοπτεν ἔπειτα αὐτὸν διὰ μαχαίρας εἰς τρία κάθετα τμήματα χάριν τῆς μεταφορᾶς· ἐνταῦθα μέντοι, ὡς εἰκάζεται ἀλλοθεν τε καὶ ἐκ τοῦ ἀσυναρτήτου τῶν τε ἀλφαθητικῶν στοιχείων καὶ τῶν κόψεων τῶν κατὰ χώραν εὐρεθέντων τμημάτων, ὑπὸ τοῦ ὀχετηγοῦ ἀνδρὸς ἐγένετο χρῆσις τῶν ὑπαρχόντων τμημάτων εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε. Συνεκοινώνει δὲ ὁ ὀχετός καὶ μετὰ φρεατίας, ἥτις συγκειμένη ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων σωλήνων μικροτέρων ἀνευ τρημάτων εἰδέχτο τὰ ὑπὲρ τὴν παρακειμένην πτέρυγα ὕδατα· ἐν τμήμα σωλήνος, πάλαι τεθραυμένον, κῆρήθη κατὰ χώραν δεδεμένον διὰ πέντε μολυβδίνων ταινιῶν. Ἐν τῇ σήραγγι κῆρήθη χρυσῇ ἄλυσις πλεκτὴ καλῆς λεπτῆς τέχνης μήκους περ. 0.33 ἀπολήγουσα ἐν τῷ ἄκρῳ ἐκατέρῳ εἰς κεφαλὴν λέοντος κερασφόρου· ἐκ τοῦ στόματος τοῦ μὲν ἐνὸς λέοντος ἐξέρχεται ἄγκιστρον, τοῦ δὲ ἄλλου κρίκος χάριν ἀμοιβαίας συνδέσεως· ὁ λαιμός τῶν λεόντων ἦτο ἐκ χρυσοῦ σύρματος περιβεβλημένου μᾶζι ὀρφνοῦ χρώματος, ἥτις καὶ σφίζεται ἐπὶ τοῦ ἑτέρου· τυγχάνει δὲ ἡ ἄλυσις δεδεμένη εἰς δύο κόμβους ὑπὸ τῆς φοροῦσης ἰσως πρὸς σμίκρυνσιν τῆς περιφέρειας. Τῶν εὐρημάτων τοῦ θεάτρου μνημονευομένη ἐνθάδε ραφίς χαλκῇ καὶ μήτρα μολυβδίνῃ μικρὰ (0.055) φέρουσα ἐντυπον μορφήν πρὸς ἀριστερὰ βαίνουσιν. Τὰ δύο ταῦτα ἀρχαῖα μετὰ τῆς ἀλύσεως καὶ δύο πορπῶν, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἐξῆς, κατετίθησαν ἐν τῷ Ἀθῆναις Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ.

Ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ χειμάρρου ἀπεκαλύφθησαν συμπλέγματα τεσσάρων οἰκοδομημάτων διαφόρων χρόνων, ἐν οἷς καὶ δύο δωμάτια ἔχοντα ἐψηφωμένον ἀπλῶς τὸ δάπεδον. Ἐπὶ τοῦ ὁδοῦ θυρώματος σφίζεται κατὰ χώραν ὁ χαλκοῦς δοχεὺς τοῦ στροφίως. Ἦσαν δὲ τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα καταλύματα πιθανῶς τῶν εἰς τὸ ἱερὸν προσερχομένων. Ἐνταῦθα κῆρήθη στήλη μαρμαρίνη φέρουσα στοιχηδὸν ἐπιγεγραμμένον ψήφισμα τῆς 3ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, δι' οὗ Καλλίνους Θέωνος Μεγαρεὺς ὀνομάζεται πρόξενος τῆς πόλεως, δῆλον ὅτι τῶν Ὠρωπίων· ἐτι δὲ δύο χαλκαῖ πόρπαι τῶν τελευταίων Ἑλληνικῶν χρόνων, ἡ μὲν μετ' ἐγγαράκτων ὁμοκέντρων κύκλων, ἡ δὲ ἐντέχως κατὰ

τὴν ρίζαν τῆς βελόνης ἐλισσομένη. Ἀγγεῖων λείψανα ἠϋρέθησαν ἱκανὰ τὸν ἀριθμὸν, ἄξιον δὲ μνείας εἶνε τεμάχιον μικρὸν Παναθηναϊκοῦ ἀμφορέως τῆς 4ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἐφ' οὗ τρία μὲν σφίζονται γράμματα, ἁλῶν, ταῦτα δὲ συμπληρούμενα ἀποτελοῦσι τὴν γνωστὴν ἐπιγραφὴν αὐτῶν Ἀθήνηθεν Ἀθλῶν κ. Νομίσματα δὲ μνημονευθήτωσαν ἀργυρᾶ μὲν τέτραχμον Ἀθηναίων καλῶν χρόνων, δραχμὴ Χαλκιδέων, τριώβολον Λοκρῶν Ὀπουντίων, χαλκᾶ δὲ ἐν Ἀθηναίων, φέρον γλαῦκα μετ' ἀναπνεπταμένων τῶν πτερύγων καὶ ἀμφορέα, καὶ δύο ὡσαύτως Ἀθηναίων φέροντα δύο γλαῦκας τῆς 4ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἐτι δὲ ἄξιον μνείας χάριν τοῦ χρόνου εἶνε καὶ ἐν Κωνσταντινίου τοῦ νεωτέρου, ἀποθανόντος, ὡς γνωστόν, τῷ 340 μ. Χρ. Τὰ εἰρημένα νομίσματα κατετίθησαν ἐν τῷ Ἀθήνῃσι Νομισματικῷ Μουσείῳ.

Πέρας δὲ ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς γενομένης ἐρεῦνης ἠϋρέθησαν τάφοι πτωχοὶ κεραμοστειγῆς τῶν καλουμένων καλυθῶν· ἐτι δὲ ἠϋρέθησαν δύο ἐπιγεγραμμένα δύο βάθρων ἀνακειμένων τῷ Ἀμφιαράῳ τμήματα, ὧν τὸ μὲν εἶνε ἐπικρανίτις, τὸ δὲ, ὃ καὶ μέγιστον (πλάτ. 2·67), ὅψις βάθρου, ἐφ' οὗ, ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς δηλοῦται, ἴσταντο τρία ἀγάλματα, ἀνὴρ, ὅστις καὶ ἄλλαχού ἰδίᾳ τιμᾶται ἐν Ἀμφιαρείῳ, καὶ γυνή καὶ υἱός, ἰδρυμένα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. Ἐν ἀγρῷ πρὸς Β. τοῦ θεάτρου κειμένῳ ἀνεκαλύφθη ἀρχαῖον φρέαρ βάθρου 14·70 μετὰ πωρίνου στομίου περιφεροῦς (διαμέτρου 0·56)· κάτωθεν τοῦ στομίου ὑπάρχει ὀριζοντίως ὀρυγμα ἐν τῷ βράχῳ φέρον εἰς κοιλότητα λαξευτὴν τετράγωνον περ. 1·00. Ἄν οἱ τῆς ἀνωτέρω εἰρημένης σήραγγος σωλῆνες προέρχονται ἐντεῦθεν ἢ ἄλλοθεν, δεῖται ἐτι ἐξετάσεως, διότι ἐπελθόντος τοῦ χειμῶνος διεκόπη ἡ ἀνασκαφικὴ ἐρευνα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

## ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ ΜΥΚΗΝΑΙΣ

Καί κατὰ τὸ 1903 ἐξηκολούθησεν ἡ ἀποκομιδὴ τῶν ἔξω τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως χωμάτων, θ' ἀπεπερατοῦτο δὲ ἡ ἐργασία αὕτη ἐφίτος, ἐὰν δὲν παρουσιάζετο ἀνάγκη νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς Θησαυρὸν ὁ ἐκτελὼν αὐτὴν ἐπιστάτης.

Χρ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑ

Κατὰ τὰς ἀνασκαφάς, ἃς ἐποιήσαμεθα ἐν τε Χαλκίδι καὶ ἐν παραλίᾳ Βάθειας, ἐνθα εἶχεν εὐρεθῇ ἐντὸς τοῦ κήπου τοῦ Μπαρμπούτη στήριγμα τάφων ἐκ λίθων μεγάλων τετραγώνων ἐχόντων ἐπὶ τῆς προσόψεως κυμάτιον, οὐδὲν ἔργον τέχνης ἄξιον λόγου εὑρομεν.

Καὶ ἐν Χαλκίδι μὲν σκάψαντες πρῶτον ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἀρέθουσαν ἀγρῷ τοῦ κ. Νικολάου Δρόσου, ἐνθα πρὸ τριῶν ἐτῶν εὑρομεν ἐντὸς τάφων κτερίσματα τινα οὐχὶ ἀνάξια λόγου, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνετύχομεν τάφοις οὐκ ὀλίγοις, ἀλλὰ πᾶσιν ἀνήκουσαι εἰς τοὺς πρῶτους αἰῶνας τοῦ ἐν Ἑλλάδι Χριστιανισμοῦ· τοῦτο δὲ εἰκάζομεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐν ὀλίγοις τισὶν ὑπῆρχον ἀγγελία κοινότατα καὶ ἀτεχνότατα, ἐν τοῖς πλείστοις δὲ οὐδέν. Ἐν ἐνὶ τούτων εὑρομεν σφραγίδα ἐκ μολύβδου διάτρητον, ἥς ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς προσόψεως εἶνε ἡ ἐπιγραφή

† Θ Ε  
Ο Τ Ο Κ  
Ε Β Ο Η  
Θ Η

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας

† Γ Ε  
Ω Ρ Γ Ι Ω  
Α Ρ Χ Ι Ε  
Π Ι Σ Κ Ο Π Ο

Ἐντεῦθεν γίνεται γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχιεπισκόπου τούτου. Σημειωτέον ὅτι οἱ πλείστοι τῶν τάφων τούτων ἦσαν κατασκευασμένοι κεράμοις καὶ λίθοις πωρίνοις εἰλημμένοις ἐξ ἀρχαιοτέρων τάφων. Οἱ ἐπιστημώτεροι, οἷος ὁ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἦσαν ἀσβέστῳ κεχρισμένοι. Ἐν ἐνὶ τούτων εὗρομεν καὶ στήλην ἐπιτύμβιον ὕψ. 0.75, πλάτους 0.40 ἔχουσαν ἀετωμάτιον ὕψ. 0.15 καὶ δύο ρόδακας, ἐν ᾗ εἶνε κεχαρπαγμένη ἡ ἐπιγραφή ἡδε

Σ Ω Σ Ι Β Ι Α  
Α Ρ Ι Σ Τ Ι Ω Ν Ο Σ  
Θ Η Β Α Ι Α

Κατόπιν ἐσκάψαμεν ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ παρὰ τὰς Ὑψηλὰς Καμάρας τοῦ κ. Βελισαρίου Οἰκονόμου, ἐνθα ἐφαίνοντο ὑπερέχοντες τῆς ἐπιφανείας θεμέλιοι λίθοι. Πλὴν τῶν θεμελίων τούτων λίθων καὶ μέρους ὁδραγωγείου ἐκ κεράμων, δι' οὗ διωχετεύετο ὕδωρ εἰς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ὅπερ, ὥς εἰκάζομεν ἐκ κεράμων στρογγύλων ὁμοίων τοῖς ἐν τῷ ὑποκαύστῳ τοῦ γυμνασίου, ὅπερ πρὸ τριῶν ἐτῶν εὗρέθη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Ἀναγνώστου Λιμπερίου, πιθανῶς ἦτο ἡ γυμνάσιον ἢ βαλανεῖον, οὐδὲν ἄλλο εὗρέθη.

Κατόπιν ἀπήλθομεν εἰς Βάθειαν, ἐνθα ἤρουνῆσαμεν τὸ προμνημονευθὲν στήριγμα τάφων. Τοῦτο εἶχε τὸ σχῆμα Π, ἣν δὲ μήκους μέτρων 11.85, πλάτους 1.29· ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ μακρίνων τετραγώνων λίθων ἔχόντων κυμάτιον ἐπὶ τῆς προσόψεως. Σκαπτόντες ἐν τῷ ἔνδον τῶν σκελῶν τοῦ πεί χώρῳ, ἐνθα συνήθως εὗρηνται οἱ τάφοι, ἤμισυ μέτρον κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας εὗρομεν καλυδίτας τινάς, ἐν οἷς εὗρέθησαν συντρίμματα ὑαλίνων ἐγχρώμων ἀγγείων καὶ ἡδε ἡ Χριστιανικὴ ἐπιγραφή ἐπὶ στήλης μαρμάρου ἔχουσης ὕψος 1.05, πλάτους 0.45



†  
ΜΝΗΜΟΡΙ  
ΟΝ ΚΥΡΙΑ  
ΚΟΥ

Κατόπιν προχωρήσαντες μέχρι τοῦ φυσικοῦ ἰδάφους εἰς βάθος ὑπὲρ τὸ μέτρον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἰδάφους, ἐν ᾗ τὸ στήριγμα, οὐδὲν εὗρομεν. Εἰκάζομεν ὅτι αἱ ἐν τῷ στήριγματι τάφοι εἶχον καταστραφῇ πιθανῶς, ὅτε ἐκτίζετο ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τοῦ στήριγματος πρὸς τὸ μέρος τῆς προσόψεως τὸ οἰκοδόμημα, οὗ αἱ τοῖχοι ἐξ ἀσβεστοῦ πεποιημένοι οὕτω στερεοὶ ἦσαν, ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης, ὡς εἶπεν ἡμῖν, μετὰ πολλῆς δυσκολίας καὶ δαπάνης ἠδυνήθη νὰ καταστρέψῃ, ἵνα λάβῃ τοὺς λίθους.

Τελευταῖον μαθόντες ὅτι ἐν Καρύστῳ ὑπῆρχον μνημεῖά τινα τέχνης ἄξια λόγου καὶ ἐπιγραφαί, ἀπῆλθομεν ἐκεῖσε πρὸς περισυλλογὴν αὐτῶν. Ὅντως δὲ εἶδομεν τὰ ἐξῆς·

- 1) κορμὸν μαρμαρίνου ἀγάλματος θεᾶς τέχνης οὐχὶ κακῆς
- 2) ἀνάγλυφον ἀνδρὸς γενειοφόρου, τὸ πρόσωπον ἔχοντος ἀποκεκουμένον, φοροῦντος δὲ ἱμάτιον ποδῆρες τέχνης οὐχὶ καλῆς.

Ταῦτα, ὡς ἔμαθον πρὸ πολλοῦ εὐρεθέντα ἐν τῷ οἰκοπέδῳ τοῦ Βασιλείου Μπαλτά κατεσχέθησαν καὶ νῦν κεῖνται ἐξωθεν τῆς οἰκίας τοῦ πρῶην δημάρχου Σαραβάνου,

- 3) βάσιν ἀγάλματος τετράγωνον ἔχουσαν τήνδε τὴν ἐπιγραφὴν·

Φρῦνις Πραξαγόρου  
ἡ ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος  
καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἄγ-  
αλμα τῆς Ἀρτέμιδος  
ἐκ τῶν ἰδίων ἀνέθη-  
κεν εὐχὴν.

4) Βάσιν ἀγάλματος εὐρεθείσαν ἐν τῷ λιμένι, ὅτε ἐκαθαρίζετο, ἔχουσαν δὲ ἐπὶ μὲν τῆς προσόψεως ἐγγεγλυμμένης τέσσαρας μορφάς, ὅπισθεν δὲ τρεῖς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ πλευρᾷ δύο. Ἐπειδὴ αἱ ἐν τῇ προσόψει μορφαὶ εἰκονίζουσι σκηναὶς θήρας, εἰκάζομεν ὅτι καὶ ἡ βάσις αὕτη ἀνείχεν ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰ καὶ αἱ

μορφαί εἰσι κεκακωμέναι ὑπὸ τῆς ἔλμης, φαίνονται τέχνης καλῆς.

Αἱ δύο αὗται βάσεις κεῖνται νῦν ἐν τῷ Δημαρχείῳ Καρύστου.

5) Βωμόν τετράγωνον ἐνεπίγραφον ἔχοντα ἐπὶ μὲν τῆς προσόψεως τήνδε τὴν ἐπιγραφὴν·

Ἡ λαμπροτάτη  
Φλα· Γελ'. Ἀντιπάτρα  
κατὰ κέλευσιν τῆς  
θεοῦ τὸν βωμόν  
εἰδρύσατο

Ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς εἰκονίζεται ἡ θεὰ καθημένη ἐπὶ θρόνου προσβλέπουσα τὴν Ἀντιπάτραν θύουσαν ἐπὶ βωμοῦ, ἡ ἀκολουθεῖ παῖς κρατῶν ἄγγειον, ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς εἰκονίζονται τρεῖς μορφαί, ὧν ἡ μία ἑφίππος.

Ὁ βωμός οὗτος εὑρήται ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἐν τῇ παλαιᾷ χώρᾳ Ἰ. Μαύρου.

6) Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον ἐντετοιχισμένον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βασιλείου Μπαλτᾶ φέρον τρεῖς μορφάς ἀκεφάλους μὲν πάσας, ἀλλ' ἔχουσας τὸ ἄλλο σῶμα ἐν καλῇ καταστάσει· εἶνε τέχνης καλῆς, ὡς ἡδυνήθημεν νὰ κρίνωμεν ἐκ τοῦ ὀρωμένου μέρους. Εἶνε δεδηλωμένον, ὅ δὲ ιδιοκτῆτης εἰδείξατο πεισθεὶς ὑφ' ἡμῶν νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Μουσεῖον, ἂν λάβῃ πεντήκοντα τουλάχιστον δραχμάς.

Περὶ τούτων ἐγράψαμεν καὶ πρὸς τὴν Γενικὴν ἐφορίαν, ἵνα φροντίσῃ, ὅπως παραληφθέντα σταλῶσιν εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Μουσεῖον.

Δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ γνωρίσωμεν τῇ Ἑταιρείᾳ, ὅτι ἐν τῇ κώμῃ Πλατανιστῷ ὑπάρχει μέγα οἰκοδόμημα ἐκ μεγάλων τετραγώνων ἐγγυρῶν λίθων, αὐτὸς ὁ περίβολος ἔχει ἀρκετὴν ἔκτασιν. Περιγραφὴν αὐτοῦ δὲν παρέχω, διότι πολλοὶ περιηγηταί, μάλιστα δὲ ὁ Βουρσιανός λεπτομερῶς περιγράφει αὐτό, ἔχων τὴν γνώμην, ὅτι εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος ἀναφερόμενον Ποσειδῖον. Τίνος θεοῦ ἱερόν εἶνε, μόνῃ ἡ ἀνασκαφὴ δύναται νὰ δείξῃ· τοῦτα δὲ λέγω, ἐπειδὴ ἐν τῇ νεωστὶ κατὰ τὰς πηγὰς ἐκδοθείσῃ τοπογραφίᾳ καὶ ἱστορίᾳ τῆς Εὐβοίας, ὁ Gayer δὲν ἀποδέχεται τὴν γνώμην τοῦ Βουρσιανοῦ.

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

Πολυνάνδριον τῶν Μακεδόνων. Ἡ ἀνασκαφή τοῦ μεγάλου παρὰ τὸν Κηφισὸν καὶ ἐγγὺς τοῦ χωρίου Μπράμαγα τύμβου εἶχε διακοπῇ ἕνεκα τῶν βροχῶν τὴν 16 Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους. (Ἴδε Πρακτικά τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902 σελ. 53-59). Τὴν 12 Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1903 ἐτέθη ἡ σκαπάνη αὐτῆς εἰς ἐνέργειαν καὶ μετὰ τεσσάρων ἐβδομάδων ἐργασίαν προήχθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀνασκαφή, ὥστε νὰ βεβαιωθῶσιν πάντα τὰ ποτελέσματα, περὶ ὧν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον θετικὰς εἰκασίας μόνον ἡδυνάμην ἐν τῇ περυσινῇ μου ἐκθέσει νὰ ἐκφράσω. Ἀλλ' ἀνάγκη δὲν εἶνε διὰ μακροτέρων νὰ λαλήσω περὶ τούτου ἐνταῦθα, διότι τὰ προσήκοντα ἐλέχθησαν ἐν τῇ διατριβῇ μου *Das Schlachtfeld vor Chäroneia im Jahre 338 vor Chr. und der Grabhügel der Makedonen*, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν τοῖς *Mitteilungen des K. deutschen archäologischen Instituts zu Athen*, Jahrgang 1903.

Προϊστορικὸς τύμβος. Μετὰ τὴν δοκιμαστικὴν ἐν τῷ τύμβῳ τούτῳ τούτῃ σκαφήν, περὶ ἧς διέλαβον ἐν τῇ περυσινῇ μου ἐκθέσει (Ἴδε Πρακτικά τῆς Ἀρχαιολογ. Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902 σελ. 53-59), οὐδὲν πλέον ἡδυνήθην νὰ ἐπιχειρήσω ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος καὶ ἡ περαιτέρω ἐρευνα ἀνεβλήθη εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1903.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ

Τύμβος παρὰ τὸν Ὀρχομένον. Κατὰ Μάρτιον τοῦ ἔτους 1903 ἐπεχείρησα τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ παρὰ τὸν Ὀρχομένον ἐν τῇ πεδιάδι κωνικοῦ τύμβου, οὗ μνεία γίνεται ἤδη ἐν Schliemann, *Orchomenos*. Εἰς τὰ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ τύμβου ἐσκαφέντα χῶματα εὗρηθσαν ὀλίγιστα τεμάχια χειροποιήτων προϊστορικῶν ἀγγείων. Τὸ χῶμα ὅλον συνεσπαρεύθη, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν πέριξ γαιῶν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κώνου τούτου, εἰς ὕψος πέντε μέτρων περίπου. Δυστυχῶς εἰς τὸ κεντρικὸν ὄρυγμα, δι' οὗ ἐζήτησα νὰ φθάσω μέχρι τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, ἀνέβλυσεν ἕνεκα τῆς πολυμορφίας τόσον ἄφθονον ὕδωρ, ὥστε ἡ διερευνήσις τοῦ τύμβου ἐν τῷ βάθει τούτῳ καθίστατο καὶ τότε ἀδύνατος καὶ πολὺ ἀργότερα ἔτι κατὰ τὸ θέρος. Τὴν ἀνασκαφὴν ἀνέβαλον εἰς τὸ προσεχές ἔτος 1904.

Ἐν Αθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1904.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΘΕΡΜΟΥ

Τέμενος τοῦ Θερμίου Ἀπόλλωνος. Ἐπειδὴ εἰσέτι δὲν ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀγρῶν, οἵτινες καταλαμβάνουσιν ὅπαντα τοῦ τειμένου τὸν χῶρον, ἦτο ἀδύνατον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἐν αὐτῷ ἀνασκαφὴν. Ὁφείλω ὁμῶς νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐκ τῆς διερευνήσεως τοῦ ὑπολειπομένου πρὸς ἀνασκαφὴν χώρου δὲν περιμένω ἀποτελέσματα λόγου ἄξια. Ὁ εὐνδρας αὗτος καὶ καρποφόρος τόπος ἐγνωρήθη πάντοτε—ἀπὸ τὴν ἐπαύριον ἰσως τῆς ἐν ἀρχῇ τῶν χριστιανικῶν χρόνων τελευταίας καταστροφῆς τῶν ἱερῶν ἢ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐκβαρβαρώσεως τοῦ τόπου. Καὶ ὑπὸ τὸ ἄτομον καὶ τὴν σκαπάνην τοῦ καλλιεργητοῦ τὸ πᾶν κατεστράφη

\* Ἄν διεσώθῃ ὅ,τι ἤδη ἀνεσκάφη καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐπλούτισε, τοῦτο ὀφείλεται μόνον εἰς τὸ ὅτι πᾶσα ἡ στενὴ ἀνατολικὴ τοῦ τεμένους ζώνη, ἐνθα κεῖνται αἱ στοαί, τὰ πρὸ ἐτῶν βάθρα ἀνδριάντων, αἱ ἐξέδραι καὶ ὁ ναός, ἐνωρίς ἐκαλύφθη ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ὄρους Μῶμα-Λάκκου καταρρευσάντων ὀλίγων χωμάτων. Ἡ ἐπίχυσις ὁμῶς δὲν ἐκτείνεται δυτικῶς τῆς ζώνης ταύτης πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ τεμένους εὐρὺν χώρον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπιγραφαὶ δὲν ἐλπίζω πλέον ὅτι θὰ εὐρεθῶσιν ἄλλαι πλὴν τῶν ἀνευρεθεισῶν ἤδη, αἰτινες, ἐξαιρέσει τῆς ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐπὶ χαλκῆς στήλης εὐρεθείσης (Ἴδε Πρακτικά τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας τοῦ ἔτους 1898 σελ. 107-109) καὶ τῆς ὑπὸ Ο. Kern δημοσιευθείσης ἐν *Inschriften von Magnesia*, πᾶσαι σχεδὸν εἶνε προξενίας ψηφίσματα τοῦ τέλους τοῦ τρίτου καὶ τοῦ δευτέρου πρὸ Χρ. αἰῶνος. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ἦσαν χαραγμέναι ἢ ἐπὶ λιθίνων πλακῶν καὶ εὐρέθησαν κατὰ χώραν μεταξὺ τῆς μακρᾶς στοᾶς καὶ τοῦ ναοῦ ἢ εἰς λίθους τῶν προ αὐτῆς βάθρων καὶ ἐξεδρῶν. Ἄλλαι τινὲς δηλοῦσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, ὧν αἱ χαλκαὶ εἰκόνες ἴσταντό ποτε ἐπὶ τῶν σωζομένων βάθρων. Μία τοιαύτη ἀναγγέλλει καὶ τὸν ποιήσαντα τεχνίτην: Λύσιππος ἐπόησε.

Εἶνε περίεργον, ὅτι οὐδαμοῦ εἰσέτι ἀνεῦρον τὰ ἔχνη νεωτέρου τινὸς ναοῦ, ἥτοι ἐκ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῆς αἰτωλικῆς ὁμοσπονδίας, ἐξ ὧν κατὰγονται πάντα τὰ ἀνασκαφέντα τοῦ τεμένους κτίσματα, πλὴν τοῦ μεγάλου ναοῦ, ἴσως δὲ καὶ τοῦ παρ' αὐτὸν μικροῦ, ἐξ οὗ ὁμῶς οὐδὲν ἀπολύτως διεσώθη πλὴν τοῦ στυλοβάτου καὶ τῶν τοίχων τοῦ σηκοῦ. Ἐνθ' πιθανώτατον ἔπρεπε νὰ θεωρήσω, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους οἱ Αἰτωλοὶ δὲν ἤρکیεσθησαν εἰς τὸ νὰ κοσμήσωσι τὸ τέμενος διὰ πολυτελῶν στοῶν μόνον καὶ τοιούτων ἄλλων δημοσίων κτιρίων, ἀλλὰ καὶ ναὸν τινα ὠκοδόμησαν πρὸς τῇ μοναδικῇ παλαιᾷ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Εἰς τὸν μὴ ἀνασκαφέντα τοῦ τεμένους χώρον ὁπουδήποτε δοκιμαστικῶς ἠρεύνθησα δὲν εὗρον ἄλλο τι ἢ μικροὺς τοίχους εὐτελεστάτων ἰδιωτικῶν οἰκίσκων.

Τύμβοι τοῦ χωρίου Γαβαλοῦ. Τὸ χωρίον Γαβαλοῦ (πρω-

τεύουσα τοῦ δήμου Μακρυνείας) κατέχει τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Τριγωνίου, παρὰ τὴν Τριγωνίδα λίμνην. Εἰς τοὺς πρόποδας τῆς γεωλόφου μακρὰς ῥάχews τῶν προδούνων τοῦ ὄρους Ζυγοῦ, ἦν περιέζωνον τὰ τεῖχη τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἀνέσκαψα καὶ πέρυσι τάφους τινάς (ἴδε Πρακτικά τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας τοῦ ἔτους 1902). Ἐφείτος ἐστρεψα τὴν προσοχὴν μου κατὰ τὸν διμήνηνον χρόνον τῆς ἐνταῦθα ἐργασίας (κατ' Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον) εἰς δύο τύμβους, κειμένους παρὰ τὴν ἀμαξιτὴν ὁδόν, ἐνθα πολλὰ λείψανα μαρτυροῦσι τὴν ὑπαρξίν ἀρχαίου νεκροταφείου. Ὁ ἕτερος τῶν τύμβων τούτων ἔχει δέκα μέτρων ὕψος ἐκ τῆς βορείας τοῦ ὄψεως, ὅπου τὸ ἐπικλινές ἔδαφος τῶν ἀγρῶν εἶνε χαμηλότερον· ἐκ τῆς νοτίας ὄψεως εἶνε πολὺ χαμηλότερος. Ἄν καὶ κωνοειδὴς μᾶλλον τὸ σχῆμα, κατὰ κορυφὴν ὁμως δὲν ἀπολήγει εἰς ὄξύ, ἀλλὰ σχηματίζει μέγα κοίλωμα, ὡς νὰ ὑπέστη μεγάλην τινὰ καθίζησιν τὸ χῶμα ἐνταῦθα.

Ὡρυξα τάφρον, ἀρχίσας ἀπὸ νοτίου χαμηλοτέρου μέρους πρὸς τὸν ὀμφαλὸν τοῦ τύμβου. Τὰ χῶματα ἦσαν ἀνάμικτα μὲ παντοῖα συντρίμματα λίθων ἐγχωρίων καὶ πωρίνων, προερχομένων ἐξ ἀρχαίων κτιρίων, ἐτι δὲ μὲ ἄπειρον πληθὺν λίθων ἐκ κοίτης ρεύματος. Ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἐπροχώρου πρὸς τὸ κέντρον, τόσον ἀφθονωτέρους εὗρισκα τοὺς σωροὺς λίθων τοῦ ρεύματος. Πολλοὶ τούτων ἦσαν ἀμαξιαῖοι σχεδόν, ὁποῖους κατακυλίζει τὸ ρεῦμα ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ὧν γέμει ὄχι μόνον ἡ νῦν κοίτη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πολὺ μέρος τῶν περὶξ ἀγρῶν, δι' ὧν συχνάκις ἀλλάσσον κατὰ βραχέα χρονικὰ διαστήματα κοίτην πλειστάκις ἔρρουσε καὶ ῥεῖ ἐτι τοῦτο. Ἐντὸς τῆς τάφρου εὗρήκα εἰς βάθος τριῶν μέτρων ἀντικείμενά τινα, τὰ ὅποια βεβαίως ἦσαν κτερίσματα νεκροῦ, ἀτάκτως ἀνάμικτα εἰς τὸ χῶμα, τάφον ὁμως δὲν διέκρινα· ἦσαν δηλονότι 1) δύο χαλκοὶ πτεριστῆρες, ἐντελῶς ἀκέραιοι σωζόμενοι· 2) δύο ἀργυρᾶ πλακίδια ἐπίχρυσα μὲ ἐκτύπους Νίκας· τὸ ἐν πλακίδιον, σχεδόν ἀκέραιον, παριστάνει Νίκην πτερυγοφόρον, κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς στέφανον· ἡ δὲ δεξιὰ ὑψωμένη δὲν φαίνεται ἂν ἐκράτει τι· τὸ ἄλλο πλακίδιον ὁμοιον πρὸς τοῦτο συνέλεξα εἰς τειμάχια· 3) χαλκαῖ τριχολαβίδες· 4) ἔλασμα σιδήρου λεπτὸν καλυπτόμενον ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπὸ ἀργυροῦ λε

πτοῦ ἐλάσματος, φέροντος ἔκτυπον παράστασιν ἱππομαχίας· δύο ἱππόται ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων πᾶλλοντες τὰ μακρὰ δόρατα· ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἑκατέρου τῶν ἱππῶν πτηνόν· πεζὸς παρὰ τὸν ἕνα ἱππότην ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ἱππέως μὲ γυμνὸν τὸ ἐγχειρίδιον. Ἡ διατήρησις ἱκανῶς καλὴ. Παρὰ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα εὐρέθη καὶ τεμάχιον μαρμαρίνης ἐπιτυμβίας στήλης ἐκ τοῦ πρὸς τὸ ἀέτωμα μέρους αὐτῆς μὲ τὰ οὐχὶ νεώτερα τοῦ τρίτου αἰῶνος γράμματα . . . ΟΞ.

Ὀλίγον τι θαυύτερα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἦσαν ὀγκωδίστατοι λίθοι ἐκ κοίτης ρεύματος, ἐρριμμένοι εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσόδου σχηματιζομένης μεταξὺ δύο ἑκατέρωθεν τοίχων, οἵτινες ἔφερον πρὸς τὸ κέντρον εἰς τάφον. Οἱ τοῖχοι συνίστανται μέχρι τινὸς ἐκ κοινῶν λίθων καλῶς συναρμοζομένων μὲ τραχεῖαν τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ τὴν συνέχειαν αὐτῶν ἀποτελοῦσι ὀγκώδεις πῳρινοὶ λίθοι. Οἱ τοῖχοι ἦσαν ἐν μέρει κατεστραμμένοι καὶ ὁ τάφος δέ, κατεσκευασμένος διὰ τεσσάρων ὀρθῶν πλακῶν καὶ καλύμματος ἐκ μιᾶς πλακός, ἐδείκνυε προηγηθεῖσαν σύλησιν· ἡ δὲ καλύπτουσα πλάξ ἦτο ἀνατετραμμένη. Εὐθὺς δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τάφρου, πρὸς τὸ νότιον μέρος τοῦ τύμβου εὐρῆκα ἀσύλητον, κάλλιστα διατηρούμενον τάφον. Οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ θαλάμου περικτίστου διὰ τοίχων, ἄνωθεν δὲ καλύπτεται διὰ πλακῶν μεγάλων. Ἡ εἰσόδος ἐκ τῆς νοτίας πλευρᾶς ἀποτελεῖται ἐκ μεγάλης πλακός ὀρθῆς. Ὁ θάλαμος ἀποτελεῖται ἐκ τῆς κτιστῆς ὑψηλοτέρας κλίνης τοῦ νεκροῦ καὶ τοῦ παρ' αὐτὴν χαμηλοτέρου μέρους, εἰς ὃ φέρει ἡ εἰσόδος. Οἱ τοῖχοι ἰσῶζον ἐν μέρει ἐπίχρισμα ἄμμοκονίας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διατηροῦντο ἔτι μικρὰ τινα χρωματιστὰ ἐρυθρὰ κοσμήματα ἀπλᾶ. Ἐκ τοῦ σκαλιτοῦ ἐλάχιστα μόνον ὅσῃ ἐσῶζοντο. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ κρανίου (ὁ νεκρὸς ἔβλεπε πρὸς βορρᾶν) εὐρέθη ἀκέραιος μέγας χρυσοῦς στέφανος καὶ ἀργυροῦν διδραχμον αἰτωλικόν· παρὰ τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χεὶρὸς μέγας χρυσοῦς δακτύλιος, οὗ ὁ λίθος φέρει παράστασιν ἐγγεγλυμμένην τῆς Μελομένης· ἡ τραγικὴ μοῦσα στηρίζει τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα εἰς κιανίσκον καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ θύρσον· μὲ τὴν προβαλλομένην δεξιὰν κρατεῖ προσωπεῖον, πρὸς ὃ ἀτενίζει. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, ὑψώνει δὲ ὀλίγον τὸν δεξιόν. Γυμνὸν ὅλον τὸ ἄνω μέ-

ρος τοῦ σώματος μέχρι τῶν μηρῶν· ὁ καταπίπτων χιτῶν συγκρατεῖται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος τοῦ ἐπὶ τοῦ κιονίσκου στηριζομένου. Τοῦ νεκροῦ τὸ ἔνδυμα ἦτο, ὡς φαίνεται, χρυσοκέντητον· εὐρέθησαν πολλὰ τεμάχια τῶν χρυσῶν κλωστῶν. Εἰς δὲ τὸ χαμηλότερον τοῦ θαλάμου μέρος ἴστατο κατὰ χώραν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ χαλκοὺς λυχνοστάτης, φέρων λύχνον πῆλινον· εἰς δὲ τὸ ἴδιον εὐρέθησαν καταπισόντα βεβαίως ἐκ τῶν τοίχων ὁπόθεν ἐκ σιδηρῶν ἤλων καταπισόντων ὡσαύτως ἦσαν τινα τοῦλάχιστον ἀνηρημένα, σκευὴ ἀργυρᾶ ἐπιτραπέζια, ὅλον παροψίδες, πυξίδες, χύτρα, σχολιάριον, κύπελλα, φιαλίδια. Παρὰ τὸν λυχνοστάτην ἔκειτο πῆλινος ἀμφορεὺς καὶ εὐτελὴ τινα πῆλινα δοχεῖα. Τέλος σπλεγγίς σιδηρᾶ.

Ἡ ἀνασκαφὴ δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ περισσότερον πρὸς τὸ κέντρον ἕνεκα τῶν κολοσσιαίων σωρῶν λίθων ρεύματος, δι' ὧν μετὰ χωμάτων ἄλλων ἀνυψώθη εἰς τὸ μέρος τοῦτο μέχρι δέκα μέτρων ὁ τύμβος.

Ἐξ ὧσαν ἀνωτέρω διέλαβον, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ τύμβος οὗτος ἀνωρύχθη ποτὲ καὶ τάφοι, καλυπτόμενοι ὑπ' αὐτοῦ, ἐσυλήθησαν. Ἀλλὰ τοῦτο θεωρῶ ὅλως ἀπίθανον· 1) διότι ὁ παρὰ τὸ κέντρον τάφος κεῖται εἰς βάθος ἐξ μέτρων, τὰ δὲ ἄνωθεν χώματα περιέχον θραύσματα ἀγγείων τοῦ τρίτου περιπου καὶ δευτέρου αἰῶνος, οὐδὲν δὲ νεώτερον· 2) διότι ἀσύλυτος εὐρέθη ὁ παρὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς ὀρυχθείσης τάφρου εἰς τὸ χαμηλότερον τοῦ τύμβου μέρος τάφος, τὸν ὁποῖον οἱ τυμβωρύχοι θὰ εἶχον πρὸ ποδῶν· 3) διότι ὅλον τὸ ἐπικαθήμενον ἐπὶ τῆς τάφρου καὶ τοῦ ἐσυλημένου τάφου χώμα περιέχει κολοσσιαίους σωροὺς λίθων ρεύματος. Ἄν δὲ ποτε εἶχεν ἀνορυχθῇ ὁ τύμβος, βεβαίως οἱ τυμβωρύχοι δὲν θὰ ἠλάμβανον τὴν φροντίδα νὰ καταχώσωσιν αὐτὸν πάλιν διὰ τοιαύτης δαπάνης καὶ τόσων κόπων.

Διὸ ὑποθέτω ὅτι συνέβη μᾶλλον ἄλλο τι.

Εἰς τὸ ἀρχαῖον νεκροταφεῖον ὑπῆρχε δηλονότι πλούσιός τις τάφος ἐν τῇ σημείῳ τούτῳ, ἐκεῖνος, ὃν εὗρον ἐσυλημένον καὶ πρὸς ὃν ἔφρεν ἡ μεγαλοπρεπὴς εἰσοδός. Ἐπειδὴ ἔκειτο ἀκριβῶς παρὰ τὴν ὁδόν, ἥτις καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐντεῦθεν διήρχετο, ὡς δῆλον ἐξ εὐρεθέντων ἰχνῶν αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς φύσεως



ἔτι τῶν τόπων, ἐπιδραμόντες ποτὲ ἐχθροὶ καὶ δὴ ἴσως ὁ τοῦ Φιλίππου Ε' στρατὸς ἐν ἔτει 218 ἢ 206 π. Χ. ἐσύλησαν αὐτόν τε καὶ ἄλλους καὶ κατελυμήναντο. Μεταγενεστέρα ἐπομένως τῆς συλήσεως ταύτης πρέπει νὰ εἶνε ἢ τε τοῦ τύμβου ἀνηγέρσις καὶ ἢ ταφὴ τοῦ ἐν τῷ ἀσυλήτῳ τάφῳ εὐρεθέντος νεκροῦ. Μᾶλλον δὲ ἴσως ὁ τύμβος ἀνηγέρθη ἐπὶ μεγάλου τινὸς τάφου, ὅστις θὰ εὐρεθῇ πιθανόν ἐν τῷ κέντρῳ, διότι δύσκολον εἶνε νὰ πιστευθῇ, ὅτι μόνον χάριν τοῦ ἐνὸς εὐρεθέντος ἀσυλήτου παρὰ τὸν ὅποιον ἄλλους ζητήσας δὲν εὗρον, συνεσωρεύθη τόσον κολοσσαιὸν πλῆθος λίθων καὶ ἀνυψώθη τοιοῦτος τύμβος καὶ δὴ πρὸς τὸ ἀντιθετον ἀκριβῶς ἐκείνου μέρος, ἐνῷ αὐτοῦ τούτου ἡ εἰσοδος κεῖται ὀλίγον ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀγρῶν παρὰ τὸ νότιον τοῦ τύμβου κράσπεδον καὶ μόλις ὑπὸ τὰ χῶματα αὐτοῦ καλύπτεται.

Ἄλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δεχθῶμεν, ὅτι δηλονότι ὁ τύμβος ἀνηγέρθη μόνον χάριν τοῦ εὐρεθέντος νεκροῦ καὶ παρὰ τὸν τάφον αὐτοῦ, πάλιν βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ τάφος οὗτος ἐκτίσθη μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ συληθέντος τάφου καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ εἰσόδου. Διότι κατὰ τὴν κτίσιν αὐτοῦ κατεστράφη ὁ ἕτερος τῶν τοίχων τῆς εἰσόδου, ἵνα πρὸς τὸ μέρος τοῦτο εἰσχωρήσῃ ὁ θάλαμος, καὶ ἐκ τοῦ μετώπου δὲ τοῦ ἄλλου τότε πιθανῶς ἀφηρέθησαν οἱ εἰργασμένοι λίθοι πρὸς οἰκοδομὴν τῶν τοίχων τοῦ τάφου.

Ὅτι ἡ εἰσοδος εἶνε προγενεστέρα τοῦ τύμβου, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ τοῖχοι αὐτῆς ἔχουσιν ἐκατέρωθεν ὄψιν· ὥστε ἀνυψοῦντο ἐλεύθεροι ὑπὲρ τὸ τότε φυσικὸν ἕδαφος, κατόπιν δὲ κατεχώσθησαν ὑπὸ τὰ χῶματα τοῦ τύμβου.

Τοιοιουτρόπως ἐξηγῶ καὶ τὴν εὕρεσιν τῶν κτερισμάτων ἐκείνων, εἰς τὴν θέσιν τῶν ὁποίων δὲν εὐρίθη τάφος. Ὅτε ἐσυλήθησαν ὑπὸ ἐχθρῶν ἐπιδραμόντων οἱ τάφοι τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν νεκροταφείου, παρέπισαν πιθανῶς ἐκεῖνα εἰς τὰ χῶματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀνηγέρθη ὁ τύμβος κατόπιν, εἰς αὐτὰ διὰ τοῦτο καὶ συγκεχωσμένα εὐρίθησαν.

Ὀλίγα μέτρα μακρὰν τοῦ μεγάλου τούτου τύμβου ὑπάρχει καὶ ἄλλος πολὺ μικρότερος. Σήμερον εἶνε χαμηλότερος ἢ πρὸ εἰκοσαετίας περίπου, ὅποτε ἀνεσχάφη ὁλόκληρος ἡ κορυφὴ αὐτοῦ

πρὸς γρηγοροποιήσιν τῶν ἐν αὐτῇ μικρῶν λίθων εἰς χαλικοστρωσιν τῆς παρακειμένης ἀμαξιτῆς ὁδοῦ. Ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ εἰς βάθος τεσσάρων περίπου μέτρων εὗρηκα σιευλημένον τάφον. Εἶνε θάλαμος καὶ οὗτος, ἀλλὰ ἀντὶ ὑπὸ τοίχων, περιβάλλεται ὑπὸ μεγάλων πλακῶν. Ὁρθὴ πλάξ ἀπετέλει τὴν εἰσοδὸν ἀπὸ βορρᾶ. Συντετριμμένας εὐρον καὶ τὰς καλυπτούσας τὸν τάφον παχίας πλάκας. Ἐπειδὴ ὁμοίως εἰς τὰ ἐπικαθήμενα χώματα, ὕψους νῦν τεσσάρων μέτρων, ἄλλοτε δὲ περισσοτέρων, εὗρίθησαν μόνον συντρίμματα ἀγγείων προρρωμαϊκῶν χρόνων, καὶ χαλκᾶ νομίσματα αἰτωλικᾶ, δὲν δύναμαι νὰ ἀμφιβάλλω, ὅτι ἡ σύλησις ἐγίνε κατὰ τοὺς ἐλληνικoὺς ἤδη χρόνους. Οὐδὲ εὗρισκω ἄλλην ἐξήγησιν αὐτῆς ἢ τὴν ῥηθεῖσαν ἀνωτέρω σχετικῶς πρὸς τὸν σιευλημένον τάφον τοῦ μεγάλου τύμβου. Ἄν ὑπάρχῃ τάφος τις παρὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τύμβου, θ' ἀποδείξῃ ἀργότερα ἢ σαφέη.

Τύμβος τοῦ χωρίου Μουσιάνου. Τὸ χωρίον Μουσιάνου κεῖται παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Ἀγγελοκάστρου (Λυσιμαχίαν) εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ζυγοῦ. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς λίμνης ἐκτείνεται πεδιάς πλάτους τριῶν περίπου χιλιομέτρων. Ὑπεράνω τοῦ χωρίου σώζονται ἱερεῖα ἀρχαίας ἀκροπόλεως, ἣτις ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ περιβόλου, τοῦ ὁποῦ τοι τὰ τεῖχη ἐξ ἐνὸς μὲν κατέρχονται βορείως πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, ἐξ ἐτέρου δὲ φθάνουσι νοτίως μέχρι τῆς θαλάσσης τοῦ Αἰτωλικοῦ. Ἡ πόλις συνεκοινῶνει τοιοῦτοτρόπως καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πρὸς τὴν πεδιάδα τῶν λιμνῶν. Ἴσως ἦτο ἡ ἀρχαία Ὠλένος.

Εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τῆς πεδιάδος ἐγείρεται κωνοειδὴς τύμβος. Τὸ νῦν ὕψος αὐτοῦ εἶνε πέντε μέτρα, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος τῶν πέριξ ἀγρῶν ἀνυψώθη ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος κατὰ δύο μέτρα ἔνεκα τοῦ ἐπ' αὐτοῦ διασκορπιζομένου ῥύματος, τὸ ἀρχικὸν ὕψος τοῦ τύμβου ἦτο ἑπτὰ μέτρων. Ἡ διάμετρος αὐτοῦ εἶνε εἰκοσι μέτρων. Τὸ γῶμα συνεσωρεύθη ἐκ τῶν πέριξ ἀγρῶν, ἀμμῶδες, ἄμικτον λίθων. Τὰ θραύσματα ἀγγείων εἶνε ἐλληνιστικῶν χρόνων.

Εἰς βάθος πέντε μέτρων περὶ τὸ κέντρον ἀπήντησα στρώμα ἀνθράκων, ὅσα κακαυμένα καὶ σιδηρᾶ τινα τεμάχια, ἴσως αἰχμῶν ἀκοντίων ἢ δοράτων. Εἶνε πιθανόν ὅτι ἐκᾶν ἐνταῦθα νε-

κρός. Εἰς τὸ βάθος δὲ τῶν ἐπτὰ μέτρων παρὰ τὸ κέντρον ἐν τῷ φυσικῷ πλέον ἐδάφει εὐρέθη τάφος συγκείμενος ἐκ τεσσάρων πλακῶν καὶ καλυπτόμενος ὑπὸ μικροτέρων πλακῶν. Ὁ σκελετὸς τοῦ νεκροῦ εὐρέθη σχεδὸν ὁλόκληρος, κάλλιστα δὲ διατηρημένον τὸ κρανίον. Τοὺς ὀδόντας σώζουσιν αἱ σιαγόνες πάντας. Ὁ ἀποθανὼν ἦτο ἀνὴρ ἡλικίας τεσσαράκοντα μέχρι τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν. Οἱ τραπεζίται δὲν δεικνύουσιν οὐδεμίαν ἀπολύτως φθοράν τῆς ἐπιφανείας, οἱ κοπτήρες εἶνε καὶ πῶς ἀμβλύτεροι τὴν κόψιν. Ἰσχυρότατα εἶνε τὰ ὀστέα τῶν μερῶν. Λεπτῆς κατασκευῆς ἡ κάτω σιαγών. Ὁ τύπος τοῦ κρανίου εἶνε μεταξὺ μακροκεφάλου καὶ βραχυκεφάλου.

Τὴν κεφαλὴν περιέβαλλε μικρὸς χρυσοῦς στέφανος· τὰ φύλλα αὐτοῦ σχήματος φύλλων δρυός. Παρὰ τὴν κεφαλὴν μικρὸς σωρὸς τέφρας μὲ λείψανα μικρῶν ὀστέων κεκαυμένων, πτηνοῦ ὡς φαίνεται. Παρ' αὐτὴν σῶον τὸ κέλυφος ὡοῦ ὀρνίθου. Παρέκειντο ἀργυρὰ τινα πινάκια, δύο τρία μικρὰ εὐτελῆ πηλῖνα δοχεῖα καὶ ἀμφορεὺς πηλινος. Αἰχμὴ δόρατος καὶ σλεγγίς. Πλήθος χρυσῶν κλωστῶν ἐκ τοῦ χρυσοκεντήτου ἐνδύματος τοῦ νεκροῦ.

Ὁ τύμβος δὲν κεῖται ἐν νεκροταφείῳ. Τὸ τῆς ἀρχαίας πόλεως νεκροταφεῖον ἀπέχει πολὺ τῆς θέσεως ταύτης. Διὰ τοῦτο ὑποθέτω, ὅτι ὁ τύμβος ἀνηγέρθη ἐπὶ πεδίου μάχης. Καὶ ἡ αἰχμὴ τοῦ δόρατος ἴσως ἦτο ἡ θανατώσασα τὸν ἄνδρα καὶ εἰς τὸ σῶμα ἐμπεπηγμένη μέινασα. Δὲν ἐξηγῶ ἄλλως καὶ τὴν καὶ σιν τοῦ ἄλλου νεκροῦ, περὶ ἧς εἶπα ἀνωτέρω. Σημειωτέον ὅτι ἡ πεδιάς αὕτη κεῖται ἀκριβῶς ἐν τῇ χώρᾳ, διὰ τῆς ὁποίας πολλάκις θὰ διῆλθον ἐχθρικοὶ στρατοὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἀδιαλείπτων πολέμων μεταξὺ Αἰτωλῶν, Μακεδόνων, Ἑπειρωτῶν, Ἀκαρνανῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ τετάρτου καὶ τὰς ἀρχάς τοῦ τρίτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος. Ἐκ τῆς Ἀκαρνανίας διὰ τοῦ Ἀχελώου καὶ παρὰ τὸ Ἀγγελοκάστρον (τὴν ἀρχαίαν Κωνώπην - Ἀρσινόην) ἡ ὁδὸς φέρει κατ' εὐθείαν ἐνταῦθα. Ταύτην ἐπορεύθη καὶ ὁ Φίλιππος Ε' τὸ 218 πρὸ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἐναργεστάτην τοῦ Πολυβίου περιγραφὴν (V 6 εἰ). Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ τύμβου τούτου κεῖται καὶ δεύτερος μικρότερος. Τρίτος δὲ μέγας ὑψοῦται νοτίως τῆς ἀρχαίας πόλεως παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης τοῦ Αἰτωλι-

κοῦ, ἐκεῖ περίπου ἐνθα ἀπολήγουσι τὰ τὴν κλιτὸν τοῦ βουνοῦ κατερχόμενα τείχη τοῦ περιβόλου τῆς ἀρχαίας πόλεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1903.

Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΛΥΚΟΣΟΥΡΑΣ

Αἱ ἐν Λυκοσοῦρᾳ ἐργασίαι διήρκεσαν ἀπὸ τῶν μέσων Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ τέλους περίπου τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἐκαθαρίσθη ἐν πρώτοις ἡ πρὸς Ν τοῦ ναοῦ τῆς Δεσποίνης κλιμακωτὴ ἀντηρὶς καὶ ἡ ΝΔ γωνία αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τοῦ ἐξολισθήσαντος ἐκ τῶν παρακειμένων ὑψωμάτων χώματος, ὅπερ εἶχεν ἐπικαλύψει ταῦτα καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ νέου.

Εἰς Λυκοσοῦραν εἶχον μεταβῆ κυρίως διὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ Μεγάρου, ὅπερ εἶχεν ἤδη ἀνευρεθῆ κατὰ τὰς προηγηθείσας ἐν Λυκοσοῦρᾳ ἀνασκαφάς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀποκαλυφθῆ.

Ὡς γνωστόν, τὸ Μέγαρον κεῖται ὑψηλότερον τοῦ ναοῦ τῆς Δεσποίνης δεξιὰ τῷ ἐξερχομένῳ ἐκ τούτου καὶ ἐχρησίμευε κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πausaniou εἰς τέλεσιν θυσιῶν. Διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ἡμῶν εἰδείχθη, ὅτι τοῦτο ἦτο βωμὸς πολυτελῶς ἐκτισμένος, συνέκειτο δὲ ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κυρίως βωμοῦ μετὰ μικρᾶς στοᾶς ἐκ Δωρικῶν ἡμικιονίων κατὰ τὸ βάθος αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἑνὸς τετραγώνου δωματίου ὀπισθεν τοῦ βωμοῦ.

Τὸ Μέγαρον εἶνε κατεστραμμένον, ἀλλὰ τὰ διάφορα αὐτοῦ μέλη κεῖνται κατὰ χώραν, εἶνε δ' ὥς ἐκ τούτου δυνατόν νὰ γνωσθῇ τὸ σχῆμα καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς αὐτοῦ διασκευῆς ἀκριβῶς.

Ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Λυκοσοῦρᾳ καὶ πρὸς Ἀν. καὶ Νότον τοῦ Ναοῦ τῆς Δεσποίνης πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ μήπως ἀποκαλυφθέντος μέρους τοῦ τεμένους.

Εὐρήματα ἐν Λυκοσοῦρᾳ εἶχομεν ἐλάχιστα· εὐρίθησαν μόνον ὀλίγα εἰδῶλια κρῖομορφα πῆλινα καὶ τινα πῆλινα ἐπίσης πλακίδια μετ' ἀναγλύπτου κηρυκείου, εὐρεθέντα ἐν τῷ Μεγάρῳ.

Κ. ΚΟΡΡΟΓΝΙΩΤΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΛΥΚΑΙΟΥ

Σκοπὸς τῆς ἐν τῷ Λυκαίῳ ὄρει ἐφετεινῆς ἀνασκαφῆς ἦτο ἡ διὰ δοκιμαστικῶν σκαφῶν ἐξακρίβωσις τῆς τε θέσεως τῶν διαφόρων ὑπὸ τοῦ Πausανίου μνημονευομένων ἐκεῖ κτιρίων ὡς καὶ τοῦ σημείου τῆς διατηρήσεως αὐτῶν. Μεταβάς ἐπὶ τοῦ Λυκαίου κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου εἰργάσθη διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν μέχρι τέλους Αὐγούστου.

Κατ' ἀρχὰς ἐξήτασα τὸν ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τοῦ Λυκαίου κείμενον βωμὸν τοῦ Λυκαίου Διός, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖται ἐκ τεχνητοῦ ἐκ γῆς ὑψώματος. Ἐν τούτῳ ἔσκαψα διαγωνίους τάφρους, παρετήρησα δ' ὅτι τὸ ὑψωμα ἀποτελέσθη ἐξ ὑπολειμμάτων μεγάλων θυσιῶν, ἥτοι ἐκ πολλῶν μικρῶν τεμαχίων κεκαυμένων ὅστων μειγμένων μετὰ σποδοῦ καὶ χώματος. Ὅπως συγκρατῆται τὸ ὑψωμα τοῦτο καὶ μὴ παρασύρηται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν βροχῶν, εἶχον προστεθῇ πολλοὶ λίθοι, ἐκαλύφθη δὲ καὶ ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ διὰ στρώματος ἐκ μεγάλων πλακῶν. Τεχνητὸς δὲν εἶνε ὁλος ὁ κῶνος, ὅστις ἐξαίρεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λυκαίου καὶ διακρίνεται μακρόθεν, ἀλλὰ μόνον τὰ δύο περίπου ὑψηλότερα μέτρα τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ.

Ἐν τῷ βωμῷ εὐρέθησαν μόνον τεμάχια ἀγγείων ἔχοντα μέλαν γάνωμα τοῦ δ' αἰῶνος πιθανῶς, δύο σιδηραὶ μάχαιραι καὶ μικροὶ χαλκοὶ τριποδίσκοι ἐκ λεπτοῦ ἰλάσματος, ὅμοιοι πρὸς τοὺς εὐρεθέντας καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ βωμοῦ πρὸς ΝΑ ἀνέσκαψα ὀλίγον ἐν τῷ τεμένει τοῦ Λυκαίου Διός πλησίον τῆς θέσεως, ἐνθα σφύζονται αἱ βᾶσεις τῶν δύο κιόνων, οἵτινες ἔφερον τοὺς χρυσοὺς αἵστους, εἶχον δὲ τὸ εὐτύχημα νὰ ἀνέυρω δύο καλὰ χαλκᾶ ἀγαλμάτια τοῦ ε' αἰῶνος, καὶ ἄλλα τινα μικρὰ χαλκᾶ ἀντικείμενα. Ἡ ἐπίχωσις τοῦ τεμένου δὲν εἶνε μεγάλη, ἀλλ' ἐν τῷ ἀποκέντρῳ καὶ ὀλίγον συχνάζομένῳ τούτῳ τόπῳ εἶνε πολὺ πιθανόν, ὅτι δὲν μετεκινήθησαν τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα ἀντικείμενα καὶ ἐν προσεχεῖ ἀνα-

σκαφῇ πιστεύω, ὅτι καὶ ἄλλαι ὁμοίαι χαλκκῇ ἀρχαιότητες θὰ ἀνακαλυφθῶσιν.

Πρὸς ΒΑ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς 10 λεπτά χαμηλότερον τοῦτου ἀνέσκαψα ἐν τῇ θέσει Κουρίτες τοῦ ἱερέως Παπανικολάου μίαν ἀρχαίαν δεξαμενὴν ἐπιμελῶς κατασκευασμένην, ἀλλὰ κατεστραμμένην, ἣτις δεικνύει ἴσως τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ἔκειτο ἡ ἀρχαία πηγὴ Ἄγνῳ.

Ὁ ἀρχαῖος ἵπποδρόμος τοῦ Λυκαίου κεῖται ἐν τινι μικρῇ κοιλάδι (σήμερον Κάτω Κάμπος) κειμένη χαμηλότερον τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρὸς Ἀν. τοῦτου. Ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ὠρυξά τάφρους εἰς διάφορα σημεῖα, εἶδον δ' ὅτι διατηροῦνται παρ' ἐλπίδα καλῶς μέρη τινὰ τοῦτου ἰδίως κατὰ τὸ νότιον αὐτοῦ ἄκρον, ἐν ᾧ σημείῳ θὰ ᾔτο ἡ ἀφesis. Ὡς ἐφάνη ἐκ τῶν ὀλίγων ἀποκαλυφθέντων μερῶν, ὁ ἵπποδρόμος δὲν ᾔτο πολυτελές τι κτίριον, ἀλλ' ἡ ἀνασκαφὴ αὐτοῦ εἶνε ἀναγκαία καὶ διὰ τὴν σπανιότητα Ἑλληνικῶν ἵπποδρόμων καὶ διότι εἶνε πολὺ πιθανὸν νὰ εὐρεθῶσιν ἐν αὐτῷ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀγάλματα νικητῶν.

Παρὰ τὸν ἵπποδρόμον ἀνέσκαψα πρὸς Β, ὅπως ἀνεύρω τὸ ἱερὸν τοῦ Πανός, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ ἀνακαλύψω τὴν θέσιν τοῦτου. Διάφορα οἰκοδομήματα ἀποκαλυφθέντα ἐν μέρει δὲν ἔχουσι σχῆμα ναοῦ. Ὑπάρχουσιν πολλαὶ ἐλπίδες, ὅτι ἐν προσεχεῖ ἀνασκαφῇ θὰ ἀνακαλυφθῇ καὶ ὁ ναὸς τοῦ Πανός.

Ἐντὸς ἐνός τῶν ἀποκαλυφθέντων κατὰ ταύτην τὴν θέσιν οἰκοδομημάτων εὐρίθισαν καὶ δύο μαρμαρίναι στήλαι ἔχουσαι ἀναγραφὰς Λυκαιονικῶν διαφόρων περιόδων. Οἱ ἀγῶνες χρονολογοῦνται διὰ τοῦ ἐκάστοτε ἱερέως τοῦ Πανός καὶ τοῦ Διός. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων οἱ χρόνοι ὀρίζονται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Λάγου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πτολεμαίου, ὅστις ἀναφίρεται ὡς νικῆσας ἐν τινι τῶν ἀγῶνων.

Ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Λυκαίου ἐν θέσει Ἀη-Γιάννης στὰ Μάρμαρα, κειμένη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἣτις φέρει ἐκ τοῦ Ἰσώματος τῶν Κάτω Καρυῶν εἰς Ἄνω Καρυάς, σώζονται ὀλίγα λείψανα τειχῶν καὶ ἄλλα ἀρχαῖας πόλεως, τῆς Κρητέας.

Ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐνθα εὐρίσκεται σήμερον τὸ ἐκκλησιδίδιον τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, φαίνεται ὅτι ἔκειτο μεγαλοπρεπῆς ἀρ-

χαῖος ναός, οὗτινος μόνον ὀλίγα μάρμαρα ὑπελείφθησαν. Τὰ πλείστα τῶν ἀρχιτεκτονικῶν αὐτοῦ μελῶν μετεφέρθησαν, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν χωρικῶν, εἰς Κάτω Καρυάς καὶ τὰ λοιπὰ γειτονεῦοντα χωρία καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐκκλησιῶν.

Ὁ ἀρχαῖος ναός ἦτο ὠκοδομημένος ἐπὶ τεχνητοῦ ἐπιπέδου στηριζομένου διὰ μακροῦ ἀτέχνου ἀναλήμματος ἐκτισμένου δι' ἀκατεργάστων λίθων καὶ ἐν μέρει μόνον διατηρουμένου.

Ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ἡσχολήθη ἐν τῇ ἐρευνᾷ τοῦ ἐπιπέδου τούτου πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν λειψάνων τοῦ ἀρχαίου ναοῦ, εἰς μάτην ὅμως, διότι ὁ ναός φαίνεται, ὅτι εἶνε ἐκ θεμελίων καταστραμένος, τὰ δ' ὅπωςδήποτε ἀξιόλογα αὐτοῦ μέλη ἔχουσιν ἀφαιρεθῆ.

Τὸ ἐπίπεδον εἶνε κατασκευασμένον διὰ σωρεύσεως μεγάλων λίθων ἀκατεργάστων καὶ ὀλίγου μόνον χρώματος, μόνον δὲ εἰς ὀλίγα ἑκατοστὰ τῆς ἀνωτάτης ἐπιφανείας ἡ ἐπίχρωσις σύγκειται ἐκ χρώματος καὶ ὀλίγων λίθων. Ἐντὸς τῆς ἐπιχώσεως τοῦ ἐπιπέδου εὗρισκαν ὀλίγα τεμάχια γεωμετρικῶν ἀγγείων καὶ διάφορα ὅπλα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα σιδηρᾶ. Εἰς τινὰ ἄκραν τοῦ ἐπιπέδου σφίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ μικρὸν δωμάτιον ἔχον κανονικοὺς πολυγωνικοὺς τοίχους, ἰσως δεξαμενὴ.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΝΑΞΟΥ

Καίτοι ἐλαχίστων ὄντων τῶν τῶς γνωστῶν προϊστορικῶν λειψάνων τῆς νήσου Νάξου, ἡ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης ἐστίας τοῦ νησιωτικοῦ προμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ θέσις τῆς μεγίστης τῶν Κυκλάδων, ἐν μέσῳ νήσων, ὧν καὶ αὐταὶ αἱ ἀσημόταται καὶ πενιχρόταται τότε ὠκοῦντο καὶ ὁ φυσικὸς αὐτῆς πλοῦτος, ἐπιτρέπων οὐ μόνον βίου εὐμάρειαν, ἀλλὰ καὶ εὐχερῇ προσπόρισιν τῶν ἐλλειπόντων δι' ἀνταλλαγῆς, ἐπέβαλλον ἡμῖν τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ ἀρχαιότατος ἐκεῖνος πολιτισμὸς θὰ ἤκμαζε ἐν Νάξῳ, τούτου δ'



ὅτι σπουδαία μνημεῖα καὶ λείψανα θὰ ἀπεκάλυπτον ἐπιτόπια ἔρευναι καὶ σκαφαί.

Τοῦ Σ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας εὐαρεστηθέντος νὰ ἀποδεχθῇ πρότασιν ἡμῶν περὶ προϊστορικῶν ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἰδίᾳ ἐν Νάξῳ ἐξερευνήσεων, μετέβημεν αὐτόσε κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ἐσυνεχίσταμεν δὲ τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν καθ' ἅπαντα τὸν Αὐγούστον καὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου.

Μετὰ βραχεῖαν τῆς νήσου ἐπισκόπησιν ἐνετοπίσαμεν τὰς ἐργασίας ἡμῶν κατὰ τὰς νοτιωτάτας τῆς νήσου ἐσχατίας, καθ' ἃς πολλαὶ μὲν εἰσι τάφων συστάδες, πολλὴ δὲ πρὸς τὸ τυμβωρυχεῖν ἐφείσι τελείαν ἔτινε νὰ ἐπενέγκῃ αὐτοῖσι καταστροφὴν.

Συστάδες τάφων. Τὸ μέγιστον τῶν αὐτοῖσι νεκροταφείων κεῖται μεταξὺ τοῦ νοτιωτάτου τῆς νήσου ἀκρωτηρίου Στιβοῦ καὶ τοῦ ἀνατολικώτερον κειμένου ὄρμου Καλλαντοῦ, ἐπὶ κλιτύος παρακτίας, καλλιεργουμένης κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀγροῦ, φερούσης δὲ τὸ ὄνομα «Καρβουνόλακκοι», διὰ τὸ παρεμφερὲς τῶν τάφων πρὸς λάκκους οὓς οἱ Νάξιοι ὀρύσσουν πρὸς κατασκευὴν ἀνθράκων ἐν αὐτοῖς. Αὐτοῖσι πλεόν τῶν 60 τάφων εὑρομεν σεσυλημένους, ὧν αἱ πλάκες αἱ μὲν ἐπὶ τόπου, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ ἀγροῦ τοίχων ἀπέκειντο, 22 δὲ ἀσυλήτους ἀνεσκάψαμεν τάφους περισωθέντας ἐπὶ τοῦ πετρώδους ἀκαλλιεργήτου ἐδάφους τοῦ αὐτοῖσι ἀγροῦ. — Ἀνατολικώτερον μεταξὺ τοῦ νεκροταφείου τῶν Καρβουνολάκκων καὶ τοῦ ὄρμου Καλλαντοῦ ἐν θέσει Κέλη μικρὰν συστάδα εὑρομεν ἐκ δέκα ἀσυλήτων τάφων ἐπὶ κλιτύος, σπειρομένης ἐπίσης κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀγροῦ, ἀπεχούσης δὲ τῆς θαλάσσης λεπτά τινα τῆς ὥρας. — Ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ Καλλαντοῦ εἰς τὸν μικρὸν ἀνατολικώτερον ταύτης ὀρμίσκον τοῦ Σπεδοῦ ἐτράπημεν. Αὐτοῖσι μικρὰ προϊστορικὴ ἀκρόπολις ἐπὶ λόφου ἐρυμνοῦ ὑπέρεται τῆς θαλάσσης, οὗ τὴν φυσικὴν ὀχυρότητα συνεπλήρουν τειχεῖς ἐκ πλακοειδῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λίθων. Ἐγγὺς ταύτης οὐ μακρὰν τοῦ μυχοῦ τοῦ ὀρμίσκου ἐπὶ χθαμαλῆς κλιτύος συστάδα εὑρομεν τάφων ἐν μέρει σεσυλημένων, ἧς ἐννέα ἀσυλήτους ἀνεσκάψαμεν.

Αὐτόθεν ὀρμηθέντες βορειότερον εἰς τὴν περὶ τὸν ἀρχαῖον πύργον τοῦ Χειμάρρου περιοχὴν, μικρὰν συστάδα τάφων ἀνεσκάψαμεν



κατὰ τὴν θέσιν Ἀιλᾶ, ἐπὶ χθαμαλῆς κλιτύος ἐντὸς ρευματικῆς, διὰ μικροῦ ἀναλήμματος ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς χειμάρρου προασπιζομένην.

Κατασκευὴ τάφων. Οἱ τάφοι τῶν συστάδων τούτων, μικρόν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ τὸ ἔδαφος κείμενοι, εἰσι κατεσκευασμένοι διὰ πλακῶν σχιστολίθου ἢ τιτανολίθου ἀλαξεύτων, σπανιώτερον δὲ δι' ἄλλων ἐγχωρίων λίθων. Καλύπτονται δὲ διὰ μεγάλων ἀκατεργάστων πλακῶν, συνήθως ἀψηρημένων. Δύο ὀρθιαί πλάκες ἀποτελοῦσι τὰς δύο πλαγίας τοῦ τάφου πλευράς. Αὗται μὴ οὔσαι παράλληλοι, ἀλλὰ συγκλίνουσαι ἀλλήλαις, περιλαμβάνουσι μεταξὺ τῶν ἀποκλινόντων αὐτῶν περάτων μεγάλην ὀρθίαν πλάκα, ἀποτελοῦσαν τὴν ὀπισθίαν τοῦ τάφου πλευράν, ἐνῶ ἡ προσθία πλευρὰ ἐλάσσων τῆς ὀπισθίας εἶναι σχεδὸν πάντοτε (ὁσάκις σῶζεται) ἐκτισμένη διὰ μικρῶν πλακοειδῶν λίθων. Ἡ τοιαύτη τῶν τάφων κατασκευὴ προφανῆ ἔχει τὸν λόγον. Οὕτως αἱ τῶν πλαγίων πλευρῶν πλάκες προσεγγίζουσαι πρὸς τὰ πρόσω ἀλλήλαις συγκρατοῦσι τὴν τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς πλάκα καὶ κωλύουσι τὴν πτώσιν αὐτῆς εἰς τὸ κοῖλον τοῦ τάφου· αὗται δὲ αἱ πλάγαι συγκρατοῦνται ἐν τῇ θέσει αὐτῶν πρὸς μὲν τὰ ὀπίσω ὑπ' ἐκείνης, πρὸς δὲ τὰ πρόσω διὰ τοῦ κτιστοῦ τειχίου. Σπανιώτατα δὲ ἡ ὀπισθία πλευρὰ, ἢ ἡ πλάξ μεθ' ὅλην τὴν τοιαύτην φροντίδα κλίνει πολλάκις πρὸς τὰ ἐντὸς μᾶλλον ἢ ἥττον, πιεζομένη ὑπὸ τῆς ἐξωθεν γῆς, εἶναι κτιστὴ ὅλως ἢ ἐν μέρει· σπανιώτατα δ' ἐπίσης τὴν προσθίαν πλευράν ἀντὶ κτιστοῦ τειχίου ἀποτελεῖ πλάξ ἀπτομένη τῶν προσθίων περάτων τῶν δύο πλαγίων πλακῶν.

Τὸ ἔδαφος τῶν τάφων ὅτε μὲν ἀποτελεῖται ἀπλῶς ἐκ τῆς γῆς, ὅτε δὲ εἶναι ἐστρωμένον διὰ μικρῶν λιθαρίων· οὐ σπανίως δὲ ἐν Καρβουνολάκκοις καὶ Ἀιλᾷ καλύπτεται ὅλως ἢ ἐν μέρει διὰ πλακοῦς τιτανολίθου ἢ σχιστολίθου, κατεχούσης συνήθως τὸ ὀπίσθιον ἡμισυ τοῦ τάφου.

Ἐκ τῶν πλευρῶν τῶν τάφων τῶν μὲν πλαγίων τὸ μῆκος συνήθως κυμαίνεται μεταξὺ 0,60 καὶ 1,10 (τῆς δὲ συστάδος Κέλη καὶ Ἐλασσον ἔτι), τῆς δὲ ἀπέναντι τοῦ τειχίου μεταξὺ 0,85 καὶ 1,20· τὸ δὲ βάθος συνήθως ποικίλλει μεταξὺ 0,30 καὶ 0,60 τοῦ μέτρου.

Τὰ ἐν τοῖς τάφοις. Ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου εὐρυτέρου μέρους τοῦ τάφου εἶναι σχεδὸν πάντοτε κατακεκλιμένος ὁ νεκρὸς, ἀναπαυόμενος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ, προσδiléπων συνήθως πρὸς τὸν ἀνοικτὸν ὀρίζοντα, ἔχων δὲ σχεδὸν πάντοτε κεκαμμένους τοὺς μηρούς πρὸς τὴν λεκάνην, καὶ τὰς κνήμας πρὸς τοὺς μηρούς.

Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ σπανίως εἰσὶ τεθαμμένοι πλείονες τοῦ ἑνὸς νεκροί· τότε δέ, τοῦ κρανίου ἀφαιμένου ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ θέσει, τὰ λοιπὰ ὅσα παρίστανται ἐκτετοπισμένα ἢ ἐξηγμένα, τὸν δὲ καταλειπόμενον χώρον κατέχει ὁ νέος νεκρὸς μετὰ τῶν κτερισμάτων αὐτοῦ.

Ὅσάκις ἐν ἡ δύο ἀγγεῖα εἰσὶ τὰ μόνα κτερίσματα, ταῦτα κεῖνται σχεδὸν πάντοτε πρὸ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ· ὅσάκις πλείονα, ἀτάκτως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοποθετοῦνται περὶ αὐτόν, συχνάκις τιθεμένων τῶν ἐλασσόνων ἐντὸς τῶν μεζόνων.

Τὰ κτερίσματα ποικίλλουσί πως κατὰ τὰς διαφορούς τῶν τάφων συστάδας· ταῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὅλως τυχαῖον.

Ἐν τῷ νεκροταφίῳ Καρδουνολάκκων τὰ κτερίσματα εἰσὶν ἐξ ὕλης ποικίλης. Ἐκ τῶν μαρμαρίνων ἀπαντῶμεν τὰς πλείστας κατηγορίας τῶν κτερισμάτων τῶν νήτων (2 μαρμάρινα ἀγγεῖα μετὰ σώματος σκυοειδοῦς καὶ ποδός, μικρὰ μαρμάρινα λοπαδοειδῆς φιάλαι, πυξὶς μαρμαρίνη σφαιρική εἰς τεμάχια, τρία εἰδῶλια γυναικεῖα, ὧν δύο τοῦ τέλειου νησιωτικοῦ τύπου καὶ ἕτερον ἄχειρ, ἄπουν, ὀξύληκτον πρὸς τὰ κάτω)· ἐκ δὲ τῶν πηλίνων (δίσκος κυλινδρικός χθαμαλός, χαρακτοκόσμητος, 5 μικρὰ πυξίδες καὶ μικρὰ σφαιρικά ἀγγεῖα) ἄξιος λόγου ὁ κυλινδρικός δίσκος, παρεμφερὲς σχεδὸν ὅλως τῷ τε σχήματι καὶ τῷ ἐκ σπειροειδῶν γραμμῶν κόσμῳ πρὸς τὸν γνωστὸν ἐκ Σικίνου<sup>(1)</sup>. φέρων δὲ ἐν τῷ μέσῳ χαρακτὸν ἐξακτῖνα ἀστέρα. Τὰ πῆλινα οὐδὲν ἴχνος τροχοῦ παρουσιάζουσιν, οὐδαμῶς δὲ κοσμήματα γραπτὰ. Ἐργαλεῖα εὐρέθησαν λίθινα μὲν λεπίδες τινὲς ὀψιανοῦ, τρία ἕτερα πλατύτερα καὶ εἰς κορμίσκος (nucleus) ἐπίσης ἐξ ὀψιανοῦ· ἐκ μετάλλου δὲ ἐν μέγα χαλκοῦν ἐγγχειρίδιον, παρεμφερὲς πρὸς τὰ

(1) Furtwängler u. Löschke: Myk. Vasen, S. 32.

τῆς Ἀμοργοῦ, τὸ μόνον δὲ ἄχρι τοῦδε ἐν ταῖς νήσοις ἐκτὸς τῆς Ἀμοργοῦ εὑρεθὲν τῶν χρόνων τούτων. Καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τάφων συστάδας οὐδὲν ἔχνος σιδήρου παρατηρήθη.

Ἐν τῇ θέσει Κέλην πάντα τὰ ἀγγεῖα τῶν τάφων εἶναι πῆλινα (ἰδίᾳ μικραὶ πυξίδες), ἄνευ ἔχνους χρήσεως τροχοῦ, ἄνευ ἔχνους κοσμηματος γραπτοῦ, μετ' ἐρυθροῦ τὰ πολλὰ ἐπιχρίσματος.

Πλουσιώτερα καὶ ποικιλώτερα εὐρήματα παρίσχεν ἡ ἐν Σπεδῶ σκαφή. Ἐκ τῶν μαρμαρίνων κτερισμάτων (δέκα γυναικεῖα εἰδῶλια τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, δύο μεγάλα πινάκια ἀβαθῆ καὶ δύο ἕτερα λοπαδοειδῆ βαθέα, μικρὸν σικυοειδὲς ἀγγεῖον τετραγώνον, μικρὸς λεπτότοιχος λύχνος ἀπλοῦς, μικρὸν ἀγγεῖον σκυφοειδές, μικρὸν ἐπίμηκες αὐλακωτὸν μαρμάριον (palette), ὁμοίωμα ἀγγείου τριγωνικοῦ τριώτου ἄνευ ἐσωτερικῆς κοιλότητος μετὰ βάσεως, χρησιμεῦον πιθανῶς ὡς βάσις εἰς τὸν κατωτέρω τριπλοῦν πῆλινον λύχνον) ἄξια μάλιστα σημειώσεως τὰ πολυάριθμα σχετικῶς γυναικεῖα εἰδῶλια. Ταῦτα εἰς τὸν αὐτὸν τύπον ἀνήκοντα ἔχουσι τὸ ἀριστερὸν ἀντιβράχιον παραλλήλως ὑπὲρ τὸ δεξιόν, τοὺς μηρούς καὶ τὰς κνήμας μικρὸν κεκαμμένας, τοὺς ἄκρους πόδας κρεμαμένους πρὸς τὰ πρόσω καὶ μὴ ἐπιτρέποντας ὀρθοστασίαν. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἐπιδιώκουσί πως ἀπομίμησιν τῶν φυσικῶν καμπυλοτήτων τοῦ σώματος, ἐν τοῖς δὲ σκαῖά τάσις ἐπικρατεῖ πρὸς γεωμετρικὰς ἀπλὰς γραμμὰς καὶ σχήματα. Ἐκ τῶν πηλίνων κτερισμάτων ἄξια ἰδίᾳ σημειώσεως δύο μεγάλα εὐρύστομα, ὑποσφαιροειδῆ ἀγγεῖα μετὰ βάσεως κωδωνοειδοῦς καὶ χαρακτῶν κοσμημάτων (εἰς τεμάχια), λύχνος τριπλοῦς (ἐν μέρει τεθραυσμένος καὶ ἐλλιπής) μετὰ ὑψηλῆς βάσεως ἐχούσης σχῆμα τρίποδος, (ὅστις πιθανῶς ὑψοῦτο ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω σημειωθείσης τριγωνικῆς μαρμαρίνης βάσεως ἀνακαλυφθείσης ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ), τεμάχια πρόχου πιθανῶς ἐλαίου, μετὰ προχοῆς αὐλοειδοῦς, μετὰ γραπτῶν δρυφρακτοειδῶν κυρίως κοσμημάτων· ἔτι ἄλλα τινὰ ἀγγεῖα (ἀγγεῖον σκυφοειδὲς εὐρύστομον μετὰ βάσεως καὶ αὐλοειδοῦς προχοῆς, ἕτερον ἐπίσης σκυφοειδὲς ἄνευ βάσεως, λίαν εὐρύστομον, μετὰ αὐλακοειδοῦς προχοῆς, μετὰ γραπτῶν κοσμημάτων· ἔτι θραύσματα ἄλλων τινῶν ἀγγείων). Οὐδὲν ἔχνος μετάλλου εὑρέθη ἐνταῦθα· ἐργαλεῖα δὲ μόνον ἐξ ὀψιανοῦ 10 λεπίδες κατὰ τὸ πλεῖ-

στον τεθραυσμέναι, πᾶσαι ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ σὺν κορμίσκῳ ὀφια-  
νοῦ (nucleus).

Ἡ ἐν Ἀίλᾳ τέλος σκαφή, πλήν τινων ἄλλων κτερισμάτων  
(1 φιάλιον λοπαδοειδές, 2 πυξίδες πήλιναι, ἄκοσμοι καὶ ἑτέρα  
μετὰ χαραγμάτων ἐκ γραμμῶν κεκλασμένων), παρέσχεν ἐν δυσὶ  
τάφοις ἀξιόλογα εὐρήματα. Τούτων ὁ μὲν ἐνέκλειε πρίονα χαλ-  
κοῦν, τὸν ἀρχαιότατον πιθανῶς τῶν ἄχρι τοῦδε ἐν ἑλληνικῇ χώρᾳ  
ἀνακαλυφθέντων, μετὰ μικρᾶς μάζης μολύβδου καὶ τριῶν ἄλλων  
μικροτέρων χαλκῶν ἐργαλείων ὧν ἐν καινοφανέσι ἐν ταῖς νήσοις ἰ-  
μνησοειδές μετὰ μείζονος ἐξωτερικοῦ χειλούς ὀξείος, μετὰ ἐλάσ-  
σονος ἰσωτερικοῦ ἀμβλίας). Ὁ δ' ἕτερος 11 πήλινα ἀγγεῖα τὰ  
μὲν 8 κωδωνοειδῆ μόνωτα, τὰ δὲ τρία κυανοειδῆ μετ' ἀναμφι-  
σθητήτων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς σημείων ὅτι κατεσκευάσθησαν διὰ τρο-  
χοῦ· ἀναμιμνήσκοντα δὲ ἀπλούστατά τινα καμαραϊκὰ ἀγγεῖα.

Ἐκ τῶν σκαφῶν τούτων ἐπιχέεται φῶς ἐφ' ἱκανῶν σημείων  
τοῦ προμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ τε κατασκευὴ τῶν τάφων  
δυσυκρινίζεται, καὶ τὸ μακρὸν τῆς περιόδου καθ' ἣν αὕτη ἐπι-  
κράτει μετὰ κτερισμάτων ἀνηκόντων εἰς χρόνους ἐν μέρει διαφύ-  
ρους, εἰλημμένων δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦλάχιστον ἐκ τοῦ καθ'  
ἡμέραν βίου· πιστεύεται δὲ πλὴν ἄλλων ἡ τίως ὑποθετικὴ συν-  
ὑπαρξίς γραπτῶν κοσμημάτων μετὰ τῶν νησιωτικῶν μαρμαρίνων  
εἰδωλίων.

Περὶ δὲ γενικωτέρων πορισμάτων, ὡς καὶ περὶ ἐξαγομένων εἰς ἃ  
ἄγουσιν οἱ ἀνακαλυφθέντες σκελετοὶ καὶ ἰδίᾳ τὰ κρανία, κατατε-  
μαχισμένα τὸ πλεῖστον δυστυχῶς, μακρὰς δὲ ἐργασίας δεόμενα,  
ἐπιβάλλεται ἡμῖν νὰ προσδοκῶμεν τὸ πέρας τῶν ἀνασκαφῶν, ὅτε  
διακριθῇσεται τί εἰς τινὰς οἰκισμοὺς προσιδιάζει καὶ τί γενικωτέ-  
ραν κέκτηται σημασίαν.

#### ΚΛΩΝ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Διευθυντὴς τοῦ Ἀνθρακῶν. Μουσείου.

## ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Ἐξ μῆνας διήρκεσαν αἱ ἐργασίαι πρὸς διευθέτησιν τοῦ Μουσείου Ὀλυμπίας.

Κατ' αὐτὰς συνεκολλήθησαν καὶ ἰδρύθησαν ἐπὶ βάθρων ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντων πάντα τὰ ἐν τῷ Μουσείῳ ἀτάκτως πρὶν κατακείμενα ἀγάλματα καὶ λοιπὰ γλυπτὰ, ὡς καὶ τὰ λίθινα ἀρχιτεκτονικὰ ἀντικείμενα.

Ἐξετέθησαν ἐπὶ γυψίνων ὀριζοντίων θηκῶν ἐπίτηδες ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ Μουσείου κατασκευασθεῖσάν, πάντα τὰ μικρότερα γλυπτὰ ἀντικείμενα, τὰ τε λίθινα καὶ τὰ πηλῖνα, ὁμοίως δὲ ἐν ἐνὶ δωματίῳ καὶ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ πηλῖνα ἀντικείμενα, οὕτως ὥστε εἶναι δυνατὴ καὶ εὐκολος ἡ ἐπισκόπησις καὶ μελέτη τούτων. Δυστυχῶς ἡ ἐκθεσις τῶν τελευταίων τούτων εἶνε κατὰ τοῦτο ἐλλιπής, καθότι δὲν συνεκολλήθησαν τὰ διάφορα προσαρμοζοντα τεμάχια, καὶ δὲν συνεπληρώθησαν ἑλλειπὴ τινὰ μέρη, ὅπερ θὰ παρίχεε τὴν θέαν τῶν ἀντικειμένων εὐarestotέραν.

Ἐξετέθησαν πρὸς τούτοις ἐντὸς τριῶν θηκῶν καταλλήλως καὶ τὰ πλείστα τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ χαλκῶν ἀντικειμένων.

Ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου παρεσκευάσθη μακρὸς ὑπόστεγος χώρος μετὰ ὀριζοντίων θηκῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου αὐτοῦ πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἐπιγραφῶν, ἀλλ' ἡ ἐργασία αὕτη δὲν συνετελέσθη ἑλλείψει χρόνου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἐχρωματίσθησαν ἐπίσης δι' ἐρυθροῦ χρώματος καὶ αἱ αἰθουσαι τοῦ Μουσείου τῆς Ὀλυμπίας πλὴν τῆς μεγάλης αἰθούσης τῶν αἰτωμάτων καὶ τῆς αἰθούσης τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἐγένετο μικρὰ ἐργασία πρὸς ἐπισκευὴν τῆς στέγης τοῦ Μουσείου.

Παρὰ τὸ Μοῦσεῖον ᾠκοδομήθη καὶ μικρὰ οἰκία ἐκ τριῶν δωματίων καὶ μαγειρείου πρὸς κατοικίαν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ Μουσείῳ.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ εἰργάσθη καὶ ὁ γλύπτης Λάζ. Σῶχος εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων μελῶν τῶν ἀγαλμάτων τῶν ἀετωμάτων τοῦ Ναοῦ τοῦ Διός.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

## ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

## Τὸ Θέατρον

(Πίναξ Α')

Περὶ τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ ἔτος 1903 ἀνεκοινώθησαν βραχέα τινὰ ἐν σελ. 20-21. Τῶν παρασκευαζομένων δὲ νέων σχεδίων τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ Ἱεροῦ δημοσιεύεται ἐνταῦθα τὸ σχέδιον τοῦ θεάτρου, ὑπὸ Ν. Ἰωαννίτου, ἑμοῦ ἐμπειούντος, συνταχθέν (πίν. Α'). Εἶνε δὲ τοῦτο ἐν τισιν ἀκριβέστερον τοῦ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1883 (πίν. Α') δημοσιευθέντος, καί, κατ' ἀκολουθίαν, τὸ ὀριστικόν σχέδιον τοῦ θεάτρου. ὡς δύναται τις νὰ κρίνῃ παραβάλλων αὐτὸ πρὸς ἐκεῖνο. Πρὸς ἑρμηνεῖαν τῶν ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1881 καὶ ἰδίᾳ τοῦ 1883 ἐκθέσεις μου.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

## ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ Τῷ ΕΡΕΧΘΕΙῳ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος συνεπληρώθη ἡ κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1902 ἀρξαμένη ἐργασία τῆς ἀναστηλώσεως τῆς βορείας προστάσεως τοῦ Ἐρεχθείου τοποθετηθέντων εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις πάντων τῶν διασωθέντων ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν. Τὰ πλείστα τούτων εὐρέθησαν εἰς τεμάχια, ἅτινα καταλλήλως συγκαταληθέντα καὶ συμπληρωθέντα, ἐνθα ἀπόλυτος ἀνάγκη ἦτο, ἐχρησιμοποιήθησαν προσηκόντως.

Σχετικῶς δὲ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ νέων ὅλως τεμαχίων ἐλάβομεν ἀνάγκην πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου. καθόσον μόνον τὰ κάτωθι ἀναγραφόμενα τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν ἤτοι α') ὁ τελευταῖος σπόνδυλος τοῦ Β.Δ γωνιαίου κίονος β') ἐν φάτνωμα τῆς ὀροφῆς καὶ γ') ὁ τεμάχια τῆς ἐξ Ἐλευσινίου λίθου ζωοφό-

ρου τοῦ θριγκοῦ, ἅτινα ἀντικατεστάθησαν διὰ νέων μαρμάρων, ὡς ἐπίσης δύο τεμάχια ὀλοκλήρων σπονδύλων τοῦ πρὸς δυσμὰς μεσαίου κίονος, ἐπειδὴ τὰ ὑπάρχοντα ἦσαν τοσοῦτον ἐφθαρμένα, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ φέρωσι τὸ ὑπερκείμενον βάρος τοῦ θριγκοῦ. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κίωνων καὶ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐπιστυλίων, ἅτινα εὐρέθησαν ἐν καλῇ σχετικῶς καταστάσει, ἐτέθησαν εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις αἱ μεγάλαι μαρμαρίναι δοκοὶ τῆς ὀροφῆς, ὀλικοῦ μήκους 6.70, αἵτινες πᾶσαι, ὡς γνωστόν, κατέκειντο εἰς δύο τεμάχια τεθραυσμέναι.

Τὰ σχετικὰ τεμάχια τῶν δοκῶν τούτων προσαρμοσθέντα καταλλήλως ἐκρεμάσθησαν ἐκ σιδηρῶν δοκῶν, διὰ ζωστήρων διερχομένων δι' αὐτῶν τῶν μαρμαρίνων δοκῶν. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις τῶν δοκῶν ἐξησφάλισεν ὁλοσχερῶς τὴν στερεότητα τοῦ ὅλου μνημείου, ἀπ' ἐτέρου οὐδεμίαν βλάβην ἐπέφερον εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ, καθόσον αἱ μεγάλαι σιδηραὶ δοκοὶ οὐδὲ διακρίνονται.

Ἐκ τῆς ἐξ Ἐλευσινίου λίθου ζωοφόρου τοῦ θριγκοῦ πέντε μόνον τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν. Τὰ ὑπάρχοντα ὁμως συγκολληθέντα καταλλήλως ἐθέσαμεν μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἀκριβείας εἰς τὰς ἀρχικὰς αὐτῶν θέσεις, ὁδηγούμενοι εἰς τοῦτο ἐκ τῶν σχετικῶν συνδέσμων καὶ γόμφων, ὧν αἱ θέσεις σαφέστατα ἐνδείκνυνται. Ἐπίσης ἐτοποθετήθησαν καταλλήλως τὰ ὀπισθεν τῆς ζωοφόρου τεμάχια τοῦ διαζώματος ἅτινα ἀκολουθοῦσι τὸν ρυθμὸν καὶ τὰς γλυφὰς τῶν δοκῶν τῆς ὀροφῆς. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπερκειμένου γείσου πάντα τὰ τεμάχια ἀνευρέθησαν ἐξαίρεσις τμήματος μήκους 0,90 ὅπερ καὶ ἀνεπληρώθη. Ἐπίσης ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις πάντα τὰ φατνώματα, ἐξαίρεσις ἐνὸς μὴ ἀνευρεθέντος ὅπερ καὶ ἀντικατεστάθη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης ὀροφῆς. Τὰ πλείστα τῶν φατνωμάτων ἀπαρτίζονται ἐκ διαφόρων τεμαχίων ἀνευρεθέντων ἐντὸς τῶν διαφόρων σωρῶν τῶν μαρμάρων, ἂν μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀπαρτίζεται ἐξ ὀκτῶ τεμαχίων ἄριστα προσαρμοσθέντων.

Ἐκ τῶν τυμπάνων τοῦ ἀετώματος ἀνευρέθησαν καὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰς θέσεις τῶν ὁ μεσαῖος λίθος καὶ ὁ δεξιὰ αὐτοῦ πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς μορφῆς τοῦ ἀετώματος ἐτέθη ἓν νέον



μάρμαρον δεξιὰ καὶ ἑτερον ἀριστερὰ τῇ ἐπινεύσει τοῦ κ. Γενικοῦ ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων.

Πάντα τὰ νέα τεμάχια κατεργάσθησαν τελείως ἐξαίρεσι τῶν ἐπὶ τῶν κυματιῶν γλυφῶν, ἐπίσης δὲ ἐχρωματίσθησαν καταλλήλως διὰ διαλύσεως σιδήρου ὥστε νὰ μὴ προσπίπτωσιν κακῶς ἐκ πρώτης ὄψεως εἰς τὸν θεατὴν.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ περὶ τῆς ἐκτελεσθείσης ἐργασίας.

Κατὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης παρατηρήσαμεν α') ὅτι ἐπὶ διασωθέντος μέχρι τοῦδε τμήματος τῆς ὀροφῆς ὑπῆρχεν ὀπαῖον διήκον μέχρι τῆς στέγης. Τὸ ὀπαῖον τοῦτο εὐρίσκεται ἀριστερὰ τῆς θύρας τοῦ Ἐρεχθείου παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ σηκοῦ καὶ ἄνωθεν τῶν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ Ἐρεχθείου ὀπῶν δι' ὧν βλέπομεν τὰ σημεῖα τῆς Τριαιῆς ἐν τῷ βράχῳ, καὶ κατέχει τὴν θέσιν τῶν δύο τελευταίων φατνωμάτων τοῦ διακένου τῆς ὀροφῆς τοῦ σχηματιζομένου μεταξύ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας δοκοῦ. Τὸ ὀπαῖον ἔχει πλάτος 0,87 τοῦ μέτρου καὶ μήκος 0,97 περιβάλλεται δὲ διὰ μαρμαρίνου περιθωρίου ἔχοντος τὸ πᾶρος τῶν φατνωμάτων. Ἐκ τοῦ περιθωρίου τούτου εὐρίθηναν ἐπὶ τόπου δύο πλευραί. Τὸ μεταξύ τῆς ὀροφῆς καὶ στέγης κενὸν περιεφράσσεται διὰ τεσσάρων μαρμαρίνων ὀρθοστατῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνευρέθησαν δύο ἐντὸς τῶν χωμάτων τῶν σισωρευμένων ἐπὶ τοῦ διασωθέντος τμήματος τῆς ὀροφῆς. Οἱ ὀρθοστάται οὗτοι τοποθετηθέντες εἰς τὰς ἐνδειγμένους αὐτῶν θέσεις δεικνύουσι πασιφανῶς ὅτι τὸ ὀπαῖον τοῦτο ἐξικνεῖτο μέχρι τῆς στέγης, τὴν κλίσιν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦσιν· αὐτὰ ἄνω ἐπιφάνειαι τῶν ὀρθοστατῶν καὶ ὅτι ἐπομένως τὸ ὀπαῖον ἦτο ἀσκιπές. β') Ὅτι ἐκτὸς τοῦ ἀνωφλίου τῆς θύρας τοῦ Ἐρεχθείου ὅπερ ὡς γνωστὸν ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀντικατεστάθη ἡ μεσαία δοκὸς τῆς ὀροφῆς. (ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ κέντρον τῆς θύρας) ὡς ἐπίσης καὶ τινὰ τῶν μεσαίων γείσων τοῦ θριγκοῦ, ἐνῶ τὸ ἐπιστύλιον ἐφ' οὗ ἰδράζονται ἡ ἀντικατασταθείσα δοκὸς ὡς καὶ τὰ ὑπερκείμενα γείσα, εἶναι ἐκ τῶν ἀρχικῶς κατασκευασθέντων. Ταῦτα πασιφανῶς ἐνδείκνυνται ἐκ τῆς τέχνης τῆς κατεργασίας, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν τῇ τροποποιήσει τῆς δυσμικῆς προσόψεως τοῦ Ἐρεχθείου οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεκαίνισαν



καὶ τὴν διὰ πρώτην ἰσως φοράν καταπεσοῦσαν βορείαν πρόστασιν.

Κατὰ δὲ τὸ τρέχον ἔτος θέλει συμπληρωθῇ ἡ ἀρξαμένη ἡδὴ ἀναστήλωσις τῆς δυσμικῆς προσόψεως, τῆς ὁποίας εὐτυχῶς ἀρκετὰ τεμάχια σώζονται ἐξαιρέσει ἐνὸς ἡμικιονίου καὶ ἐνὸς ἐπιστυλίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1904

Ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων Νομομηχανικός  
Ν. Μ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ

## ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ Τῇ ΣΤΟᾷ ΤΟΥ ΑΤΤΑΛΟΥ

Κατὰ τὸ ληξάν ἔτος ἐγένετο ἡ ἐξασφάλισις τῶν σωζομένων τοίχων τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου διὰ τῆς κατεδαφίσεως τοῦ ἐτοιμορρόπου μέρους τοῦ πρὸς βορρᾶν τοίχου, καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως αὐτοῦ διὰ τῶν ἰδίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑλικῶν, ἐνῷ ἀφ' ἐτέρου πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ ἀνυψώθησαν ἐν εἰδει ἀντηρίδων δύο ἐγκάρσιοι τοῖχοι τῶν δωματίων.

Οἱ τοῖχοι οὗτοι κατεσκευάσθησαν ἐκ λίθων Πειραιῶς, ἰσοδομικοῦ συστήματος, δοθέντος εἰς ἕκαστον δόμον τοῦ ὕψους τοῦ σχετικοῦ δόμου τῆς προσόψεως.

Ἡ ὀλικὴ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς δρ. 9413.20 ἐν ᾗ συμπεριλαμβάνεται ἡ γενομένη δαπάνη πρὸς ἐγκαθάρσιν δύο δωματίων, καὶ τῆς προμηθείας ξυλείας διὰ τὰ ἱκρία, ξυλείας χρησιμοπονηθείσης μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ κατασκευαζόμενον Μουσεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1904

Ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων Νομομηχανικός  
Ν. Μ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ

## ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Π. ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ὁ ὑπολογαγός κ. Κ. Μαζαράκης ἐπεράτωσε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν ἐκπόνησιν τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Κορίνθου, ἀλλ' ἡ μικρὰ ἀνάσκαφὴ πρὸς πληρεστίαν ἀποκάλυψιν τῶν σωζομένων λειψάνων τῶν τειχῶν καὶ τῶν εἰς Λίχαιον ἀγουσῶν ὁδῶν, ἦν ἀπεφάσις κατ' ἐμὴν πρότασιν ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, δὲν ἐξετελείσθῃ ἐφέτος. Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔαρ ἐλπίζω, ὅτι ἡ εἰρημένη ἀνάσκαφὴ θὰ ἐκτελεσθῇ, κατόπιν δὲ ὁ κ. Μαζαράκης μεταβαίνων ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς Κόρινθον θὰ προσθέσῃ εἰς τὸν ἤδη συντεταγμένον χάρτην τὰ ἀποκαλυφθησόμενα ἱχνη τῶν ἀρχαίων κτισμάτων.

Τῇ 31 Ἰανουαρίου 1904

Α. Ν. ΣΚΙΑΣ

# ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευεργέται τῆς Ἑταιρείας . . . . .	Σελ. 3
Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας . . . . .	» 4
Ἐπιτίμητοι Ἑταῖροι . . . . .	» 5
Τακτικοὶ Ἑταῖροι . . . . .	» 6
Ἐκθέσεις τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας . . . . .	» 9
Ἀνασκαφαὶ ἐν Σάμῳ . . . . .	» 10
» ἐν Κρήτῃ . . . . .	» 11
» ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου . . . . .	» 12, 33
» ἐν Σουνίῳ . . . . .	» 13
» ἐν Ἰοθμίᾳ . . . . .	» 14
» ἐν Θεσσαλίᾳ . . . . .	» 17
» ἐν Μυκῆναις . . . . .	» 18, 36
» ἐν Εὐβοίᾳ . . . . .	» 18, 36
» ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ὀρχομενῷ . . . . .	» 18, 40
» ἐν Θέρμῳ . . . . .	» 19, 41
» ἐν Ἐπιδαύρῳ . . . . .	» 20, 59
» ἐν Λυκασούρᾳ . . . . .	» 22, 49
» ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους . . . . .	» 22, 50
» ἐν Νάξῳ . . . . .	» 23, 52
Ἔργασίαι πρὸς ἀναστήλησιν τοῦ Λέοντος τῆς Χαιρωνείας . . . . .	» 24
» » ὑποστήριξιν τοῦ Παρθενῶνος . . . . .	» 25
» » ἀνέγερσιν τοῦ Ἑρεχθείου . . . . .	» 25, 59
» » ὑποστήριξιν τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου . . . . .	» 25, 62
» » συμπλήρωσιν τοῦ τείχους τοῦ Ὀλυμπίου . . . . .	» 25
» » ἀνέγερσιν τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος . . . . .	» 25
Οἰκοδομὴ Μουσείων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις . . . . .	» 25, 58
Συνδρομὴ εἰς ὑποστήριξιν τοῦ Ναοῦ τοῦ Ὁσίου Λουκά . . . . .	» 26
Ἔργασίαι τοπογραφικαὶ ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Μυκῆναις . . . . .	» 26, 63
Ἀποστολὴ διδασκτῶρων εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς Ἀρχαιολογίας . . . . .	» 26
Συνελεύσεις Ἑταίρων . . . . .	» 27
Ἐκθέσεις τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς . . . . .	» 28
Ἐκθέσεις περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἑταιρείας . . . . .	» 31 - 63

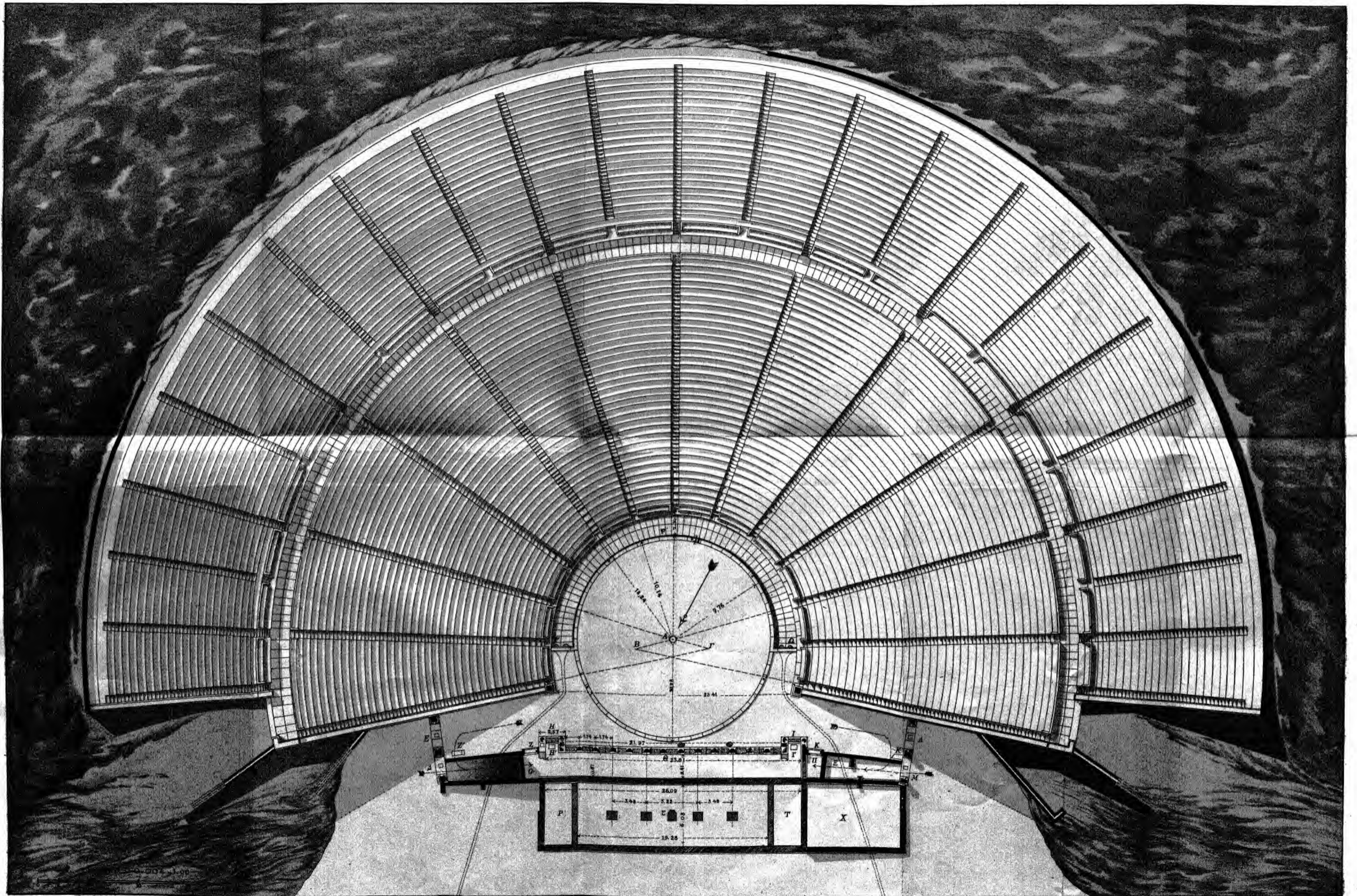
## Προσάρτημα πρακτικῶν

Ἀπολογισμὸς τῶν εἰσδῶν καὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1903 .	Σελ. II
Ἀναλυτικὸς ἀπολογισμὸς τῶν εἰσδῶν .	» IV
» » τῶν ἐξόδων .	» V
Εἰδικὸς ἀπολογισμὸς τοῦ Λαχείου .	» XVI
Κίνησις τοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἔτος 1903 .	» XVII
Ἀνάλυσις τῆς μερίδος « Ἐσοδα καὶ Ἐξοδα » .	» XVIII
Γενικὸς ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1903 .	» XX
Γενικὴ ληψοδοσία τοῦ ἔτους 1903 .	» XXI
Ἀνάλυσις τῶν Γενικῶν λογαριασμῶν .	» XXIV
Πίναξ ἐμφαινὺν τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1903 .	» XXVII



ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

ΠΙΝ. Α'







ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ  
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ  
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

---

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ  
ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903  
ΜΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

# ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

Προϋπολογ.		Είδος εσόδων	Προϋπολογισθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπραχθέντα	
Κεφ.	Αρ.				Επί πλέον	Επί ελαττων
Α.	1	Εισφοραί . . . . . Δρ.	3,500	2,825	—	675
	2	Τόκοι και μερίσματα . . . . . »	13,420	15,996 85	2,576 85	—
	3	Εσοδα εξ ακινήτων κτημάτων . . . . . »	450	468	18	—
	4	Εσοδα εκ δημοσιευμάτων . . . . . »	4,200	4,373 75	173 75	—
	5	Εσοδα κυκλοσιμίων χρήσεων . . . . . »	260	1,348 80	1,088 80	—
	6	Εσοδα διάφορα . . . . . »	550	—	—	550
	7	Εσοδα εκ του Λαχείου . . . . . »	328,680	330,245 10	1,565 10	—
		» . . . . . » απόδο- πτα και εξ ακυρώσ. ένταλμάτων . . . . . »	6,000	7,900 65	1,900 65	—
		Δρ.	357,060	363,158 15	7,323 15	1,225

Εν Αθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ο Ταμίας  
Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Λογιστής κ. α. α.  
ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Έθεωρήθη  
Εν Αθήναις αύθημερόν

Ο Έπόπτης  
Α. ΠΡΕΚΑΣ

# ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1903

Προϋπολογισμὸς		Εἶδος ἐξόδων	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθεῖσαι πληρωμαί	Ἐπὶ πλέον	Ἐπὶ ἑλαττον
Κεφ.	Ἀρ.		Δ ι α φ ο ρ ᾶ			
Α	1	Προσωπικόν				
	2	Μισθοὶ τοῦ προσώπ. τῶν γραφείων	12,360 —	12,210 —		150 —
Β	1	Γραφεῖα, διαχείρ. καὶ Βιβλιοθήκη				
	2	Ἔξοδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως	4,080 —	4,013 20		66 80
Γ	1	Βιβλιοθήκη	10,240 —	8,412 50		2,127 50
	2	Ἀνασκαφ. ἔργα καὶ δημοσιεύματα				
Δ	1	Ἀνασκαφαὶ καὶ συντήρησις ἀρχαίων μνημείων	228,146 —	221,570 79		6,575 24
	2	Ἀνασκαφ. καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθήναις	80,000 —	55,217 25		24,782 75
Ε	3	Δημοσιεύματα	14,500 —	14,364 15		135 85
		Συντάξεις ὑπαλλήλων τῆς Ἐταιρ.	960 —	960 —		
ΣΤ		Ἐκτακτοὶ δαπάναι καὶ διάφ. ἔξοδα	6,500 —	6,319 20		180 80
		Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων	7,186 25	7,186 25		
Ζ		Συνδρομὴ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων	27 850 —	26,853 75		996 25
			427,762 25	386,342 19		41,420 06

## ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Ἐχορηγήθησαν ἐν ὅλῳ πιστώσεις	Δρ.	427,762.25
Ἐνετάλησαν πληρωμαί	»	386,342.19
Ἀδιάθετοι πιστώσεις	Δρ.	41,420.06

Ἐκ τούτων θέλουσι διατεθῇ δρ. 35,423.56 ἐντὸς τοῦ ἑξαμήνου ἔτους πρὸς πληρωμὴν ἑξόδων τοῦ ἔτους 1903 εἰς βάρος τῶν ὁποίων καταλογίσθησαν, καὶ ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν ἐνετάλη διαρκούντος τοῦ 1903 ἕνεκα τοῦ ἀνεκκαθαρίστου τῶν σχετικῶν λ/σμῶν (δρα παθητικῶν τῆς Ἐταιρίας ἐν τῷ γενικῷ ἱσολογισμῷ 31 Δεκεμβρίου 1903 «Πιστωταὶ Διάφοροι»).

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας  
Γ. ΚΑΘΗΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθεωρήθη  
Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν

Ὁ Λογιστὴς καὶ α. α.  
Π. ΚΑΡΑΪΑΚΟΣ

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς  
Α. ΠΡΕΚΑΣ



# ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

## ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

#### Άρθρον 1

#### ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Εισπραχθέντα : ἐξ εἰσφορῶν ἑταίρων κλπ. .... Δρ. 2.825.— Δρ. 2,825.—

#### Άρθρον 2

#### ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Εισπραχθέντα :

Απὸ μέρισμα 56 μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.....	Δρ.	9,520.—	
» τόκους 700 Ὁμολογ. Ἑθν. Δανείου Ἑνοποιήσεως ..	»	3,500.—	
» τόκους ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπεζῇ Σκουζέ διὰ τὴν Α' ἱεραμηνίαν τοῦ 1903.....	»	1,637.80	
» τόκους ἐξ ὀφειλῆς Π. Γιαννακοῦλου.....	»	1,339.05	» 15,996.85

#### Άρθρον 3

#### ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

Εισπραχθέντα :

Απὸ ἐνοίκιον τῆς ἐν Κηφισῷ οἰκίας τῆς Ἑταιρείας..	Δρ.	300.—	
» ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἐλευσίνῃ οἰκίας τῆς Ἑταιρείας ..	»	18.—	
» ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἑλαιετριφείῳ οἰκίας τῆς Ἑταιρ.	»	150.—	Δρ. 468.—

#### Άρθρον 4

#### ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Εισπραχθέντα :

Απὸ ἀντίτιμον πωλουμένων τευχῶν τῆς Ἀρχ. Ἑφημ.	Δρ.	3,383.75	
» ἀντίτιμον πωλουμένων σωματίων τῶν ἑρημάτων τῶν Ἀντικυθέρων .....	»	220.—	
» ἀντίτιμον πωλουμένων σωματίων τοῦ Ἑδριτηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑφημερίδος.....	»	690.—	
» ἀντίτιμον πωλουμ. τευχ. τῶν πρακτ. τῆς Ἑταιρ.	»	50.—	
» ἀντίτιμον πωλ. σωματ. τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ..	»	30.—	Δρ. 4,373.75

#### Άρθρον 5

#### ΕΣΟΔΑ ΚΕΚΑΒΙΣΜΕΝΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ

Εισπραχθέντα : διὰ τόκους β' ἱεραμηνίας τοῦ 1902 ἐκ  
τῆς Τραπεζῆς Γ. Π. Σκουζέ ..... Δρ. 1,348.80 Δρ. 1,348.80  
Τὸ ὅλον..... » 25,012.40

#### Άρθρον 6

#### ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

Εισπραχθέντων :

Ἐκ τοῦ Λαχείου .....	Δρ.	330,245.40	
Ἐξ ἀποσπέντων ἐγγρ. Λαχ. καὶ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων ..	»	7,900.65	Δρ. 338,145.75
			» 363,158.15

# ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α,

### Προσωπικὸν

#### Ἄρθρον 1.

#### Μισθοὶ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Γραφείων

Δαπανηθέντα ..... Δρ. 12,210.— Δρ. 12,210.—

#### Ἄρθρον 2.

#### Μισθοὶ τοῦ Προσωπικοῦ ἐπὶ τῶν Αρχαιοτήτων

Δαπανηθέντα ..... Δρ. 29,535.10

Ὅσα ἀνεγράψαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ  
Διάφοροι πρὸς χρεῖσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου. » 2,430.—  
31,965.10 Δρ. 31,965.10

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

### Γραφεῖα, Διαχειρίσεις καὶ Βιβλιοθήκη

#### Ἄρθρον 1.

#### ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ

Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν χάρτου, λογιστικῶν βιβλίων  
πρωτοκόλλου καὶ γραφικῆς ὕλης ..... Δρ. 1,006.80  
Εἰς ἀγορὰν ἐνὸς φακοῦ διὰ τὰ Ταμεία ..... » 8.—  
Εἰς ὑδροχρωματισμὸν καὶ ἀπολύμανσιν ..... » 26.—  
Εἰς ἀγορὰν δύο ἱταζέρων ..... » 150.—  
Εἰς κατανάλωσιν ποτίμου ὕδατος 1902-1903 ... » 160.—  
Εἰς τηλεφωνικὰ τέλη ..... » 125.—  
Εἰς καθαρισμὸν θερμαστῶν καὶ τσαγγίων ..... » 96.—  
Εἰς θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν ..... » 385.20  
Εἰς διάφορα ἐξόδα Γραφείων ..... » 616.20  
Εἰς ἐπιμελήρησιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητι-  
κοῦ Συμβουλίου ..... » 1,440.—  
Δρ. 4,013.20

Ὅσα ἐνεγράψαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ  
Διάφοροι πρὸς χρεῖσιν τοῦ Κεφαλαίου τούτου  
διὰ γραφικὰ κλπ. ἐξόδα τῶν Γραφείων τῆς Ἱ.Ταί-  
ρίας ..... » 1,055.40 Δρ. 5,068.60

#### Ἄρθρον 2.

#### ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν βιβλίων, γραφικῆς ὕλης, καὶ  
δετικά βιβλίων ..... Δρ. 4,118.05  
Εἰς μισθοδοσίαν τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Βιβλιοθήκης ..... » 1,800.—  
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Βιβλιοφύλακος ..... » 1,440.—  
Εἰς συνδρομὴν Ἑφημερίδος Διεθνoῦς νομισμ.  
ἀρχαιολογίας ..... » 728.65  
Εἰς ἀγορὰν ὑποματῶν καὶ κατασκευὴν ἐλαφίων ..... » 25.80  
Δρ. 8,112.50

Ὅσα ἐνεγράψαν εἰς Πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστω-  
ταὶ Διάφοροι πρὸς χρεῖσιν τοῦ Κεφαλαίου τούτου » 220.80 Δρ. 8,333.30

# ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

## Ἀνασκαφικὰ ἔργα καὶ δημοσιεύματα

### Ἄρθρον 1

#### ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

##### Ἀνασκαφαὶ Ἀμφιαρείου :

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	8,490.50	
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλ. καὶ ὁδοιπορ. τοῦ Ἐφθρου Β. Λεονάρδου . . . . .	"	875.35	
Εἰς γραφικὴν ὕλην . . . . .	"	120.75	
Εἰς μισθὸν Ν. Ἰάπτου διαχειριστοῦ . . . . .	"	402.—	
Εἰς ὁδοιπορικὰ καὶ ἀγῶγια τοῦ αὐτοῦ . . . . .	"	30.30	
Εἰς ἀγορὰν καὶ ἐπισκ. ἐργαλείων καὶ ἀξίαν κιθωτίων . . . . .	"	152.50	
Εἰς " διαφόρων ὀλικῶν . . . . .	"	124.40	
Εἰς ἀμαξογῶγια καὶ ἀποζημίωσιν τριῶν Ἐφθρων . . . . .	"	86.55	Δρ. 10.262.35
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος " Πιστωταὶ Διάφοροι πρὸς χρεῶσιν τῶν ἀνασκαφῶν Ἀμφιαρείου . . . . .	"	145.05	
	Δρ.		10,407.40

##### Ἀνασκαφαὶ Σούνιου :

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	1,468.10	
Εἰς ἀγορὰν καὶ μεταφορικὰ ὀλικῶν . . . . .	"	196.50	
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἐφθρου Β. Στάη καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ . . . . .	"	214.20	
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστάτου Μανθοπούλου . . . . .	"	8.40	Δρ. 1,887.20

##### Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἰσθμῷ :

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	544.20	
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλ. τοῦ Ἐφθρου Στάη καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ . . . . .	"	402.20	
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλῶν καὶ ἰνοίκιον διωματίου . . . . .	"	43.90	
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστάτου Κλαυδιανοῦ . . . . .	"	11.—	Δρ. 671.30

##### Ἀνασκαφαὶ Δημητίου Θεσσαλλίας :

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	1,092.05	
Εἰς μισθὸν ἐπιστάτου Χ. Κτενᾶ . . . . .	"	367.85	
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἐφθρου Χ. Τσουντα . . . . .	"	339.85	Δρ. 2,760.65

Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος " Πιστωταὶ Διάφοροι πρὸς χρεῶσιν τῶν ἀνασκαφῶν Δημητίου . . . . .	"	688.55	
	Δρ.		3,889.20

##### Ἀνασκαφαὶ Μυκηνῶν :

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	1,689.10	
Εἰς μισθὸν τοῦ ἐπιτηρητοῦ Χ. Κτενᾶ . . . . .	"	410.65	
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐφθρου Χ. Τσουντα . . . . .	"	40.15	
Εἰς ὅμοια τοῦ ἐπιτηρητοῦ Χ. Κτενᾶ . . . . .	"	21.15	
Εἰς προμήθειαν 10 ζεμπιλῶν, γραφικῆς ὕλης καὶ ἄλλων ὀλικῶν . . . . .	"	54.20	Δρ. 2,215.25

##### Ἀνασκαφαὶ ἐν Εὐβοῇ :

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	589.40	
Εἰς Γ. Δερβένην διαχειριστὴν δι' ἐπιμίσθιον τοῦ . . . . .	"	54.10	
Εἰς ἀγορὰν 10 κασμάδων . . . . .	"	90.70	
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστατῶν καὶ ἀρχιεργ. Καούστου . . . . .	"	96.25	
Εἰς μεταφορὰν . . . . .	Δρ.	830.45	Δρ. 18,570.35

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	830.45	Δρ.	18,570.35
Εἰς ἀποζημίωσιν Γ. Παπαδασιλίου, συμβούλου, καὶ ὁδοπορικὰ αὐτοῦ	υ	239.90	Δρ.	1,070.35
<i>Ἀνασκαφαὶ ἐν Χαιρώνειᾳ :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	4,111.40		
Εἰς ἀγορὰν ζυμπιλίων, φυλείας καὶ δοχείων διὰ τὰ εὐρήματα	υ	106.—		
Εἰς ὁδοπορικὰ τοῦ Ἐφόρου Χ. Τσουντα	υ	135.95		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Γ. Σωτηριάδου καὶ ὁδοπορικὰ αὐτοῦ	υ	528.55		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβ. μεταδόντος πρὸς θεώρησιν τῶν ἐργασιῶν	υ	24.—	Δρ.	4,905.90
<i>Ἀνασκαφαὶ ἐν Αἰτωλίᾳ :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	4,029.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου κ. Γ. Σωτηριάδου κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων	υ	297 —		
Εἰς ὁδοπορικὰ τοῦ αὐτοῦ	υ	136.55		
Εἰς ὁδοπορικὰ τοῦ ἀρχιεργάτου Μάνου	υ	57 30		
Εἰς ἀξίαν διαφόρων ὀλικῶν	υ	143.20	Δρ.	4,663.05
<i>Ἀνασκαφαὶ Ἐπιδαύρου :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, κτιστῶν καὶ ξυλουργῶν	Δρ.	9,158.75		
Εἰς μισθὸν Ν. Ἰωαννίτου, βοηθοῦ τοῦ Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου	υ	1,200.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἰδίου	υ	970.—		
Εἰς χορήγημα πρὸς συντήρησιν τῶν Συλλογῶν. ἱσοδ. τῶν φυλακείων καὶ γραφικὴν ὀλην	υ	360.—		
Εἰς ἀγορὰν 200 ζυμπιλίων, πτύων, λουστῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ὀλικῶν	υ	694.10		
Εἰς ὁδοπορικὰ Ν. Ἰωαννίτου καὶ ἀρχιεργ. Ἐλ. Καμπάνη	υ	114.45		
Εἰς ὁδοπορικὰ διαφόρων ἐργατῶν καὶ κτιστῶν	υ	226.25		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἀρχιεργάτου Ἐλ. Καμπάνη	υ	800.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἰδίου	υ	170.—		
Εἰς ὁδοπορικὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποζημίωσιν αὐτοῦ κατὰ τὸν Νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, μεταδόντος ἐξάκις πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφῶν	υ	477.10		
Εἰς ὁδοπορικὰ καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Ἀ. Λυκάκη	υ	112.40		
Εἰς ἀγορὰν κλίνης καὶ στρωμνῆς διὰ τὸν ξενώνα τῆς Ἐπιδαύρου καὶ ἀγορὰν ἐπιστραπέζων σκευῶν καὶ ἐπιπλυν.	υ	158.95		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων σιδηρικῶν	υ	96.95		
Εἰς ἐπισκευὴν κασμάδων καὶ ἐργαλείων	υ	108.60		
Εἰς μεταφορικὰ διαφόρων ὀλικῶν	υ	15.90		
Εἰς ἀγορὰν χαρτοῦ σχεδιάσματος καὶ βιβλίου καταχωρήσεως ὀλικῶν	υ	44.25	Δρ.	14,707.70
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διαφοροὶ» πρὸς χρέωσιν τῶν ἀνασκαφ. Ἐπιδαύρου				Δρ. 890.55
				Δρ. 15,598.25
<i>Ἀνασκαφαὶ Λυκοσοφείας :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια καὶ ὁδοπορ. ἐργατῶν	Δρ.	1,392.20		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὁδοπορ. Ἐφόρου Κουρουνιώτου	υ	386.35		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	1,778.55	Δρ.	44,807.90

Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	1,778 55	Δρ.	44,807.90
Εἰς ὕλικά, ἤτοι ξυμπίλια κλπ. . . . .	"	147.40		
Εἰς ἐνοίκιον οἰκίας . . . . .	"	75.—	Δρ.	2,000.65
<i>Ἀνασκαφαὶ ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	1,370.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἐφόρου Κουρουνηίου . . . . .	"	141.65	Δρ.	1,512.15
<i>Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὰς νήσους ( ἐν Νάξῳ ) :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	163.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν κ. Κλ. . . . .				
Στεφάνου καὶ ὁδοιπορικά αὐτοῦ . . . . .	"	135.50		
Εἰς ἀμαξαγωγία καὶ μεταφορικά . . . . .	"	112.—		
Εἰς ἐνοίκιον οἰκημάτων διὰ τὰ ἄρματα . . . . .	"	30.—		
Εἰς ἀξίαν φυλίων κιβωτίων . . . . .	"	7.50	Δρ.	498.—
<i>Ἀνασκαφαὶ ἐν Σάμῳ :</i>				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν . . . . .	Δρ.	9,669.85		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ				
Συμβουλίου κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλ-				
λήλων καὶ ὁδοιπορικά . . . . .	"	511.51		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὑλικῶν . . . . .	"	174.60		
Εἰς ἔξοδα τῆς χρήσεως 1902 . . . . .	"	275.85		
Εἰς ἡμεραργίας ἀρχιεργάτου Μώτου . . . . .	"	27.50		
Εἰς ὁδοιπορικά ἑνὸς ἔργατου . . . . .	"	22.90		
Εἰς τηλεγραφήματα . . . . .	"	6.25	Δρ.	10,688.46
*Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσης τῆς μερίδος «Πιστωταὶ				
Διόφοροι» πρὸς χρεῖσιν τῶν ἀνασκαφῶν Σάμου . . . . .			Δρ.	36.50
			Δρ.	10,724.96
<i>Δαπάναι δι' ἀνασκαφὰς ἐν Κρήτῃ :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Χ. Τσοῦντα				
κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ				
ὁδοιπορικά αὐτοῦ . . . . .			Δρ.	970.65
<i>Στερέωσις τοῦ Παρθενώνος :</i>				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν διὰ τὴν καταδά-				
ψιν τῶν ἱερειωμάτων καὶ μεταφορικά ξυλείας . . . . .	Δρ.	1,356.55		
Εἰς ἀγορὰν χρωμάτων . . . . .	"	33.20	Δρ.	1,389.75
<i>Ἀνέγερσις καὶ ὑποστήριξις τοῦ Ἐρεχθεῖον :</i>				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν, λιθοξόνων καὶ				
φυλοργῶν . . . . .	Δρ.	17,034.40		
Εἰς Ἑταιρίαν Marmor Lim. δι' ἀξίαν διαφό-				
ρων μαρμάρων . . . . .	"	1,742.60		
Εἰς ἀγορὰν τσιμεντῶν . . . . .	"	311.50		
Εἰς ἀγορὰν μολύβδ., γαλκ., τρυπανίων καὶ στάθμης . . . . .	"	479.40		
Εἰς ἀγορὰν ὑδραύματος διαφανοῦς . . . . .	"	122.80		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν γαλβανισμένων . . . . .	"	228.55		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν ράβδων . . . . .	"	1,247.05		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν πλακῶν . . . . .	"	1,755 —		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν δοκῶν . . . . .	"	1,212.—		
Εἰς ἀγορὰν 14 βαρελλίων τσιμέντου . . . . .	"	366.50		
Εἰς ἀγορὰν παλαιομολύβδου, σχοινίων, γύψου, πισ-				
σοχάρτου, ἐλαίου κλπ. . . . .	"	612.80		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας . . . . .	"	362.10		
Εἰς ἀγορὰν λιθοκόλλας . . . . .	"	300.75		
Εἰς μεταφορὰν . . . . .	Δρ.	25,775.45	Δρ.	61,904.06



Εκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	25,775.45	Δρ.	61,904.06
Εἰς σιδηρουργικὴν ἐργασίαν . . . . .	"	425.—		
Εἰς ἀμαξαγωγία Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου . . . . .	"	333.—		
Εἰς διάφορα ἀμαξαγωγία καὶ ὁδοπορικά . . . . .	"	99.—		
Εἰς μισθοδοσίαν ἀρχιτεράτου Κ. Καμπάνη . . . . .	"	1,080.—		
Εἰς ὁμοίαν " Ἐλ. Καμπάνη . . . . .	"	400.—		
Εἰς " Ν. Ἰωαννίτου βοηθοῦ Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου . . . . .	"	400.—		
Εἰς μισθοδοσίαν Γ. Βιτσάρη ἐπιστάτου . . . . .	"	859.10		
Εἰς ἔξοδα παραλαβῆς 11 βαρελίων τσιμέντου Ἀγ- γλικοῦ, μεταφορικά μαρμάρων καὶ ἐνὸς κιβω- τίου λιθοκόλλας . . . . .	"	141.65		
Εἰς ἔξοδα μεταφορᾶς σιδηρῶν βάρδων ἐκ Ζυρίχης διὰ Τεργέστης καὶ Πειραιῶς εἰς Ἀκρόπολιν . . . . .	"	336.30	Δρ.	29,849.50
"Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν Ἐρεχθείου			Δρ.	372.55
			Δρ.	30,222.05

*Στερήσεις τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου :*

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν καὶ λιθοφῶν . . . . .	Δρ.	3,847.40		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας, παλαιομολῶδου, πωρίνων λίθων, ἀλύσας, λίθων Πειραικῶν, πορσελάνης, ζεμπιλίων, σιδηρικῶν ἐργασιῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν . . . . .	"	4,401.95		
Εἰς κατασκευὴν ἀντηρίδων . . . . .	"	535.45		
Εἰς ἀποκομιδὴν γυμμάτων . . . . .	"	190.—		
Εἰς μεταφορικά ξυλείας καὶ διάφορα ἔξοδα . . . . .	"	31.40		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἀρχιτεράτου Ἐλ. Καμπάνη . . . . .	"	400.—	Δρ.	9,406.20
"Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου			Δρ.	7.—
			Δρ.	9,413.20

*Δαπάναι διὰ τὸ τεῖχος τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπείου :*

Δαπανηθέντα, εἰς ἐργολάβον Θ. Βουτσαρᾶν διὰ τὴν ἐπ' αὐ- τοῦ ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν πρὸς τοποθέτησιν σαρ- μάτων ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ περιβόλου τοῦ Ναοῦ . . . . .	Δρ.	11,926.50		
Εἰς ἀγορὰν χρωμάτων . . . . .	"	39.—	Δρ.	11,965.50
<i>Ἀνασκαφαὶ καὶ ἀναστήσεις τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ τοῦ Ἀπολλωνῆος :</i>				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν . . . . .	Δρ.	7,109.40		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ν. Ἰωαννίτου . . . . .	"	1,530.—		
Εἰς μισθὸς τοῦ ἱδίου . . . . .	"	1,000.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁδοπορικά αὐτοῦ δις μεταδύντος εἰς Φιγαλίαν πρὸς θεώρησιν τῶν ἐργασιῶν . . . . .	"	224.20		
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων . . . . .	"	57.50		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων σιδηρικῶν . . . . .	"	58.75		
Εἰς ἀγορὰν σχαίνιου . . . . .	"	44.25		
Εἰς γραφικὴν ἰχθυογραφικὴν καὶ ζωγραφικὴν Ὀλην . . . . .	"	24.70		
Εἰς μεταφορικά ὑλικῶν . . . . .	"	254.10		
Εἰς ἀγορὰν διχαγγίστρων . . . . .	"	15.50		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας, τσιμεντοῦ, λωστῶν, ἔμμου, πατάλων κλπ. . . . .	"	818.10		
Εἰς ἀγορὰν καλαμοσιδήρου . . . . .	"	77.35		
Εἰς ἀγορὰν ἀσβέστου καὶ τσιμέντου . . . . .	"	346.79		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας καὶ πορσελάνης . . . . .	"	700.10		
Εἰς μεταφορὰν . . . . .	Δρ.	12,361.25	Δρ.	113,504.81

Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	12,261.25	Δρ.	113,504.81
Εἰς ἐπισκευὴν ἐργαλείων . . . . .	»	7.15		
Εἰς χορήγημα εἰς τὸν χωροφύλακα διὰ λυχνοκατὰν . . . . .	»	58.50		
Εἰς μισθοὺς διαχειριστοῦ Μ. Καβαλιεράτου . . . . .	»	1,000.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἑλ. Καμπάνη . . . . .	»	302.—		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἰδίου . . . . .	»	800.—		
Εἰς ὁδοπορικὰ Ἰωαννίτου, Καμπάνη, Καβαλιεράτου καὶ διαφόρων ἐργατῶν καὶ λατόμου . . . . .	»	721.90	Δρ.	15,150.80
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος « Πιστωταὶ Διάφοροι » πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ . . . . .				
			Δρ.	65.—
			Δρ.	15,215.80

*Ἀναστήλωσις τοῦ Λέοντος τῆς Χαιρωνείας :*

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν καὶ μαρμαράθων . . . . .	Δρ.	21,259.85		
Εἰς ὁδοπορικὰ καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ καλλιτέχνου				
Α. Σώγου . . . . .	»	3,570.—		
Εἰς ἀγορὰν 25 κυβολίθων . . . . .	»	502.10		
Εἰς ἀγορὰν ἰδιωτικοῦ ἀγροῦ περὶ τὸν Λέοντα . . . . .	»	211.10		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἀ. Ἀγγελίδου ἐργοδηγοῦ, ὁδοπορικὰ ἰδίου καὶ ἐξοδα γραφικῆς ὕλης . . . . .	»	1,495.10		
Εἰς ἀγορὰν γύψου . . . . .	»	156.80		
Εἰς ἀγορὰν ὀλικῶν μιᾶς θύρας, κατασκευὴν ἐξ ὀλοστασίων, μιᾶς ἱταζέρας καὶ λοιπῶν ὀλικῶν . . . . .	»	156.—		
Εἰς ἀγορὰν ζευγελίων, ἀσδέστου καὶ σιδηρικῶν . . . . .	»	309.50		
Εἰς κατασκευὴν 2 ἱταζέρων καὶ μιᾶς τραπέζης . . . . .	»	56.30		
Εἰς μεταφορικὰ ἐξ Ἀθηνῶν 10 τεμαχίων μαρμάρων . . . . .	»	2,600.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ γραμματέως τοῦ Συμβουλίου καὶ ὁδοπορικὰ αὐτοῦ μεταδόντος τρεῖς εἰς Χαιρώνειαν διὰ τὰς ἐκατὶ ἐργασίας . . . . .	»	371.75		
Εἰς ἱνοίκιον οἰκίων διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ διάφορα ὀλικά . . . . .	»	555.—		
Εἰς ἀγορὰν ἀσδέστου, πεταύρων, τοιμέντου, πορσελάνης, φυλίας, μολύβδου καὶ λοιπῶν ὀλικῶν . . . . .	»	5,191.65		
Εἰς ἀμαξαγωγία Α. Σώγου εἰς Χαιρώνειαν . . . . .	»	75.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν Π. Καλούδη . . . . .	»	524.85		
Εἰς μεταφορικὰ φυλίας, ἐργαλείων καὶ ἀγκολίθων . . . . .	»	1,550.—		
Εἰς ἀγωγία καὶ ἀμαξαγωγία . . . . .	»	720.50		
Εἰς ὁδοπορικὰ διαφόρων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Χαιρώνειαν . . . . .	»	977.15		
Εἰς ἀποζημίωσιν Κ. Καμπάνη . . . . .	»	381.—		
Εἰς μισθὸν ἰδίου . . . . .	»	900.—	Δρ.	41,563.65
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος « Πιστωταὶ Διάφοροι » πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀναστήλωσεως τοῦ Λέοντος . . . . .				
			Δρ.	2,243.25
			Δρ.	43,806.90

*Οἰκοδομὴ Μουσείου ἐν Χαιρωνείᾳ :*

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν . . . . .	Δρ.	8,825.05		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὀλικῶν . . . . .	»	1,101.65		
Εἰς ἀγορὰν ἀσδέστου . . . . .	»	596.—		
Εἰς ἀγορὰν ἀργῶν λίθων καὶ πέτρας . . . . .	»	850.—		
Εἰς κατασκευὴν μιᾶς θύρας . . . . .	»	788.40		
Εἰς μεταφορικὰ ὀλικῶν . . . . .	»	578.—		
Εἰς ἱνοίκιον τριῶν οἰκίων . . . . .	»	170.—		
Εἰς μεταφορὰν . . . . .	Δρ.	12,909.10	Δρ.	172,527.51

Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	12,909.40	Δρ.	172,527.54	
Εἰς ἀγορὰν μιᾶς μύστρας . . . . .	"	150.—			
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδηγοῦ Ἀγγελίδου . . . . .	"	66.65			
Εἰς ὁμοίαν τοῦ ἀρχιεργ. Κ. Καμπάνη . . . . .	"	120.—			
Εἰς μισθὸν τοῦ ἰδίου Κ. Καμπάνη . . . . .	"	180.—			
Εἰς ἔξοδα συμβολαιογραφικὰ . . . . .	"	40.—	Δρ.	13,435.75	
"Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ				Δρ.	1,442.25
Διάφοροι πρὸς χρεῖσιν τῆς οἰκοδομῆς Μουσείου				Δρ.	14,878.—

*Συμπληρωματικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Χαλκίδι Μοσεῖον :*

Δαπανηθέντα, εἰς Γ. Νικολάου ἐργολάβον διὰ τὴν ἐπί- στρωσιν τοῦ Μουσείου Χαλκίδος. . . . .	Δρ.	1,124.70	Δρ.	1,124.70
---	-----	----------	-----	----------

*Συμπληρωματικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Θήβαις Μοσεῖον :*

Δαπανηθέντα, εἰς Σ. Βαζαῖον ἐργολάβον δι' ἐκτελεσθεῖ- σαν ἐργασίαν ὡς ὁ λογαριασμός . . . . .	Δρ.	771.—		
Δαπανηθέντα, εἰς ἴδιον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ αὐτοῦ Μουσείου . . . . .	"	659.30	Δρ.	1,430.30

*Συμπληρωματικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Μοσεῖον :*

Δαπανηθέντα, εἰς Δ. Δημητρίου δι' ἐργασίας αὐτοῦ διὰ τὴν μετασκευὴν τοῦ Βουλευτικοῦ εἰς Ἀρχαιολα- γικὸν Μοσεῖον . . . . .	Δρ.	1,230.—	Δρ.	1,230.—
---	-----	---------	-----	---------

*Δαπάναι ἐν τῷ Μοσεῖῳ Ὀλυμπίαις :*

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, μαρμαρέδων καὶ λοιπῶν . . . . .	Δρ.	3,114.40		
Εἰς ἀγορὰν γόφου καὶ πηλοῦ . . . . .	"	1,964.90		
Εἰς ἀγορὰν τοῦβλων καὶ ἀσβέστου . . . . .	"	777.65		
Εἰς " μιᾶς μηχανῆς διὰ τὴν ἀνίθρυσιν τῶν ἀγαλμάτων . . . . .	"	50.—		
Εἰς ἀγορὰν τοίγγου, σιδηρῶν βραχιόνων καὶ λοι- πῶν ὀλικῶν . . . . .	"	480.05		
Εἰς οἰκοδομὴν τοίχου τοῦ φυλακείου . . . . .	"	880.35		
Εἰς ἀγορὰν κεραμιδιῶν, ξυλείας, σιδηρικῶν καὶ λοιπῶν ὀλικῶν διὰ τὸ φυλακεῖον . . . . .	"	1,816.90		
Εἰς τοποθέτησιν τῶν κεραμιδιῶν . . . . .	"	250 —		
Εἰς φυλοφυγικὴν ἐργασίαν . . . . .	"	329.10		
Εἰς κατασκευὴν σιδηρῶν ἀγκιστρῶν . . . . .	"	30.50		
Εἰς ὁδοπορικὰ καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ καλλιτέχνου Λ. Σώχου . . . . .	"	1,544.80		
Εἰς ὁδοπορικὰ τοῦ ἑφόρου Κουρουνιώτου καὶ τοῦ Π. Καλοῦδη, καὶ μεταφορικὰ ὀλικῶν . . . . .	"	430.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν Π. Καλοῦδη . . . . .	"	628.75		
πληρωθέντα εἰς Κ. Κουρουνιώτην . . . . .	"	483.15		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Δ. Συμβου- λίου καὶ ὁδοπορικὰ αὐτοῦ . . . . .	"	73.90		
Εἰς φωτογράφησιν ἀγαλμάτων τοῦ Μουσείου ὑπὸ τοῦ ἑφόρου Κ. Κουρουνιώτου . . . . .	"	17.30		
Εἰς χρωματισμὸν βάθρου καὶ αἰθουσῶν . . . . .	"	195.—		
Εἰς ἀγορὰν 39 ὀκάδων ὀρεγάλου . . . . .	"	234.—		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων στηριγμάτων σιδηρῶν καὶ δι- ασφιδῶν ὀλικῶν . . . . .	"	304.90		
Εἰς χλοοχρωματισμὸν καὶ ὁδροχρωματισμὸν τῶν αἰθουσῶν . . . . .	"	685.10		
Εἰς ἀνέγερσιν βάθρου . . . . .	"	209.20		
Εἰς ἐνοίκιον διὰ τὸν τεχνίτην Καλοῦδη . . . . .	"	62.50		
Εἰς μεταφορικὰ μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων . . . . .	"	33.80		
Εἰς μεταφορὰν . . . . .	Δρ.	14,613.45	Δρ.	191,190.51



Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	14,613.45	Δρ.	191,190.51
Εἰς ἀγορὰν γύφου, σχοινίων, σπάγου καὶ διαφόρων ἑλλαν ὑλικῶν . . . . .	"	204.10	Δρ.	14,817.55
Εἰσφορά πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κτιρίου τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά :				
Διὰ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸ Δημόσιον Κέντρ. Ταμείον δι' εἰσφορὰν τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1908 κατὰ τὸν Νόμον ΒΔΛΘ' τῆς 28 Φεβρουαρίου 1901. . . . .	Δρ.	15,000.—	Δρ.	15,000.—
Ἀγορὰ κτημάτων πρὸς ἀνασκαφάς :				
Δαπανηθέντα, εἰς τιμήματα μιᾶς οἰκίας κατεδαφισθείσης μετὰ τοῦ περίξ οἰκοπέδου ἐντὸς τῆς πόλεως Νέων Ὑπαρῶν . . . . .	Δρ.	450.—	Δρ.	450.—
Δαπάναι διὰ τὰ εἰρημὰτα τῶν ἐν Ῥηνεῖς ἀνασκαφῶν :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια διὰ συγκόλλησιν ἀρχαίων . . . . .	Δρ.	1,648.—		
Εἰς ὑλικά διὰ καθαρισμόν τῶν εἰρημάτων . . . . .	"	173.50		
Εἰς ἐνοίκια οἰκίας . . . . .	"	156.—	Δρ.	1,977.50
Δαπανηθέντα, εἰς χορήγημα διὰ λυχνοκαταν καὶ διάφορα ἔξοδα, γραφικὴν ὕλην κτλ. διὰ τὴν ἐν Τεγέ Ἀρχαιολογικὴν συλλογὴν . . . . .	"	330.—		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ διάφοροι εἰς χρεῶσιν τῆς ἐν Τεγέ Ἀρχαιολ. Συλλογῆς . . . . .	"	30.—	Δρ.	360.—
Δαπάναι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου παλαιᾶς Κορίνθου :				
Δαπανηθέντα, εἰς Κ. Μαζαράκην δι' ἐπιμίσθιον . . . . .	Δρ.	300.—		
Εἰς διαφόρους δικαιοῦχους δι' ἀποζημιώσεων . . . . .	"	812.60		
Εἰς Κ. Μαζαράκην καὶ 3 στρατιώτας δι' ὁδοιπορικά αὐτῶν . . . . .	"	61.30		
Εἰς προμήθειαν γραφικῆς ὕλης καὶ σημάτων . . . . .	"	30.—	Δρ.	1,203.90
Δαπάναι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου Μυκηνῶν :				
Δαπανηθέντα, εἰς Ι. Μακρυκώστα ἀποζημιώσιν . . . . .	Δρ.	970.15		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν σχεδιάσεως . . . . .	"	15.20		
Εἰς Ι. Μακρυκώσταν καὶ τρεῖς στρατιώτας δι' ὁδοιπορικά αὐτῶν . . . . .	"	64.50	Δρ.	1,049.85
Ἀγορὰ ἀρχαίων :				
Εἰς ἀγορὰν 16 νομισμάτων τῆς Μ. Ἀσίας . . . . .	Δρ.	90.—	Δρ.	90.—
Δαπάναι πρὸς συντήρησιν τῶν ἀρχαιοτήτων :				
Εἰς Α. Παλιχάκον, ἐπιμελητὴν, διὰ περισυναγωγὴν διαφόρων ἀρχαίων εἰς τὸ Μουσεῖον Αἰγίνης . . . . .	Δρ.	99.55	Δρ.	99.55
Εἰς ἡμερομίσθια 3 ἰργατῶν ἰργασθέντων εἰς τὸν καθαρισμόν τοῦ χώρου τοῦ ἐν Ἐλευσίνι Μουσείου . . . . .	Δρ.	18.—	Δρ.	18.—
Εἰς ἀμαξαγωγία δύο ἑφόρων μεταβάντων εἰς Ῥαμνοῦντα λόγῳ ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας . . . . .	Δρ.	70.—	Δρ.	70.—
Εἰς ὁδοιπορικά ἱκανῶν Α. Δάππα καὶ Θ. Παπαϊωάννου δι' ἐπιστάσ. τῶν ἐν Ἀθῆναις ἰργασθῶν . . . . .	Δρ.	465.—	Δρ.	465.—
Εἰς ἀμαξαγωγίον διὰ Δαρνίου τοῦ Ἀρχιτέκτονος Α. Λυκάκη . . . . .	Δρ.	18.50		
Εἰς ἀμαξαγωγία διὰ Δαρνίου Θ. Παπαϊωάννου . . . . .	"	15.50	Δρ.	34.—
Εἰς καθαρισμόν . . . . .	Δρ.	185.—		
Εἰς κατεδάφισιν οἰκίσκου ἐν Ἀθῆναις . . . . .	"	250.—		
Εἰς μεταφορικά πλατῶν καὶ κιγλίδων . . . . .	"	40.—	Δρ.	445.—
Εἰς μεταφορὰν . . . . .			Δρ.	227,270.86

Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	227,270 86
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων βλικῶν πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁροσήμου τοῦ οἰκοπέδου τῆς Ἑταιρείας ἐν τῇ θάσῃ Μολυβᾷ. . . . .	Δρ.	24.— Δρ. 24.—
Εἰς ἀμοιβὴν Π. Στριγοπούλου διὰ γραφ. ἐργασίαν . . . . .	Δρ.	180.— Δρ. 180.—
Εἰς ἀγορὰν ἐνὸς κλειθροῦ μετ' ἀλύσεως διὰ τὸν τύμβον τῆς Ἑρετρίας . . . . .	Δρ.	7.50 Δρ. 7.50
Εἰς ἐκτελωνισμόν καὶ μεταφορικὰ βιβλίων ἐκ Παιραιῶς εἰς Ἀθήνας . . . . .	Δρ.	9.05 Δρ. 9.05
	Δρ.	227,491.44

\*Ἀρθρον 2.

ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δαπανηθέντα, εἰς ὅσα κατέθεσεν ἡ Ἑταιρεία τῇ 28 Μαΐου 1903 εἰς τὰ Ταμείων τῶν Εἰσπράξεων Ἀττικῆς διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν παρὰ τῶ Ὑψηλῶν οἰκιῶν χάριν ἐκτελεσθησομένων ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς παλαιᾶς ἀγορᾶς . . . . .	Δρ.	47,243.65
Δαπανηθέντα, εἰς α' ὅσιν διὰ τὴν οἰκοδομουμένην μίαν πτέρυγαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου . . . . .	»	7,973.60
	Δρ.	55,217.25

*Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Παρακαταβῆκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα, ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, συμφώνως τῷ Β Διατάγματι ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1901 περὶ ἀδείας αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐκδιδομένων καὶ ἐκκυβευσμένων γραμματίων τοῦ Λαχείου» . . . . .	Δρ.	24,782.75 Δρ. 80,000.—
---	-----	------------------------

\*Ἀρθρον 3.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Δαπανηθέντα, εἰς ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Ἑταιρείας . . . . .	Δρ.	877.50
Εἰς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1902 . . . . .	»	5,327.35
Ὅμοίως τοῦ 1903 . . . . .	»	3,746.65
Εἰς ταχυδρομικὰ τέλη . . . . .	»	116.45
Εἰς ἔξοδα διὰ τὰ πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου . . . . .	»	27.50
Εἰς δημοσιεύσεις εἰς τὰς Ἐφημερίδας . . . . .	»	108.—
Εἰς ἀμοιβὴν τοῦ συντάκτου τοῦ Εὐρετηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος . . . . .	»	2,000.—
Εἰς ἔκδοσιν συγγράμματος περὶ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀνασκαφῶν . . . . .	»	2,094.—
Εἰς ἀγορὰν χαρτοῦ . . . . .	»	66.70
	Δρ.	14,364.15

*Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ διαφοροὶ πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου» . . . . .	»	577.— Δρ. 14,941.15
---	---	---------------------

# ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

## Συντάξεις υπαλλήλων της 'Εταιρείας.

Δαπανηθέντα, εις πληρωμήν συντάξεως του Θ. Κου-  
τσούλη πρώην εισπράκτορος της 'Εταιρείας. Δρ. 960.— Δρ. 960.—

# ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

## "Εκτατοι δαπάναι και διάφορα έξοδα.

Δαπανηθέντα, εις έξοδα κηδείας του Συμβούλου της 'Εταιρείας Β Γιαννούλη	Δρ.	324.—
Εις αγοράν καθισμάτων δια την αίθουσαν των συν- ελεύσεων	"	1,073.—
Εις όδοιπορικά του Συμβούλου Καρολίδου μετα- θέντος ως αντιπροσώπου της 'Εταιρείας εις τό- ν 'Ρώμη Συνέδριον	"	324.—
Εις κατασκευήν Ινδυμαστίων των αληθέρων της 'Εταιρείας	"	168.50
Εις ήμερομίσθια προς επισκευήν όροσήμου οίκο- πέδου της 'Εταιρείας εν Μολυβδι	"	47.50
Εις παράθεσιν γιούματος εν Όλυμπία εις τους 'Ρώσους αρχαιολόγους και φοιτητάς	"	1,319.75
Εις άμειβήν Δικηγόρου, δικαστικά έξοδα και συμ- βολαιογραφικά	"	390.—
Εις τηλεφωνικά, τηλεγραφικά και ταχυδρομικά τέλη	"	504.05
Διά τό Διεθνές Αρχαιολογικόν Συνέδριον	"	418.05
Εις επισκευήν άντλίας, καθαρισμόν θερμαστροών, αποθήκην ύδατος, αγοράν νικτήρος και λυχνίας απολυμαντικά κλπ.	"	269.75
Εις αγοράν φωτογραφικών κυλίνδρων δια την φω- τογραφικήν μηχανήν της 'Εταιρείας	"	86.50
Εις αγοράν ηλεκτρικών κυδώνων	"	184.60
Εις αγοράν εργαλείων	"	80.—
Εις φωτισμόν	"	35.50
Εις αποζημίωσιν έπόπτου της Λογιστικής και Τα- μειακής υπηρεσίας	"	300.—
Εις αποζημίωσιν δια λογιστικής υπηρεσίας	"	800 —
	Δρ.	6,319.20

"Όσα ενεγράφησαν εις πίστωσιν της μερίδος «Πιστωται  
Διάφοροι» προς χρέωσιν του παρόντος Κεφα-  
λαίου . . . . . Δρ. 436.95 Δρ. 6,756.15

# ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

## "Εξοδα παρελθουσών χρήσεων.

Δαπανηθέντα, εις μισθόν κ. Μυλωνά από 1-13 Αυγού- στου και από 1-24 Δεβρίου 1902	Δρ.	159.80
Εις έπιμίσθιον Α. Μαρτιάκου ως φρουρού του Ναού του 'Απόλλωνος των μηνών Νοεμβρίου και Δε- κεμβρίου 1902	"	28.—
Εις τηλεφωνικά τέλη β' εξαμηνίας 1901	"	167.50
Εις μεταφοράν	Δρ.	355.30

Ἐκ μεταφορᾶς . . . . .	Δρ.	355.30	
Εἰς πληρωθέντα εἰς Α. Νατσούλην δι' ἀποζημίω- σίν του, συνεπεία συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς Ἑται- ρείας . . . . .	"	4,918.—	
Εἰς ἡμερομίσθια Ἑ. Κορομάντζου ἐργασθέντος εἰς τὴν μεταφορὰ ἀρχαίων ἀπὸ Θεσπιῶν εἰς Θῆβας ἀπὸ 7 Ἀπριλίου-10 Μαΐου 1901 . . . . .	"	120.—	
Εἰς ὁδοιπορικὰ Χρ. Τσοῦντα μεταδάντοις εἰς Ἑλευ- σίνα πρὸς ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ ἔτος 1902 . . . . .	"	18.85	
Εἰς ἱπιμίσθιον Χρ. Τσοῦντα διὰ τὰς ἐν Ἑλευσίνῃ ἀνασκαφὰς κατὰ τὸν Ν/βριον τοῦ 1902 . . . . .	"	153 10	
Εἰς Φ. Καστόρχην Δικηγόρον τῆς Ἑταιρείας δι- κηγορικά δικαιώματα καὶ δικαστ. ἔξοδα διὰ δια- φόρους ὑποθέσεις τῆς Ἑταιρείας . . . . .	"	1,621.—	" 7,486.25

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

#### *Συνδρομαὶ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων*

Δαπανηθέντα εἰς 4 ὑποτρόφους τῆς Ἑταιρείας, Ν. Πα- παδάκην, Κ. Ρωμίον, Ν. Κυπαρίσσην, καὶ Γ. Καρβελῶν, σπουδαστάς ἐν Γερμανίᾳ δι' ἐπιχορή- γησιν αὐτῶν 12 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μη- νιαίας ἑκάστῳ . . . . .	Δρ.	16,800.—	
Εἰς 2 ἄλλους ὑποτρόφους Ἑ. Πελεκίδην καὶ Γ. Οἰκονόμου σπουδαστάς ἐν Γερμανίᾳ, δι' ἐπιχορή- γησιν αὐτῶν 2 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μη- νιαίας ἑκάστῳ, καὶ δι' ὁδοιπορικὰ μεταβάσεις αὐ- τῶν ἀνὰ δραχμὰς 500 ἑκάστῳ . . . . .	"	2,400.—	
Εἰς συνδρομὴν εἰς τὴν Ἑταιρείαν πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων . . . . .	"	3,000.—	
Εἰς ἀποστολὴν τοῦ ἐφόρου ἀρ. αἰότητων Α. Σκιᾶ εἰς Ἑλλάδα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ Μουσείων . . . . .	"	2,347.50	
Εἰς ἀποστολὴν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Δ. Φίλου εἰς Ἑλλάδα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Μουσείων . . . . .	"	2,306 25	" 26,853.75

# ΕΙΛΙΚΟΣ ΑΠΟΛΕΓΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

## Εξόδα προϋπολογισθέντα

Αντίστοιχος Υπαρχισμός Δαγείων Α.	Τμήμα. 1903 Δρ.	150,000
Β.	"	150,000
Γ.	"	150,000
Δ.	"	150,000
Ε.	"	—
Σύνολο	Δρ.	600,000

## Εξόδα προϋπολογισθέντα

Αντίστοιχος Υπαρχισμός Δαγείων Α.	Τμήμα. 1903 Δρ.	50,000
Β.	"	50,000
Γ.	"	50,000
Δ.	"	50,000
Ε.	"	—
Σύνολο	Δρ.	200,000

600,000	—
---------	---

271,320	—
---------	---

Εκ τούτων ἀνατίθεται προϋπολογισθέντων έσοδων σιτηράχθισαν ..... Δρ. 600,000.—

Εκ τούτων ἀνατίθεται προϋπολογισθέντων έσοδων:

- 1) έκταχισμός έξ έστιαλάτων ..... Δρ. 214,554.90
- 2) κομπισμός έξ τού παθισμένων τής Εταιρίας έξ τής Μαρίας ..... Δρ. 52,100.—

Εν Αθήναις, 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ο Ταμίας  
Γ. ΚΑΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εθεωρήθη  
Εν Αθήναις αθήνηγογόν

Ο Διοριστής κ. α. α.  
ΗΛ. ΚΑΝΔΑΚΟΣ  
Ο Έκδότης  
Α. ΠΡΕΚΑΣ

# ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1903

— XVII —

Χ ρ έ ω σ ι ς	Ποσόν	Π ι σ τ ω σ ι ς	Ποσόν
Υπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1902.....Δρ.	1,424.75	*Επληρώθησαν εις Εξόδα προϋπολογισμού.....Δρ.	388,342.19
Εισπραχθ. από Εξόδα Προϋπολογισμού.....»	93,673.35	» » προκαταβολάς.....»	49,574.85
» » προκαταβολάς.....»	31,465.45	» » Γ. Σκουζή (έντοκος κατάθεσις) »	340,348.80
» » Γ. Σκουζή (έντοκος κατάθεσις) »	352,348.80	» » Πιστωτικῆς Διαθέσεως.....»	50,732.50
» » ὀρεσίην Γαννοπούλου.....»	30,502.—	» » Εἰδικὸν προϋπολ. Λαγύτου »	211,554.90
» » χρεώστας διαφόρους.....»	30.50	*Υπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1903.....»	3,124.56
» » ἐκπλήρουν ἀκινήτων.....»	2,279.75		
» » Εἰδικὸν προϋπολ. Λαγύτου...»	600,000.—		
Δρ.	1,041,724.60	Δρ.	1,041,724.60

## Εν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας

Γ. ΚΛΟΝΓΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν

Ὁ Λογιστὴς καὶ α. α.

ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ὁ Ἐκδότης

Α. ΠΡΕΚΑΣ



ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΟΣ

ΕΞΟΔΑ

Εἰς Μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων . . . . .	Δρ.	12,210	—
» » » ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων . . . . .	»	31,065	10
» "Εξοδα Γραφείων καὶ διαχειρίσεως . . . . .	»	5,068	60
» Βιβλιοθήκην . . . . .	»	8,333	30
» Ἀνασκαφὰς καὶ συντήρησιν ἀρχαίων μνημείων . . . . .	»	227,494	49
» Ἀνασκαφικὰ καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθήναις . . . . .	»	80,000	—
» Δημοσιεύματα . . . . .	»	14,941	15
» Συντάξεις ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας . . . . .	»	960	—
» Κατάκτους δαπάνας καὶ διάφορα ἐξοδα . . . . .	»	6,756	15
» Ἐξοδα παρελθουσῶν χρήσεων . . . . .	»	7,189	25
» Συνδρομαὶ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μὀρφωσιν ἀρχαιο- λόγων . . . . .	»	26,853	75
	Δρ.	421,765	79

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903

Ὁ Ταμίας

Γ. Ν. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

« ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ »

ΕΣΟΔΑ

ΕΣΟΔΑ		
Από εισφοράς τακτικῶν Ἑταίρων καὶ δικαιώματα ἔγγραφῆς . . . . .	Δρ.	2,875
» Τόκους καὶ μερίσματα . . . . .	»	14,657 80
» Ὁμοίους ἐκ τοῦ χρόνου Π. Γιαννοπούλου . . . . .	»	1,339 05
» Ἔσοδα ἐξ ἀκινήτων κτημάτων . . . . .	»	468
» Ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων . . . . .	»	4,373 75
» Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων . . . . .	»	1,348 80
» Ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου . . . . .	»	330,245 10
» Ἀπρόσπτα ἔσοδα . . . . .	»	7,417 50
» Ἔσοδα ἐξ ἀκυρώσεως χρηματικῶν ἑνταλμάτων . . . . .	»	483 15
Ποσὸν ληφθέν ἐκ τοῦ κεφαλαίου πρὸς ἐξίσωσιν . . . . .	Δρ.	363,158 15
	»	58,607 64
	Δρ.	421,765 79

Ὁ Λογιστής καὶ α. α.

ΗΛ. ΚΛΕΣΑΚΟΣ

Ἐθσωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν

Ὁ ἐπόπτης

Α. ΠΡΕΚΑΣ



# ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

## ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

ΤΑΜΕΙΟΝ . . . . .	Δρ.	3,121	36
ΜΕΤΟΧΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ . . . . .	»	131,320	—
ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΕΝΟΠΙΩΣΕΩΣ 1898 ΤΩΝ Δρ. 76,354,000 . . . . .	»	71,837	75
» ΠΑΤΡΙΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΩΝ Δρ. 30,000,000 . . . . .	»	45	—
» ΕΘΝ. ΔΑΝΕΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΡΕΕΣΕ . . . . .	»	640	—
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ . . . . .	»	19,917	90
ΤΡΑΠΕΖΑ Γ. Π. ΣΚΟΥΤΣΕ (έντοκοι κατάθεσις) . . . . .	»	73,000	—
ΧΡΕΩΣΤΑΙ ΕΚ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΔΑΧΕΙΟΥ 1897, 1898, 1899, 1900 . . . . .	»	1,334	60
ΧΡΕΩΣΤΑΙ ΕΣ ΑΚΥΡΩΘΕΝΣ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ . . . . .	»	452	65
ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΤΗΜΑΤΑ . . . . .	»	65,180	24
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ . . . . .	»	250,863	80

Δρ. 626,700 80

ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

# ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΕΓΓΡΑΦΕΙΑΙ . . . . .	Δρ.	6,500	—
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ ΔΙ' ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. . . . .	»	99,436	90
ΠΙΣΤΟΤΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ . . . . .	»	65,676	90
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ . . . . .	»	455,087	10
Δρ.		626,700	90

# ΓΕΝΙΚΗ ΛΗΨΟΛΟΓΙΑ

		Χρ έ ω δ ι ς					
		Υπόλοιπα		Πράξεις		Τό δλον	
		31 Δεκεμβρίου 1902		έντός του έτους 1903		της Χρεώσεως	
Ταμείον .....	Δρ.	1,424	75	1,040,209	85	1,041,724	60
Μισθοί Έθνικης Τραπεζης....	"	131,320	—			131,320	—
Όμολογίαι Έθνικου Δανείου Έν- νοποίησης 1898.....	"	71,837	75			71,837	75
Όμολογίαι Πατριωτικού Δανείου των Δρ. 30,000,000 .....	*	45	—			45	—
Όμολογίαι Έθν. Δανείου Κεφα- λαιοποιήσεως .....	"	640	—			640	—
Η. Γιαννόπουλος πρώην Ταμίας της Έταιρείας .....	"	29,162	95			29,162	95
Προκαταβολαί .....	"	1,808	50	49,574	85	51,383	35
Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ (έντοκος κατάθεσις) .....	"	85,000	—	340,348	80	425,348	80
Χρεώσται εκ γραμματίων Λαχείου 1897, 1898, 1899, 1900.....	"	1,331	60			1,331	60
Έγγυθοι .....	"						
Παρακαταθήκαι ει' άρχαιολογικά έργα έκτελεστέα εν Αθήναις..	"			55,217	25	55,217	25
Πιστώνται διάφοροι .....	"			52,100	—	52,100	—
Χρεώσται διάφοροι .....	"			483	15	483	15
Κεφάλαιον .....	"			58,607	61	58,607	61
Ακίνητα κτήματα .....	"	67,449	99			67,449	99
Κατάστημα της Έταιρείας.....	"	259,863	80			259,863	80
Δρ.		649,884	34	1,596,631	54	2,246,515	188

Εν Αθήναις τη 31 Δεκεμβρίου 1903

Ό Ταμίας

Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

Π ἰ δ ω δ ι ς						Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 1903			
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 1902		Πράξεις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1903		Τὸ ὅλον τῆς Πιστώσεως		Χρέωσης		Πιστώσεως	
		1,038.603	24	1,038.603	24	3,121 131,320	36 —		
						71,837	75		
			—		—	45	—		
						640	—		
		29,162	95	29,162	95				
		31,465	45	31,465	45	19,917	90		
		352,348	80	352,348	80	73,000	—		
						1,331	60		
6,500	—			6,500	—			0,500	—
74,654	15	80,000	—	154,654	15			99,436	90
55,035	45	62,740	85	117,770	30			65,670	30
		30	50	30	50	452	65		
513,694	74			513,694	74			455,087	40
		2,279	75	2,279	75	65,170	24		
					80	259,863	80		
649.881	34	1,596.691	54	2,246,515	88	626,700	30	626,700	30

Ὁ Λογιστὴς α. α.  
ΗΔ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν

Ὁ Ἐπόπτης  
Α. ΠΡΕΚΑΣ

## ΑΝΑΛΥΣΙΣ

τῶν Γενικῶν Λογαριασμῶν. ἐφ' ὧν ἐπῆλθε μεταβολὴ ἢ μὴ κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1903. κατὰ τὰς δημοσιευομένας καταστάσεις τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902 καὶ 31 Δεκεμβρίου 1903

### Α'. Ἐπὶ τῶν Γενικῶν Λ/σμῶν τοῦ Ἑνεργητικοῦ.

#### Ταμεῖον.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον ὑπόλοιπον	•	1,424.75
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθείσας εἰσπράξεις . . .	•	1,040,299.80
	Δρ.	1,041,724.60
καὶ ἱστιώθη μὲ τὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθείσας πληρωμὰς . . . . .	•	4,038,603.24
καὶ ὑπόλοιπον Ταμείου τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903 . . . . .	Δρ.	3,121.36

#### Χρηματόγραμμα.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον 56 μετοχαὶ ἀξίας . . . . .	Δρ.	131,320.—
τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 . . . . .	•	131,320.—
Τὴν 31 Δεκεμβρ. 1902 ὑπῆρχον 700 ὁμολογίαι Ἑθν. Δανείου Ἑνοποιησεως 1898 ἀξίας ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903 . . . . .	Δρ.	71,837.75
	•	71,837.75
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον 36 ὁμολογίαι τοῦ Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000 ἀξίας . . . . .	Δρ.	45.—
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903 . . . . .	•	45.—
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον Ὅμολογίαι τοῦ Ἑθν. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως ἀξίας ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903 . . . . .	Δρ.	640.—
	•	640.—

### Χρέος Π. Γιαννοπούλου πρὸς τὸν τῆς Ἑταιρείας.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους Π. Γιαννοπούλου πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἀνῆρχετο εἰς . . . . .	Δρ.	29,162.95
Ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός μὲ τὰ εἰσπραχθέντα . . . . .	•	29,162.95
ἰσομένως οὐδὲν ὑπόλοιπον ἔμεινε τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.		
Σημειώσις. Ἐνταῦθα γίνεται μνεία, ὅτι ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ Π. Γιαννοπούλου ἐκ δρ. 29,162.95 εἰσπράχθησαν . . . . .	Δρ.	30,502.—
ἐξ ὧν . . . . .	δρ.	29,162.95
σημειώθησαν εἰς πιστώσειν τοῦ προκειμένου Λ/σμοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς· αἱ δὲ λοιπαὶ . . . . .	•	1,339.05
σημειώθησαν εἰς τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας ὡς τόκοι εἰσπραχθέντες ἐκ τοῦ χρέους Π. Γιαννοπούλου . . . . .	Δρ.	30,502.—

### Προκαταβολαὶ ἐπὶ ἀποδόσει Λ/σμοῦ εἰς ἐφόρους, ἐπιστάτας καὶ λοιπούς.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὤφειλοντο πρὸς τὴν Ἑταιρείαν προκαταβολαὶ . . . . .	Δρ.	1,808.50
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 γενομένας προκαταβολὰς . . . . .	•	49,574.85
	Δρ.	51,383.35
καὶ ἱστιώθη μετὰ τὰς γενομένας ἀποδόσεις προκαταβολῶν . . . . .	•	31,465.45
ὑπόλοιπον ἀποδοτέον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 . . . . .	Δρ.	19,917.90
κατὰ τὴν παρατιθεμένην λεπτομερεῇ ὀνομαστικὴν κατάστασιν.		

**Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ὑπόλοιπον ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῆς Τραπέζης Γ. Π. Σκουζέ ἀνήρχετο εἰς.....	Δρ.	85.000.—
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 γενομένας ἐντόκους καταθέσεις	»	340.348.80
	Δρ.	425.348.80
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς γενομένας ἀναλήψεις.....	»	352.348.80
Ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....	Δρ.	73.000.—

**Χρεώσται ἐκ Γραμματίων Λαχείου.**

Τὴν 31 Δεκεμ. 1902 τὸ ὑπόλοιπον τῶν χρεωστῶν ἐκ γραμμ. Λαχείου ἀνήρχετο ἐν συνόλῳ	Δρ.	1.331.60
ἐπὶ τοῦ Λ/σμοῦ τούτου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή.	»	1.331.60
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1903.....	»	

**Χρεώσται ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 οὐδὲν ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.	Δρ.	483.15
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ.....	»	30.50
καὶ ἐπιστώθη μὲ.....	Δρ.	452.65
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....		

**Ἀκίνητα κτήματα.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	67.449.99
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐκποιηθέντων ἀκινήτων.....	»	2.279.75
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....	»	65.170.24

**Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπόλοιπον ἀνήρχετο εἰς.....	Δρ.	259.863.80
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἐπομένως σημειοῦται ἡ ἀξία τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας.....	»	259.863.80

**Β. Ἐπὶ τῶν Γενικῶν Λ/σμῶν τοῦ Παθητικοῦ.**

**Ἐγγυοδοσίαι**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	6.500.—
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἐπομένως σημειοῦται τοῦτο κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....	»	6.500.—

**Παρακαταθήκαι δι' Ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	74.654.15
Ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος συμφώνως τῷ προϋπολογισμῷ Κεφάλαιον Γ.—2.....	»	80.000.—
	»	154.654.15
καὶ ἐχρεώθη μὲ τὰς γενομένας δαπάνας.....	»	55.217.25
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....	»	99.436.90

**Πιστώται Διάφοροι.**

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	55.035.45
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.....	»	
Εἰς μεταφορὰν.....	∇ ρ.	55.035.45

Εκ μεταφοράς.....		Δρ.	55,035.45
1) δι' οφειλομένους μισθούς φυλάκων και έπιμελητών.....	Δρ.	2,430.—	
2) δι' άνεκαθαρίστους Λ/σμούς.....	»	8,210.85	
3) δι' οφειλομένας άμοιβάς γραμματ. Λαχείου Τρίτης Τριμηνίας 1902.....	»	2,100.—	
4) δι' όμοιās άμοιβάς Τετάρτης Τριμηνίας 1903.....	»	50,000.—	62,740.85
		Δρ.	117,776.30
και έχρεώθη με τās γενομένας πληρωμάς.....	»	50,782.50	
και με τὰ ύπέρ τῆς Εταιρείας παραγραφέντα εκ κληρωθέντων Λα- χείων και πάσης άλλης αίτίας.....	»	1,317.50	52,100.—
Υπόλοιπον τήν 31 Δεκεμβρίου 1903, οφειλόμενον.....	Δρ.		65,676.30
1) εις άνεκαθαρίστους Λ/σμούς κατά τὸ 1902 ὡς ὁ σχετικός γενικός Ίσολογισμός.....	Δρ.	2,935.45	
2) εις μισθούς φυλάκων και έπιμελητών τοῦ 1903.....	»	2,430.—	
3) εις άνεκαθαρίστους Λ/σμούς τοῦ 1903 κατά τὰ Πρακτικά τοῦ Συμβουλίου 30 Δεβρίου 1903.....	»	8,210.85	
4) εις οφειλομένας άμοιβάς γραμματ. Λαχείου Τρίτης Τριμηνίας 1903.....	»	2,100.—	
5) εις όμοιās άμοιβάς Τετάρτης Τριμηνίας 1903.....		50,000.00	
		Δρ.	65,676.30

**Πληρωτέα Έντάλματα.**

Καθ' ὅλον τὸ έτος 1903 εξέδόθησαν έντάλματα 1617 αξίας.....	Δρ.	1,038,645.99
άκυρωθέντος ενός τοῦ ὡς ἄρ. 750, ὡς μή προσαχθέντος ὑπὸ τοῦ δικαιοδότη πρὸς εξέφλησιν.....	»	12.75
Υπελείφθησαν τοιαῦτα 1616 αξίας.....	»	1,038,603.24
αὗτα και εξωφλήθησαν πάντα ὑπὸ τοῦ Ταμείου		



**ΠΙΝΑΞ ἐμφαίνων τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας  
κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.**

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεβρίου τοῦ 1902 ἀνῆρχετο εἰς.....		Δρ.	513.694.74
ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἑξῆς :			
Ἐξ ἀκινήτων κτημάτων .....	Δρ.	67,449.99	
Ἐκ 56 μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς ἀξίας.....	"	131,320.—	
Ἐξ 700 ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Δανείου ἐνοποιήσεως 1898 ἀξίας.....	"	71,837.75	
Ἐκ 36 " Πατριωτ. Δανείου δρ. 30,000.000 ἀξίας .....	"	45.—	
Ἐκ μῆδς ἀποδείξεως καὶ ἐνὸς ὀριστικοῦ τίτλου τοῦ Ἑθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως .....	"	640.—	
Ἐκ τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας .....	"	259,863.80	
Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκ δραχ. 69,392.18 χρέους τοῦ ἀποδιδάσαντος πρώην ταμείου τῆς Ἑταιρείας Π. Γιαννοπούλου.....	"	29,162.95	
Ἐκ προκαταβολῶν .....	"	1,808.50	
Ἐξ ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῷ Γ. Π. Σκουζῇ.....	"	85,000.—	
Ἐκ χρεωστῶν ἐκ γραμματίων Λαχείου τῶν ἐτῶν 1897-1900 ἐν ὧν καὶ ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ..	"	1,331.60	
Ἐκπιπτομένων δὲ τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902....	Δρ.	649,884.34	
εἰς ἐγγυηθείσας .....	Δρ.	6,500.—	
εἰς παρακαταθήκας δι' ἀρχαιολογικά ἔργα ἐκτελεισθέντα ἐν Ἀθῇναις .....	"	74,654.15	
εἰς πιστώτας διαφόρους .....	"	55,035.45	
	Δρ.	136,189.60	Δρ. 513,694.74
Ἐντὸς δὲ τοῦ ἔτους 1903 ἐπῆλθον αἱ ἑξῆς αἰφνομοίαι :			
α') Εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902 ἐκ....	"	1,424.75	
προστέθησαν αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθείσαι εἰσπράξεις κατὰ τὴν ἀναλυτικὴν κατάστασιν τῆς κινήσεως τοῦ ταμείου ...	"	1,040,299.85	
Τὸ ὅλον .....	Δρ.	1,041,724.60	
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθειῶν πλη- ρωμῶν ἐκ .....	Δρ.	1,038,603.24	
ἔμεινεν ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 .....	Δρ.	3,121.36	" 3,121.36
β') Εἰς τὰ ἀκίνητα κτήματα .....	Δρ.	67,449.99	
ἀφαιρεῖται τὸ εἰσπραχθὲν τίμημα ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτου ..	"	2,279.75	
ἔπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον .....	Δρ.	65,170.24	" 65,170.24
γ') Ἐπὶ τῶν Μετοχῶν τῆς Ἑθν. Τραπεζικῆς 56 πόν ἀριθμόν, οὐδε- μία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς .....			Δρ. 131,320.—
δ') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Δανείου Ἐνοποιήσεως 1898, τὸν ἀριθμὸν 700, οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν .....			" 71,837.75
ε') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογ. τοῦ Πατριωτ. Δανείου τῶν δρ. 30,000 000 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή (ἀριθμοὶ 81885 ἕως 81890, 81892 ἕως 81893, 81895 ἕως 81905, 81907 ἕως 81909, 81911 ἕως 81914, 86886 ἕως 86889, 128955, 128957, 1287052 ἕως 187053, καὶ 187055 ἕως 187856) σημ. δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς ..			" 45.—
ς') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς .....			" 640.—
ζ') Ἐπὶ τῆς γενομένης δαπάνης μέχρι τῆς 31 Δεβρίου 1899 τοῦ ἀνεγερθέντος Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ αὕτη .....			" 259,863.80
η') Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ χρέους πρὸς τὴν Ἑταιρείαν τοῦ πρώην ταμείου Π. Γιαννοπούλου ἐκ .....	Δρ.	29,162.95	
εἰσπραχθῆσαν ἐντὸς τοῦ 1903 .....	"	29,162.95	
Εἰς μεταφοράν .....	Δρ.	531,998.15	



	Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ.	531,998.15
	ἑπομένως οὐδὲν ὑπόλοιπον ἔμεινε τὴν 31 Δεβρίου 1903.		
9)	Ἐκ προκαταβολῶν εἰς ἐφόρους, ἐπιστάτας καὶ λοιποὺς ἐπὶ ἀποδόσει λ/σμοῦ ὑφείλοντο κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1902 .....	Δρ.	1,808.50
	ἰδούθησαν ἐντὸς τοῦ 1903 νέαι προκαταβολαί.....	"	49,574.85
	καὶ ἀπεδόθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.....	Δρ.	51,383.35
	ἑπομένως ὑφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1903 .....	"	31,465.45
	ἑπομένως ὑφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1903 .....	Δρ.	19,947.90
	(δρα δημοσιευμένην ἀναλυτικὴν κατάστασιν)		
1)	Εἰς τὸ κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1902 ὑπόλοιπον ἐντάκτων καταθέσεων παρὰ τῆς Τραπεζῆς Γ. Π. Σκουζῆ ἐκ .....	Δρ.	85,000.00
	προστέθησαν διὰ νέων καταθέσεων ἐντὸς τοῦ 1903.....	"	340,348.80
	καὶ ἀνελήφθησαν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους .....	Δρ.	425,348.80
	ἑπομένως ἔμεινε ὑπόλοιπον καταθέσεων τὴν 31 Δεβρίου 1903 .....	"	352,348.80
	ἑπομένως ἔμεινε ὑπόλοιπον καταθέσεων τὴν 31 Δεβρίου 1903 .....	Δρ.	73,000.00
1α)	Εἰς τοὺς χρεώστας ἐκ γραμματίων λαχείου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ τὸ ὑφειλόμενον ποσὸν εἰς .....	"	1,331.60
1β)	Εἰς τοὺς χρεώστας διαφόρους ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων .....	"	483.15
	ἀφῆρθη τὸ εἰσπραχθέν ἐντὸς τοῦ 1903 ποσόν .....	"	30.50
	καὶ ἑπομένως ἔμεινε ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1903 ..	Δρ.	452.65
	Τὸ ὅλον .....	Δρ.	626,700.30

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ περιουσία τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ἀποτελεῖται:

1)	ἀπὸ μετρητῶν ἐκ τῆς Ταμείας.....	Δρ.	3,121.36
2)	" 56 Μετοχῶν τῆς Ἑθν. Τραπεζῆς ἀξίας.....	"	131,320.—
3)	" 700 Ὁμολογίας Ἑθν. Δανείου Ἐνσποικίσεως 1898 ἔτους.....	"	71,837.75
4)	" 36 Ὁμολογίας Πατριωτικοῦ Δανείου 30 ἑκατομυρίων .....	"	45.—
5)	" Μίαν ἀπόδειξιν καὶ ἓνα ὀριστικὸν τίτλον τοῦ Ἑθνικ. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως .....	"	640.—
6)	" Προκαταβολὰς .....	"	19,947.90
7)	" Ἑντοκον Κατάθεσιν παρὰ τῆς Τραπεζῆς Γ. Π. Σκουζῆ .....	"	73,000.—
8)	" Χρεώστας Γραμματίων Λαχείου 1897-1900 .....	"	1,331.60
9)	" " ἐξ ἀκυρώσεως χρηματ. ἐνταλμάτων .....	"	452.65
10)	" Ἀκίνητα κτήματα ἀξίας .....	"	65,170.24
11)	" Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας .....	"	259,863.80
	Τὸ ὅλον .....	Δρ.	626,700.30

Ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὑφειλόμενων:

1)	εἰς ἔγγυθοσίαν τοῦ Ταμίου Π. Χρυσανθοπούλου.....	Δρ.	5,000.—
2)	" " " " Ἐργολάβου Ν. Μοσχῶ .....	"	1,500.—
3)	" Ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεσθέντα ἐν Ἀθήναις .....	"	99,436.90
4)	" ἀκαθαρίστους λ/σμοὺς τοῦ 1902 ὡς ὁ σχετικὸς γενικὸς ἰσολογισμὸς .....	"	2,935.45
5)	" " " " τοῦ 1903 .....	"	2,430.—
6)	" ἀκαθαρίστους λ/σμοὺς τοῦ 1903.....	"	8,210.85
7)	" ὑφειλόμενα ἀμοιβὰς 3ης Τριμηνίας 1903.....	"	2,100.—
8)	" " " " 4ης " 1903.....	"	50,000.—
	Τὸ ὅλον .....	Δρ.	171,613.20

Ἐπομένως καθαρὰ περιουσία τὴν 31 Δεβρίου 1903..... Δρ. 455,087.10

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903

Ὁ Ταμίας

Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Λογιστὴς καὶ ἀ. ἀ.

ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερόν

Ὁ Ἐπόπτης

Α. ΠΡΕΚΑΣ



*"A book that is shut is but a block"*

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA  
Department of Archaeology  
NEW DELHI.

Please help us to keep the book  
clean and moving.

S. P. 148, N. DELHI.